

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

วิทยานิพนธ์
ของ
ธัญวรัตน์ ปานขาว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มิถุนายน 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

วิทยานิพนธ์
ของ
ธัญวรัตน์ ปานขาว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

มิถุนายน 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางธัญรัตน์ ปานขาว
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รศ.ดร.พิศมัย ศรีอำไพ)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษากายนอกภาควิชา)

(รศ.สมนึก ภัททิยธนี)

กรรมการ

(ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

(ผศ.ดร.วิลัน จุมปาเผด)

กรรมการ

(กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)

(ผศ.ดร.กนกพร ทองสอดแสง)

กรรมการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(ผศ.ดร.พชรวิทย์ จันทรศิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 30 เดือน มิ.ย. พ.ศ. 2557

ประกาศศุภณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดีจาก
รองศาสตราจารย์สมนึก ภัททิยธนี ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วิรัตน์ จุมปาแฝด กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พิศมัย ศรีอำไพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ทองสอดแสง ที่กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะและตรวจสอบแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชวลิต ชูกำแพง อาจารย์ ดร.วรรณัทธ์ ชันแข็ง อาจารย์ ดร.ดิเรก บุญคง อาจารย์อัญญา
เคราะห์ดี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และขอใจ
นักเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านตาสุดและนิสิตปริญญาโท
สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รุ่น พ.24
ทุกท่านที่ให้อำนาจใจและช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อบุตดี ศิริรวัย คุณแม่หนูจันทร์ ศิริรวัย ขอขอบคุณอาจารย์
โกมินทร์ ปานขาว ที่ให้อำนาจใจและสนับสนุนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา
ขอใจเด็กชายวรพล ปานขาว และเด็กชายวรชัย ปานขาว ที่คอยเป็นกำลังใจตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา
มารดา บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ธัญวรรณ์ ปานขาว

ชื่อเรื่อง	การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
ผู้วิจัย	นางธัญวรัตน์ ปานขาว
กรรมการควบคุม ปริญญา	รองศาสตราจารย์สมนึก ภัททิยธนี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ จุมปาแผด กศ.ม. สาขาวิชา การวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2557

บทคัดย่อ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานใน ปีงบประมาณ 2555 มีโรงเรียนนำร่องในโครงการจำนวน 24 โรงเรียน ซึ่งได้มีการพัฒนาบุคลากรและเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน จึงสมควรได้รับการประเมินโครงการ เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโครงการในทุก ๆ ด้าน การทำวิจัยในครั้งนี้จึงมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามจุดประสงค์ของโครงการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2555 โดยใช้รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 288 คน จากโรงเรียน 6 โรงเรียน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ผู้ดำเนินงาน จำนวน 18 คน กลุ่มที่ 2 ผู้สนับสนุน จำนวน 90 คน กลุ่มที่ 3 ผู้รับบริการ จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้ดำเนินงาน รวม 64 ข้อ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้สนับสนุน รวม 50 ข้อ ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้รับบริการ รวม 54 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ .31-.94 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .96 ถึง .98 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ดำเนินงาน จำนวน 8 ข้อ ฉบับที่ 2 สัมภาษณ์ผู้สนับสนุน จำนวน 6 ข้อ ฉบับที่ 3 สัมภาษณ์ผู้รับบริการ จำนวน 7 ข้อ แบบสังเกตชนิดมีโครงสร้าง 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ แบบวัดผลงานภาคปฏิบัติของนักเรียนจำนวน 1 ฉบับ 8 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน

1.1 ผู้ดำเนินงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีรายได้ระหว่างเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ผู้สนับสนุนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ผู้รับบริการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงาน โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

2.1 ปัญหาและอุปสรรค ที่พบได้แก่ ผู้ปกครองไปประกอบอาชีพต่างถิ่นหรือ ต่างจังหวัด นักเรียนไม่ได้อยู่กับผู้ปกครอง นักเรียนขาดคนดูแล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง การประสานงานระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมี น้อย การวางแผนร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนไม่ต่อเนื่อง งบประมาณที่สนับสนุนไม่เพียงพอ

2.2 ข้อเสนอแนะของโครงการได้เสนอแนะว่า ควรเพิ่มงบประมาณที่ได้รับการ สนับสนุนในการดำเนินงานตามโครงการให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้สำหรับการจัดกิจกรรม ตามจุดประสงค์ของโครงการ ควรมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องมีความตระหนักและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการตรงกัน และขับเคลื่อนการ ปฏิบัติงานของนักเรียนตามโครงการไปพร้อม ๆ กันทุกฝ่าย โรงเรียนและหน่วยงานหรือหน่วยราชการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) เกี่ยวกับการให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร บุคลากรในการดำเนินงานโครงการ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึด พื้นที่เป็นฐานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญและจริงจังกับ การกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการมากกว่านี้ และควรมีการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามปฏิทินอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป โครงการนี้ดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรดำเนินต่อไป

TITLE Monitoring and Evaluation of Area-Based Education Management Project of Mathayom Suksa 1 in Sisaket Primary Educational Service Area Zone 3

AUTHOR Mrs.Thanwarat Pankhao

ADVISORS Assoc. Prof. Somnuk Pattiyathani and Assist. Prof. Dr. Wilan Chumpafaet

DEGREE M.Ed. **MAJOR** Educational Research and Evaluation.

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2014

ABSTRACT

The Office of Sisaket Primary Educational Service Area Zone 3 participated in Area-Based Education Management Project in 2012. This project is a pilot school district 24 schools. These Schools develop and prepare the implementation of Area-Based Education Management Project. So These Schools should be evaluated to study the performance of projects in all areas. The purpose of this project were to evaluate the operation, problems and obstacle to the operation according to the project purposes in the annual academic year 2012, To evaluate this task using Tyler's evaluation form. The sample consisted of 288 people from 6 schools to involving the Area-Based Education Management of Mathayom Suksa 1 in The Office of Sisaket Primary Educational Service Area Zone 3. The manger of 18, the backer of 90 and the user of 180. The Instruments used for collecting data consisting of questionnaires, interviews, observations and student's evaluation form. The Questionnaires were 5-rating-scales, There were 3 sets, Questionnaire 1 were 64 items for The manager. Questionnaire 2 were 50 items for the backer. Questionnaire 3 were 54 items for the user with discriminating powers (r_{xy}) ranging .31-.94 and a reliability of .96-.98. The Interviews were structured-interview forms, There were 3 sets, Interviews 1 were 8 items for The manager. Interviews 2 were 6 items for The backer. Interviews 3 were 7 items for The user. The structured-observation forms, There were 20 items. The Students's Evaluation of job form, There were 8 items. The Statistics are used Percentage, Means and Standard Deviation.

The results of the study were as follows;

1. Results of Evaluation of Area-Based Education Management.

1.1 The manager have planning to developed for confiscate, the Parents participated in the project at high level. Students have skill on the job at high level. Students can earn during study at moderation level.

1.2 The backer have planning to developed for confiscate at moderation level.

1.3 The user have planning to developed for confiscate at high level. Students can earn from this project at moderation level.

2. Problems, obstacles, and recommendations

2.1 The problems and obstacles found included: The Parents work in another province, Students don't living with the parents, Committee on Basic Education and Parents do not understand their roles, Coordination between the community and related organizations are low level, Joint planning between Committee on Basic Education and Parents is not continued, Budget support is not sufficient.

2.2 Recommendations about the project included: Supporting budgets for operation according to the project should be increased for the schools which participated to the project in order to underlie or to organize according to the project purposes. Meeting should be held regularly to find out the model and method for administrators and people involved to understand the same thing. Schools and departments or related organizations should have a record deal together (MOU) regarding the support resources. Personnel in project implementation. The administrators and responsible person at the Area-Based Education Management should give more importance and more earnestly to the project than the current. There should be continuous follow-up and evaluation.

In conclusion, this project operation achieved in efficiency. Thus the project should be continue operating.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การประเมินโครงการ	9
รูปแบบของการประเมินโครงการ	19
ขั้นตอนการประเมินโครงการ	22
ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน	
Area-based Educational Planning and Management	
System (AEPMS)	24
โครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
งานวิจัยในประเทศ	36
งานวิจัยต่างประเทศ	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64

บทที่	หน้า
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	64
ตอนที่ 2 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบสอบถาม	69
ตอนที่ 3 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ...	89
ตอนที่ 4 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากการสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร	93
ตอนที่ 5 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบวัดทักษะ ภาคปฏิบัติงานนักเรียน	95
ตอนที่ 6 ผลการสรุปปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง	96
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
ความมุ่งหมายของการวิจัย	99
สรุปผล	99
อภิปรายผล	101
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	112
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	151
ประวัติย่อของผู้วิจัย	155

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนและกลุ่มอาชีพของโรงเรียนในโครงการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3	35
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	52
3 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ รายการประเมิน แหล่งข้อมูลและเครื่องมือ ในการประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน	54
4 ร้อยละของข้อมูลด้านสภาพของฝ่ายดำเนินงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	65
5 ร้อยละของข้อมูลด้านสภาพของฝ่ายสนับสนุนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	66
6 ร้อยละของข้อมูลด้านสภาพของฝ่ายบริการกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	67
7 ร้อยละของข้อมูลด้านสภาพของฝ่ายบริการกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง	68
8 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 6 ด้าน	70
9 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน	72
10 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ งานอาชีพ	74
11 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน สำหรับการดำเนินงานโครงการ	77

12 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	80
13 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษา อย่างครอบคลุม	82
14 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	85
15 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน	86
16 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ดำเนินงาน จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะ ในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ด้านนักเรียนมีทักษะ ในการประกอบงานอาชีพ	87
17 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ด้านนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ	88
18 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากการสังเกตและการวิเคราะห์ เอกสาร	93
19 การประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยผู้วิจัย	95
20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ที่เข้าเกณฑ์และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สำหรับผู้ดำเนินงาน	152
21 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ที่เข้าเกณฑ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สำหรับผู้สนับสนุน	153
22 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ที่เข้าเกณฑ์และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สำหรับผู้รับบริการ	154

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์	20
2 แสดงการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน	26
3 แสดงความเชื่อมโยงระดับการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่ เป็นฐานในแต่ละระดับ	27
4 แสดงความเชื่อมโยงของกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษา	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การดำรงชีวิตของมนุษย์มีความจำเป็นต้องใช้ปัจจัย 4 ในการดำเนินชีวิต มนุษย์จึงต้องฝึกฝนตนเองให้มีทักษะในการแสวงหาปัจจัย 4 ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทำให้การแสวงหาปัจจัย 4 ต้องมีการเตรียมตนเองอย่างดี เนื่องจากระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันต้องหารายได้ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินเพื่อแลกเปลี่ยนกับปัจจัยในการดำรงชีวิต การที่มนุษย์เกิดมาแล้วสามารถหารายได้จาก การประกอบอาชีพที่สุจริตนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้เห็นช่องทางที่จะใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และความชอบส่วนตนในการประกอบอาชีพ การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการฝึกฝน พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้นจะจัดการอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพให้เกิดรายได้สำหรับดำรงชีพให้ เร็วและชัดเจนที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 มาตรา 78 กำหนดว่ารัฐ ต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัด การศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการ พัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืนและเพิ่มศักยภาพการ แข่งขันของประเทศ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 11 (2555 - 2559) มีแนวคิดที่ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 - 10 โดยยังคงยึดหลักการปฏิบัติตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วน ทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2553 มาตรา 23 จนถึงปัจจุบันได้ กำหนดแนวการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณภาพกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละ ระดับการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข มีการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงสามารถ ปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์โลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มีข้อเสนอที่สำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการ ประกอบอาชีพได้แก่ มาตรการด้านผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะและความรู้ ความสามารถ มาตรการด้านการพัฒนาระบบผลิตครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา นโยบาย

ด้านคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มีมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วน กลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนด้านการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับชาติที่มีการบริหารจัดการอย่างอิสระ คล่องตัว ไม่อยู่ในระบบราชการ ทำหน้าที่พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ประเมินและให้การรับรองสมรรถนะวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐาน และการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน โดยประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นให้เป็นการวัดผลระดับชาติ เพื่อให้สามารถใช้การวัดประเมินผลที่เป็นมาตรฐานสามารถเทียบเคียงได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 53-54)

นโยบายการศึกษาของรัฐบาลเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทยยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ ปฏิรูปหลักสูตร การศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์ กระจายโอกาสทางการศึกษา จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียนและสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันทีโดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิต สอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม การบริหารโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน การบริหารจัดการศึกษาจะให้ความสำคัญกับพื้นที่ พื้นที่คือศูนย์ของการพัฒนาจะมีการกระจายอำนาจและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดบูรณาการในการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 เพื่อขับเคลื่อนการทำงานอย่างเป็นระบบ เกิดความเป็นเอกภาพในการพัฒนาและหลากหลายในการปฏิบัติ ตามยุทธศาสตร์ 2555 กล่าวว่าภายใต้กรอบเวลา 2 ปี (พ.ศ. 2555 - 2558) กระทรวงศึกษาธิการจะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 กระทรวงศึกษาธิการในฐานะที่รับผิดชอบดูแลนักเรียน และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันและสามารถเข้าสู่การเปิดเสรีทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยกระทรวงศึกษาธิการจะปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาใหม่ ให้เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ (Area-Based) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 1-11)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับมีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพและมีรายได้ระหว่าง

เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นพื้นฐานมีงานทำที่สอดคล้องกับ ศักยภาพและความสนใจ ซึ่งการจัดการศึกษาต้องเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ในปัจจุบันยังไม่มีหลักสูตร การศึกษาที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นพื้นฐาน ที่ผู้เรียน สามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการสร้างอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโรงเรียนนำร่องในโครงการจำนวน 24 โรงเรียน ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนร่วมโครงการโดย จัดประชุมเชิงปฏิบัติการทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีทั้ง 24 โรงเรียน จัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้รับงบประมาณสนับสนุน จำนวน 1,000,000 บาท ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2555 (ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555) เพื่อนำพาเยาวชนให้ได้รับความรู้ สร้างคุณค่าของการ ประกอบอาชีพอย่างสุจริตโดยอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้เล่าเรียนจากการศึกษาในระบบ เป็นฐานและขยายไปยังการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. 2555 : 15-16)

การประเมินโครงการมีประโยชน์หลายประการเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ซึ่งไม่เพียงแต่ให้เห็นผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ล่วงหน้าไว้เท่านั้นแต่ยังชี้ให้เห็น ผลกระทบของโครงการที่มีต่อบุคคล และชุมชนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การประเมินโครงการมี ประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ ให้การบริหารดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องหลีกเลี่ยงและขจัดปัญหาที่เกิดขึ้น ขยาย หรือปรับโครงสร้างให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทหรืออาจจะระงับโครงการถ้าจำเป็น ดังที่ นักศึกษาและนักประเมินได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้หลายท่าน เช่น เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 93 - 95) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ว่า ประโยชน์ของการประเมินโครงการช่วยให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการโดยอาศัยหลักฐาน เชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง ให้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ชี้ให้เห็นลำดับความสำคัญแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถทราบได้ว่า โครงการใด มีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ ได้ข้อมูล บ้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ และช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไปสอดคล้อง กับ (สมคิด พรหมจ้อย. 2552 : 30) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการช่วยให้ข้อมูลและ สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่า จะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการ ดำเนินโครงการต่อไป ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพ ของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไรและเป็น แรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้ทราบผลการ

ดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อยและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาปัจจัยให้ทราบจุดเด่น จุดด้อยของโครงการอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อดำเนินการต่อไป หรือปรับปรุงแก้ไขโครงการให้ดีขึ้น หรือเลิกดำเนินการดำเนินโครงการนั้น การประเมินโครงการอย่างมีระบบ (Systematic Evaluation) จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโครงการ ข้อดี ข้อบกพร่องของโครงการในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการ ข้อดี ข้อบกพร่องของโครงการในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการ การวางแผน การดำเนินงาน ตลอดจนผลของโครงการซึ่งจะชี้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพียงใด อันจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารหน่วยงานนำไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขโครงการนี้ต่อไป (สมบูรณ์ ดันยะ. 2541 : 95)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามจุดประสงค์ของโครงการ โดยใช้แนวทางของไทเลอร์ (Tyler) เป็นรูปแบบในการประเมินเพื่อประกอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนี้ ซึ่งจะช่วยให้ทราบข้อดี ข้อเสียและประสิทธิภาพของการประเมินได้เป็นอย่างดี และผลที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้จะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการวางแผน พิจารณาปรับปรุง แก้ไขและขยายผลโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน
- 1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ฐานอาชีพ
- 1.3 ด้านโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ
- 1.4 ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
- 1.5 ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม
- 1.6 ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้จากการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน ในประเด็นต่อไปนี้

- 2.1 ด้านนักเรียนมีทักษะการปฏิบัติในเรื่องงานอาชีพ
- 2.2 ด้านนักเรียนสามารถสร้างรายได้จากการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำผลจากการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นสารสนเทศของหน่วยงานที่สนับสนุนในด้านงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทาง ในการพิจารณากำหนดนโยบาย วางแผน จัดสรรงบประมาณและปรับปรุงพัฒนาโครงการในด้านอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. ประชากรได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 2,608 คน จากโรงเรียน 24 โรง ประกอบด้วย

1.1 คณะกรรมการฝ่ายดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 72 คน ดังนี้

- 1.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 24 คน
- 1.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 24 คน
- 1.1.3 ครูวิชาการ จำนวน 24 คน

1.2 ฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 668 คน ดังนี้

- 1.2.1 ครูที่ไม่ใช่กรรมการ จำนวน 380 คน
- 1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 288 คน

1.3 ฝ่ายผู้รับบริการ ของโรงเรียนที่มีการดำเนินการโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 180 คน ดังนี้

- 1.3.1 นักเรียน จำนวน 90 คน
- 1.3.2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 90 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 288 คน จากโรงเรียน 6 โรง โดยแยกเป็น ขนาดใหญ่ 3 โรง ขนาดกลาง 3 โรง ประกอบด้วย

2.1 คณะกรรมการฝ่ายดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 18 คน ดังนี้

- 2.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน
- 2.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 6 คน
- 2.1.3 ครูวิชาการ จำนวน 6 คน
- 2.2 ฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 90 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 6 โรงเรียน ดังนี้
 - 2.2.1 ครูที่ไม่ใช่กรรมการ จำนวน 60 คน
 - 2.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน
- 2.3 ฝ่ายผู้รับบริการ ของโรงเรียนที่มีการดำเนินการโครงการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 180 คน ดังนี้
 - 2.3.1 นักเรียน จำนวน 90 คน
 - 2.3.2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 90 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติงานของโรงเรียนซึ่งครอบคลุมถึงการวางแผน นโยบาย บุคลากร ทรัพยากร การประสาน และการรายงาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่อไปนี้
 - 1.1 การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปของ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชนว่ามีความพร้อมในการดำเนินโครงการ
 - 1.2 การจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ฐานอาชีพ หมายถึง เป็นการประชุม ปฏิบัติการร่วมกันออกแบบทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ฐานอาชีพสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
 - 1.3 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ หมายถึง การประชุม ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้ พร้อมสำหรับการดำเนินโครงการ
 - 1.4 การสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน หมายถึง การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานโครงการ
 - 1.5 การจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ นักเรียนได้มีความรู้ ฝึกปฏิบัติและสร้างทักษะการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบงานอาชีพ
 - 1.6 การจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อแบ่งปันความรู้ของผู้ปฏิบัติให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอันนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ ที่สามารถ นำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป

2. โครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน หมายถึง โครงการที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพและสามารถสร้างรายได้จากการปฏิบัติงานอาชีพ โดยใช้พื้นที่ของโรงเรียนเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน

3. การประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การศึกษาติดตามและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2555 จำนวน 6 โรงเรียน

4. นักเรียนมีทักษะในการประกอบงานอาชีพ หมายถึง นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบงานอาชีพ

5. นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ หมายถึง โรงเรียนจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนงานอาชีพและทำให้นักเรียนมีรายได้จากการปฏิบัติกิจกรรม

6. ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ หมายถึง การศึกษาสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ทำให้มีความรู้สึกขัดข้อง หรือเกิดความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. บุคลากรที่ได้รับการประเมินจากการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ดังนี้

7.1 ฝ่ายดำเนินงาน หมายถึง บุคคลที่มีส่วนร่วมในการบริหาร วางแผน จัดการและขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามโครงการให้บรรลุจุดประสงค์ของโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

7.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

7.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนและได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของโรงเรียนขยายโอกาสระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3

7.1.3 ครูวิชาการ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายวิชาการของโรงเรียนและได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของโรงเรียนขยายโอกาสระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3

7.2 ฝ่ายผู้สนับสนุน หมายถึง บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้การดำเนินงานโครงการสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ ครูที่ไม่ใช่กรรมการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.2.1 ครูที่ไม่ใช่กรรมการ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนที่มีการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

7.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่ไม่ใช่ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

7.3 ฝ่ายผู้รับบริการ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการบริการตามบริบทสิ่งแวดล้อม และการตอบสนองจากการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน

7.3.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนขยายโอกาสที่มีการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึด พื้นที่เป็นฐาน ของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

7.3.2 ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู สนับสนุนทุนการศึกษา นักเรียนและเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนขยาย โอกาสที่ดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของโรงเรียนขยายโอกาสใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอ
ดังนี้

1. การประเมินโครงการ
 - 1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.2 ความจำเป็นของการประเมินโครงการ
 - 1.3 ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.4 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ
 - 1.5 ประเภทของการประเมินโครงการ
2. รูปแบบของการประเมินโครงการ
3. ขั้นตอนการประเมินโครงการ
4. ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน Area-based Educational Planning and Management System (AEPMS)
5. โครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การประเมินโครงการ

1. ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อกำหนดคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบระเบียบและมีหลักเกณฑ์ ที่สมเหตุสมผลและเชื่อถือได้ (ทวีป ศิริริศมี. 2544 : 114) ซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการ นักการประเมินทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายท่าน ดังนี้

ประยูร อาษานาม (2540 : 21) กล่าวถึงการประเมินโครงการของเครเวน (Craven. 1980) ว่าการประเมินโครงการเป็นกระบวนการอธิบาย รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการพอพิจารณาตัดสินใจในการดำเนินงานต่อไป หรือปรับปรุงแก้ไขโครงการให้ดีขึ้นหรือล้มเลิกการดำเนินงานโครงการนั้น

รัตน์ บัวสนธ์ (2540 : 9) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเพื่อนำข้อมูลที่ได้นั้นมาเทียบกับเกณฑ์ แล้วตัดสินใจให้คุณค่าต่อข้อมูลหรือโครงการ

สมชาย ดุรงค์เดช (2542 : 4) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์ และการให้คุณค่าอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการประเมินผลจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนและการดำเนินงานโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ การประเมินผลจะเกี่ยวกับการวัด ซึ่งจะต้องมีตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนมีเกณฑ์การเปรียบเทียบเพื่อการให้คุณค่า

สุขุม มูลเมือง (2543 : 16) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นการกำหนดค่า หรือข้อดีบางสิ่งบางอย่างอย่างเป็นระบบ และการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อการตัดสินใจว่า โครงการวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการ หรือระบุเพิ่มเติมว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการบรรยาย การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการ และผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2543 : 12) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม ตลอดจนประเมินความคุ้มค่าและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับองค์การและสิ่งแวดล้อม

สุวิมล ทิรกานันท์ (2545 : 2) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น ในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถใช้ในการพิจารณาการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างทันทั่วถึง

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 74) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า เป็นกระบวนการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการและพิจารณา บ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไข โครงการนั้นเพื่อดำเนินงานต่อไป หรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 92) ให้ความหมายว่า การประเมินผลนั้นเป็น กระบวนการจำกัดข้อมูลที่ต้องการและทำการเก็บรวบรวมข้อมูล อันเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจแนวทางเลือกต่างๆ ที่ให้ผลดีในการตัดสินใจ

สมหวัง พิชยานุวัฒน์ (2551 : 21) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (เชิงคุณค่า) เพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 29) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้นๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

พิสนุ พองศรี (2553 : 64) ให้ความหมายการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยการนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการทดลองหรือนำร่องปรับเปลี่ยน ขยายผล หรือยกเลิกโครงการ

รัตน์ บัวสนธ์ (2540 : 7) กล่าวถึงการประเมินโครงการว่า เป็นกระบวนการระบุ และเสนอสารสนเทศ เพื่อช่วยการตัดสินใจ

เชดส์กดี โฆวาสินธุ์ (2541 : 3) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง การตรวจสอบอย่างเป็นระบบในการพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ตลอดจนผลที่ตามมาของเหตุการณ์ในสภาวะปัจจุบันของโครงการ

สุวิมล ติรภานันท์ (2545 : 1) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูล ที่เป็นจริง และเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการเพื่อตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไร หรือเป็นการค้นว่า ผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

จากความหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในทุกขั้นตอน ๆ เกี่ยวกับโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการ ตัดสินเลือกแนวทางว่า โครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไร ควรที่จะพัฒนา ปรับปรุงโครงการ จะดำเนินการต่อหรือยกเลิกโครงการนั้น

2. ความจำเป็นของการประเมินโครงการ

โครงการทางสังคมที่มีการลงทุนสูง และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเท่าใด ความต้องการ เทคโนโลยีในการบริหาร การวางแผนอย่างเป็นระบบและการควบคุมคุณภาพเข้าไปแทนที่การ ดำเนินการที่ยุ่งเหยิง และแก้ปัญหาแบบวันต่อวันเพื่อเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหาและสนองตอบ ความต้องการทางสังคม ที่หลากหลายและสัมพันธ์กับความเป็นมนุษย์ของผู้คนในสังคมจึงเป็นเรื่อง เร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมากขึ้นเท่านั้น การบริการสังคมในลักษณะการบริหารโครงการ โดยการ แบ่งย่อยโครงการเป็นงานหรือกิจกรรมเพื่อจัดเป็นชุดงาน และหน่วยงานที่รับผิดชอบนั้น งานย่อย ต่างๆ ในโครงการจะมีการจัดลำดับก่อนหลังในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของโครงการ การประสานงานและควบคุมงานย่อยต่างๆ เหล่านี้จะดำเนินการโดยกำหนดเวลาสำเร็จ การจัดลำดับ ก่อนหลัง การจัดสรรงบประมาณ และบุคลากรตามเงื่อนไขสภาพของการบริการทางสังคมนั้น ดำเนินการและมีความเชื่อโดยทั่วไปว่า ถ้าสามารถดำเนินงานโครงการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามที่ ได้วางแผนไว้ ก็สามารถมั่นใจได้ว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ต้องการได้อย่างแน่นอน (เชดส์กดี โฆวาสินธุ์. 2541 : 5) ความเชื่อดังกล่าวมีโอกาสของความเป็นไปได้ในเชิงเหตุผลหรือในความคิด แต่ในความเป็นจริงแล้ว การดำเนินงานทางสังคม ตามที่วางแผนไว้ล่วงหน้ามีทั้งที่ประสบความสำเร็จ สมความปรารถนาและล้มเหลว การแสวงหาความเป็นจริงของผลการดำเนินงานทั้งที่เป็นความสำเร็จ หรือผลบวกและผลลบ หรือความล้มเหลว ในการที่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามแผนเพื่อบ่งบอก สถานภาพที่แท้จริงของโครงการที่เรียกว่า “การประเมินโครงการ” จึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยมีเหตุผลของ ความจำเป็นในการประเมิน ดังต่อไปนี้

2.1 คุณภาพของโครงการต้องมีการตรวจสอบ ไม่สามารถที่กักกว่าดีไม่ดี โดยไม่มี ข้อมูล หรือข้อสนเทศสนับสนุนเพื่อให้เกิดการยอมรับของสาธารณชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการเงิน ต้องการทราบผลตามโครงการว่า มีประสิทธิภาพเพียงพอ กับค่าใช้จ่าย ที่ลงทุนหรือไม่ เพราะโครงการสาธารณะที่รัฐและเอกชนจัดขึ้นไม่ว่าเป็นโครงการเกี่ยวกับการ ศึกษา สาธารณสุข การพัฒนาสาธารณูปโภค ต่างมุ่งหวังให้โครงการนั้นๆ ช่วยยกฐานะความ เป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้ดีขึ้นกว่าเดิม ในความเป็นจริง ถึงแม้ว่าโครงการที่ริเริ่มจากความ

ปรารถนาดี และมีการวางแผนในการดำเนินการเป็นอย่างดีนั้น เมื่อนำเสนอต่อสาธารณะ โครงการแต่ละโครงการยากที่จะได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพ โดยปราศจากความคลางแคลงใจ หากไม่มีรายละเอียดที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการสนับสนุน ไม่ว่าโครงการนั้นจะเป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ หรือโครงการที่มีการดำเนินการไปแล้ว (เชดส์กดี โฆวาสินธุ์. 2541 : 6) ฉะนั้นความต้องการที่จะแสดงถึงคุณค่าและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของโครงการแต่ละโครงการ ด้วยข้อสนเทศที่ได้มาจากการค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ที่เรียกว่า การประเมินโครงการ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำเพื่อยืนยันความต่อเนื่องของโครงการ การปรับปรุงแก้ไขการบริหารโครงการ ตลอดจนการตัดสินใจล้มเลิกโครงการตามแต่ผลที่ได้จากการประเมิน

2.2 การระบุความหมายผลของโครงการและการวัดสิ่งที่จะบ่งชี้ความสำเร็จหรือล้มเหลว ของโครงการบริการทางสังคม ซึ่งเป็นโครงการที่จัดกระทำกับมนุษย์เป็นสิ่งยุ่งยากกว่าโครงการที่เกี่ยวกับผลผลิตทางอุตสาหกรรม เนื่องจากสิ่งที่ต้องการวัด หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ตัวแปร” นั้น มีลักษณะ เป็นนามธรรม และซับซ้อนไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ทั้งในลักษณะของคุณภาพและปริมาณ การวัดจะต้องอาศัยวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพที่เพียงพอที่จะยอมรับว่าผลการวัดหรือค่าคะแนนที่ได้นั้น บ่งบอกถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของบุคคลหรือสังคมเป็นผลมาจากโครงการทำให้เกิดได้จริง การกำหนดเครื่องมือสำหรับการวัดตัวแปร ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับนักประเมินจะทำความเข้าใจในความหมายของตัวแปรต่างๆ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านั้นกับระบบของโครงการ จนสามารถระบุได้ว่าชุดตัวแปรใดเป็นตัวบ่งชี้ (Indicator) ถึงประสิทธิภาพปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และปัจจัยผลผลิต เพื่อที่จะสะท้อนสถานภาพปัจจุบันของโครงการในขั้นตอนของการวางแผน ตัวแปรปัจจัยนำเข้า และกระบวนการจะถูกนำมาพิจารณามากยิ่งกว่าปัจจัยผลผลิต ขณะที่การประเมินผลผลิตมุ่งที่จะชี้ให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการประสบความสำเร็จในลักษณะของชุดตัวแปรผลผลิตที่เป็นผลลัพธ์ของโครงการเทียบกับค่าใช้จ่าย และตัวแปรปัจจัยนำเข้า การประเมิน โดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักตามแนวกลุ่มนิยม (Tyler) จะมีความยุ่งยากมากหากวัตถุประสงค์ของโครงการไม่ได้เขียนในลักษณะวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเสนอแนะวิธีการวัด หรือให้ความหมายของตัวแปรให้เหมาะสมสำหรับการรวบรวมข้อมูล แต่เขียนในลักษณะของข้อความที่คาดหวังทั่วไป หรือนโยบายของโครงการ ซึ่งในกรณีเช่นนี้นักประเมินต้องแปลความหมายของวัตถุประสงค์เหล่านั้นให้เป็นตัวแปรที่คาดหวังจากการใช้โครงการในการบริการสังคมเพื่อกำหนดและให้ความหมายของตัวบ่งชี้หรือตัวแปรต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อสร้างเครื่องมือและวิธีการวัดให้มีคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป การกำหนดชุดของตัวแปรตลอดจนการให้ความหมายของตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการเป็นการตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการประเมิน จัดเป็นขั้นตอนสำคัญของการเริ่มต้นประเมินโครงการ การพิจารณาถึงธรรมชาติและรูปแบบของตัวแปร วิธีการวัด การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการใช้ผลการวัดตัวแปรจะต้องพยายามลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดทางการเมือง (Political Constraint) เพราะการประเมินโครงการมีผลต่อโครงการนับตั้งแต่ต้นนโยบายของสังคม ชุมชน จวบจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ การไม่ยอมรับชุดของตัวแปรว่า เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของโครงการ ความกลัวผลของการประเมินที่จะกระทบต่อฐานะของตนเองในโครงการ อาจทำให้เกิดการไม่ยินยอมหรือไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อปกป้องตนเอง อีกทั้งการกำหนดชุดของตัวแปรจะมีความจำกัดในการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงการเกิดขึ้นของตัวแปรเหล่านั้นในลักษณะที่เป็นตัวแทนประสิทธิภาพของโครงการ

ซึ่งในความเป็นจริงอาจเกิดเหตุการณ์ ที่ทำให้การบริหารโครงการผิดเพี้ยนไปจากแผนดำเนินการได้ การพยายามควบคุมการกำหนดชุดตัวแปร วิธีการวัด และการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยปลอดจากแรงกดดันทางการเมืองเป็นสิ่งที่นักประเมินต้องกระทำ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้และมีนัยสำคัญเพียงพอในการนำมาใช้อธิบายประสิทธิภาพ และสถานภาพของโครงการที่ทำการประเมิน (เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์. 2541 : 6-7)

2.3 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต มนุษย์ เป็นโครงการสาธารณะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ที่บริการให้กับประชาชนโดยไม่คิดค่าบริการซึ่งแตกต่างไปจากโครงการที่คิดค่าบริการทั่วไป ซึ่งจะเป็นโครงการในลักษณะเดียวกัน มีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และกิจกรรม ที่คล้ายคลึงกัน ก่อให้เกิดการแข่งขันระหว่างกันและกัน ดังที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าเป็นระบบเสรี (Fee - Market Approach) โครงการใดที่มีประสิทธิภาพ ด้อยกว่าโครงการอื่นก็จะล้มเลิกไป โดยที่ผู้ใช้บริการจะมีการประเมินเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เขาต้องสูญเสียในการรับบริการ แต่โครงการบริการสาธารณะซึ่งเป็นโครงการของรัฐจะใช้ความรู้สึก หรือความเห็นของผู้ใช้บริการเป็นเกณฑ์การตัดสินใจดี หรือ ดำเนินการโครงการต่อไปเพียงอย่างเดียวไม่ได้ เพราะมีหลายโครงการที่ประชาชนที่ใช้บริการจะตัดสินใจโครงการว่าดีหรือไม่ดีได้ไม่มากนัก เช่น มีผู้ป่วยรายที่สามารถบอกความสามารถที่แท้จริงของแพทย์ หรือพยาบาลได้หรือมีนักเรียนก็คนที่ประเมินคุณภาพการสอนของครูได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ระบบตลาดเสรีไม่สามารถครอบคลุมหรือควบคุมโครงการบริการสังคมได้ เพราะประชาชนได้เสียค่าใช้จ่ายในการรับบริการของโครงการต่างๆ เหล่านี้ในทางอ้อม แม้ว่าประชาชนจะมีบทบาทในการบริหารโครงการต่าง ๆ ไม่มากนักแต่องค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้การประเมินโครงการเพื่อบ่งบอกประสิทธิภาพของโครงการดี ๆ มีการดำเนินการต่อไป ยุติโครงการล้มเหลว หรือพัฒนาโครงการใหม่ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์. 2541 : 7)

3. ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการที่ถูกต้องอย่างมีระบบมีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะโครงการในระดับต่าง ๆ ผู้บริหารต่างให้ความสนใจกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและความสำเร็จของโครงการ ซึ่งต้องอาศัยการประเมินโครงการที่ถูกต้องมากกว่าความคิดเห็นส่วนบุคคล การประเมินโครงการจึงเป็นส่วนหนึ่งในวิธีการต่าง ๆ แก่ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการโดย มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายและความสำคัญของโครงการสรุปได้ดังนี้ รัตน์ บัวสนธ์ (2540 : 21) กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการมีอยู่

4 ประการ คือ

1. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวางแผนในโครงการ
2. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการ
3. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ
4. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศต่างๆที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโครงการ

Rossi และ Freeman (ประยูร อาษานาม. 2540 : 21-22 ; อ้างอิงมาจาก Rossi and Freeman. 1982) กล่าวถึงการประเมินโครงการมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคะเนถึงคุณประโยชน์ของโครงการ
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ
3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดี ข้อจำกัดของโครงการเพื่อเป็นการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ
5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้มากน้อยเพียงใด

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2543 : 15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย 3 ประการ ได้แก่

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ของโครงการหรือเพื่อการตัดสินใจก่อนใช้โครงการ
2. เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจแก้ไขและปรับปรุงส่วนประกอบโครงการขณะดำเนินงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการขยายโครงการให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หรือการล้มเลิกโครงการ

จากความมุ่งหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเพื่อรวบรวมหรือค้นหาข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน การพัฒนา การปรับปรุง และการขยายหรือล้มเลิกโครงการสำหรับการประเมินโครงการ การประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินได้ทำการประเมินโครงการโดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลและใช้ข้อมูลสำหรับการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

นักการศึกษาและนักประเมินที่ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้หลายท่าน ดังนี้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 93 - 95) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นการรับรองคุณภาพของโครงการ
2. ช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง
3. ช่วยให้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถทราบได้ว่าโครงการใด มีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ
5. ช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัด และปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ
6. ช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 30) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน
3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ
4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป
5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร
6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อยและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แอนเดอร์สัน และบอล (รัตนะ บัวสนธิ์. 2540 : 18 - 19) ได้อธิบายบทบาท และประโยชน์ของการประเมินโครงการในด้านวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไว้ 6 ประการ คือ

1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ซึ่งได้แก่ การประเมินว่า โครงการที่จัดทำขึ้นนั้นมีความจำเป็นมากน้อย หรือมีความสมเหตุผลหรือไม่ มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพียงไร โครงการเป็นสิ่งที่ต้องการสำหรับกลุ่มเป้าหมายหรือจะได้รับการสนับสนุนแค่ไหนรวมทั้งขนาดและขอบเขตการนำโครงการไปใช้กว้าง หรือแคบ เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะช่วยในการนำมาประมวลสรุปตัดสินใจ สำหรับผู้บริหารหรือแหล่งทุนที่จะตัดสินใจอนุมัติการนำโครงการดังกล่าวไปดำเนินการใช้ต่อไป
2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป หรือการขยายโครงการและการรับรองโครงการ ซึ่งได้แก่ การประเมินภายหลังจากโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว (ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้) เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่า โครงการดังกล่าวยังมีความจำเป็นต้องจัดให้มีอยู่อีกต่อไปหรือไม่ ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับทุนที่สูญเสียไปมากน้อยเพียงใด และโครงการที่ดำเนินการไปนั้น ก่อให้เกิดผลข้างเคียง (Side Effects) ทั้งทางบวกและทางลบหรือไม่
3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินเมื่อโครงการได้มีการนำไปดำเนินการใช้ระยะหนึ่ง หรือเป็นการประเมินในช่วงการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ โดยทำการประเมินเพื่อที่จะปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของโครงการอันได้แก่
 - 3.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อที่จะรู้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้นเมื่อมีการดำเนินโครงการไปชั่วขณะหนึ่ง มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ หรือได้รับการยอมรับสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3.2 เนื้อหาของโครงการ เป็นการพิจารณาว่า เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความครอบคลุมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของกิจกรรมเป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงไร นอกจากนั้นก็ยังพิจารณาอีกว่า เนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับภูมิหลัง หรือพื้นเพเดิมของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการจากโครงการมากน้อยเพียงใด

3.3 วิธีการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่า โครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น มีกลุ่มเป้าหมายร่วมโครงการเป็นจำนวนเท่าไร ครอบคลุมหรือไม่ครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ โครงการมีผู้ร่วมงานเพียงพอหรือไม่เท่าไร โครงการมีการดำเนินงาน หรือดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมโครงการได้รับการเสริมแรง หรือการสร้างแรงจูงใจอย่างไรทำนองนี้ เป็นต้น

3.4 สภาพแวดล้อมของโครงการ หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองหรือการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการว่า ให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือไม่ อย่างไร สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงานในโครงการมีลักษณะเช่นไรขัดแย้งกันหรือไม่เป็นอุปสรรคต่อการที่จะดำเนินการต่อไปเพียงใด ทรัพยากรสนับสนุนอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด ตลอดจนกระทั่งการยอมรับหรือให้การสนับสนุนและการต่อต้านของสาธารณะที่มีต่อโครงการเป็นไปในทิศทางใด เหล่านี้เป็นต้น

4. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาความสนับสนุนโครงการสาธารณชน การเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพอื่น ๆ โดยต้องการรู้ว่า แหล่งดังกล่าวนี้มีแหล่งใดบ้างให้การสนับสนุนโครงการอย่างแท้จริง เมื่อมีการดำเนินโครงการอยู่ในขณะนั้น

5. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางต่อต้านโครงการจากแหล่งต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่สี่ นอกจากเราจะต้องรู้ถึงแหล่งที่ให้การสนับสนุนโครงการแล้ว ในการดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตาม บางครั้งโครงการ ดังกล่าวนั้น ก็จะได้รับ การขัดขวางต่อต้าน ทำให้การดำเนินโครงการไม่อาจเป็นไปได้โดยสะดวก และวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้อาจจะไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพิจารณาว่าแหล่งใดบ้างที่ขัดขวางโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดำเนินโครงการให้มีความเป็นไปได้โดยสะดวกต่อไป

6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งหมายถึง การได้รับความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานอื่นที่นอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการที่ทำการประเมิน แต่ทว่า มีผลต่อโครงการ ได้แก่ พื้นฐานด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

จากประโยชน์ของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ มีประโยชน์หลายประการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ตัดสินคุณค่า ซึ่งไม่เพียงแต่ชี้ให้เห็นผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ล่วงหน้าไว้เท่านั้น แต่บ่งชี้ให้เห็นผลกระทบของโครงการที่มีต่อบุคคล และชุมชน ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การประเมินโครงการมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารโครงการที่จะบริหารให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง หลีกเลี่ยงและขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นขยายหรือปรับโครงสร้างให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทหรืออาจจะระงับโครงการถ้าจำเป็น

5. ประเภทของการประเมินโครงการ

มีนักการศึกษาและนักประเมินหลายท่าน ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้
 รัตน์ บัสนันท์ (2540 : 21) ได้สรุปการแบ่งประเภทของการประเมินโครงการให้
 ครบวงจรโครงการ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ ไว้ 3 ประเภท คือ

1. การประเมินก่อนการดำเนินงาน (Pre - Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดและการเลือกทำโครงการ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของการดำเนินโครงการและการวิเคราะห์ผลตอบแทนโครงการ
2. การประเมินระหว่างดำเนินงาน (Implementation - Evaluation) โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง จะได้แก้ไขได้ทันทั่วถึงเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การประเมินหลังการดำเนินงาน (Post - Evaluation) เป็นการประเมินที่จัดทำขึ้นเมื่อปฏิบัติโครงการเสร็จสิ้นและตรวจสอบว่า การดำเนินโครงการสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด มีผลอย่างอื่นหรือไม่นอกเหนือจากที่ระบุในจุดมุ่งหมาย และการสรุปผลรวมของการดำเนินโครงการ

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 90) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินก่อนดำเนินการ (Pre - Evaluation)
2. การประเมินขณะดำเนินการ (On - Going Evaluation)
3. การประเมินเมื่อโครงการแล้วเสร็จ (End-of-Project)
4. การประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ (Post-Project Evaluation)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551 : 114 - 115) ได้ให้ความเห็นว่าการประเมินโครงการแบ่งได้หลายประเภท ตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่ง ซึ่งสามารถสรุปได้ 6 ประเภท ดังนี้

1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า
 - 1.1 การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ (Goal - Based Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้ว่า บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนการประเมินว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง
 - 1.2 การประเมินค่าซึ่งอิสระจากอุดมการณ์ของโครงการ (Goal - Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง
2. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน
 - 2.1 การประเมินก่อนนำโครงการไปปฏิบัติ
 - 2.2 การประเมินขณะโครงการดำเนินอยู่
 - 2.3 การประเมินหลังจากกิจกรรม หรือโครงการสิ้นสุดลงแล้ว
3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน
 - 3.1 การประเมินเพื่อปรับปรุง เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

3.2 การประเมินเพื่อสรุปผล เรียกว่า การประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation)

4. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน

4.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม หรือการประเมินบริบท (Context Evaluation)

4.2 การประเมินปัจจัย หรือตัวป้อน (Input Evaluation)

4.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

4.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

5. แบ่งตามรูปแบบการประเมินเป็นหลัก

5.1 การประเมินที่มุ่งตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์

5.2 การประเมินที่มุ่งเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน

5.3 การประเมินที่มุ่งนำผลไปช่วยตัดสินใจ

6. แบ่งตามความแท้จริงของการประเมิน

6.1 การประเมินเทียม (Pseudo Evaluation) ซึ่งแบ่งย่อยเป็นการประเมินประเภทที่ถูกควบคุมโดยการเมือง และประเภทที่เกี่ยวกับการเมือง

6.2 การประเมินกึ่งแท้จริงเทียม (Quasi Evaluation) ซึ่งมุ่งประเมินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่อาจวัดคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งอื่นได้

6.3 การประเมินแท้จริง (True Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้อง ซึ่งมักเป็นการประเมินเกี่ยวกับการรับรองวิทยฐานะ หรือ รับรองคุณวุฒิ การประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินความต้องการ หรือ ความจำเป็น และการประเมินเพื่อวางนโยบาย

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 30 - 33) ได้แบ่งประเภทการประเมินโครงการไว้

3 ลักษณะ ดังนี้

1. การแบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) และการประเมินผลสรุป (summative evaluation)

2. การแบ่งตามหลักยึดในการประเมิน ได้แก่ การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักและการประเมินที่อิสระไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. การแบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน ได้แก่ การประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการและการประเมินหลังการดำเนินโครงการ

จากประเภทต่าง ๆ ของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีหลากหลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการและวัตถุประสงค์ในการประเมิน โดยผู้ประเมินจะต้องวินิจฉัยหรือตัดสินใจเลือกใช้ประเภทของการประเมินโครงการให้เหมาะสมกับลักษณะของโครงการ แต่ละโครงการ ซึ่งสิ่งที่ถูกประเมิน คือ ประเมินสภาวะแวดล้อมหรือประเมินบริบท ประเมินปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อน ประเมินกระบวนการปฏิบัติ และประเมินผลผลิต

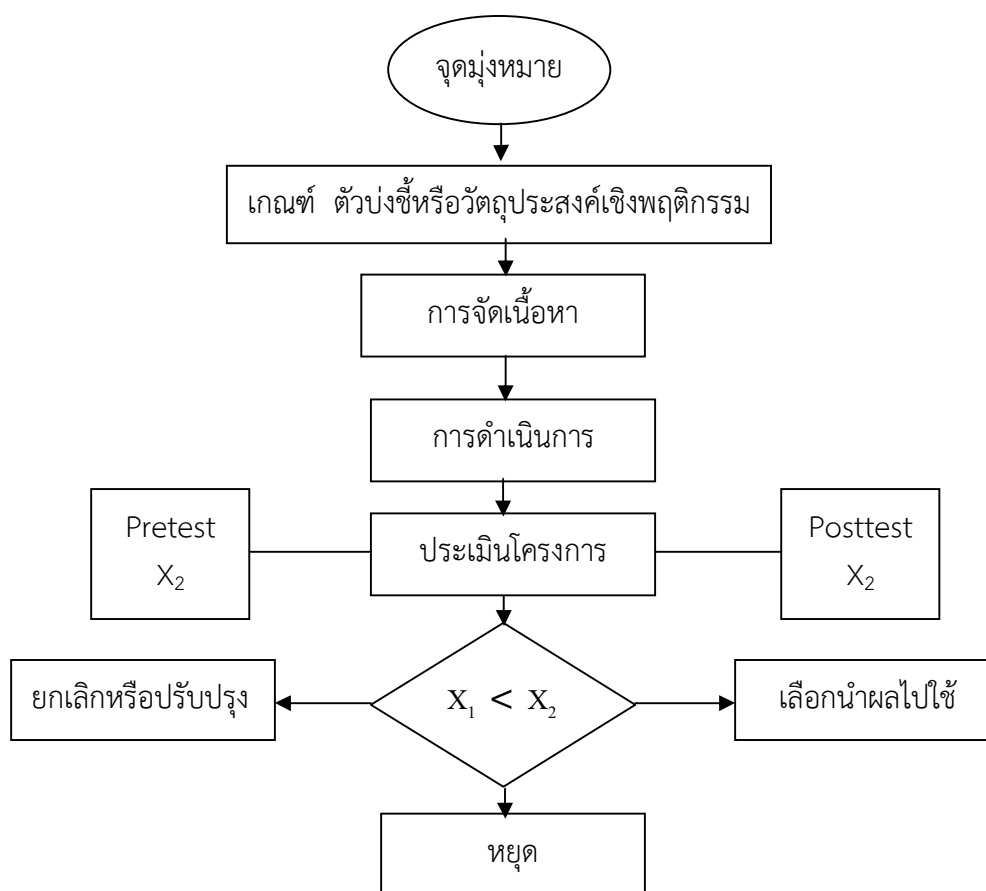
รูปแบบของการประเมินโครงการ

การประเมินผลโครงการมีประโยชน์ต่อการบริหารโครงการอย่างยิ่ง กล่าวคือ เป็นเครื่องควบคุมให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีนักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการหลายท่านได้สร้างแบบจำลองการประเมิน (Evaluation Model) ขึ้นโดยมีความแตกต่างกันหลายรูปแบบ เช่น แบบจำลองของไทเลอร์ (Tyler) แบบจำลองของครอนบาคและสคริฟเวน (Cronbach and Scriven) แบบจำลองของสเตค (Stake) แบบจำลองของชิปของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เป็นต้น ทั้งนี้ในแต่ละรูปแบบดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการเป็นหลัก อย่างไรก็ตามแนวทางการประเมินที่มีลักษณะจุดเน้นที่คล้ายกันหรือแตกต่างกันของแต่ละรูปแบบนั้นอาจเนื่องจากการปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบจากรูปแบบอื่น ๆ ที่มีอยู่ก่อนแล้ว หรืออาจเกี่ยวกับการอาศัยเทคนิคเชิงระบบ (System Approach) เข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการประเมินแบบใด ระบบการประเมินจะประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้าระบบ (Inputs) กระบวนการจัดการกระทำกับปัจจัย (Process) และผลผลิต (Outcomes) ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้จะต่อเนื่องกันตามลำดับและขณะเดียวกันจะมีวงจรหมุนกลับ (Feedback) จึงจะเรียกว่าเป็นระบบที่สมบูรณ์

กลุ่มรูปแบบของการประเมินโครงการนั้นมีนักการศึกษา และนักประเมินได้จัดกลุ่มรูปแบบของการประเมินโครงการ ไว้ดังนี้

รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) จึงเป็นการประเมินตามรูปแบบของวัตถุประสงค์และจุดหมายของโครงการ โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ดังภาพประกอบ 1 (ประยูร อาษานาม. 2540 : 19)

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

1. การประเมินแบบตอบสนองหรือมีส่วนร่วม (Responsive) เป็นการประเมินที่เน้นกิจกรรมมากกว่าจุดประสงค์ของโครงการและนอกจากนั้นยังมุ่งไปยังปัญหาและสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการนั้น

2. การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Model) เป็นการประเมินโดยยึดบทบาทของผู้ประเมินโดยไม่ได้ยึดจุดมุ่งหมาย ไม่ได้คำนึงถึงปัญหาหรือข้อโต้แย้งใด ๆ และไม่ได้ประเมินโครงการ โดยการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ แต่การประเมินเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้กำหนดแนว (Guidelines) เกณฑ์การประเมินจึงเกิดขึ้นจากการสำรวจตรวจสอบโครงการของผู้เชี่ยวชาญและเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญกำหนดขึ้น

3. การประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decission-making Model) การประเมินเพื่อการตัดสินใจมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

3.1 Context-Input-Process-Product (CIPP) โดยสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งได้อธิบายความหมายของการประเมินรูปแบบ CIPP ว่าหมายถึง กระบวนการจำแนกรวบรวมและเสนอข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของความมุ่งหมาย การออกแบบหรือการวางแผนงานดำเนินงานและผลงานของโครงการใดโครงการหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจความรับผิดชอบ และเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องโครงการนั้น

3.2 UCLA Center For the Study of Evaluation (CSE) โดยอัลคิล (Alkin) ได้อธิบายความหมายของการประเมินแบบ CSE หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง การเลือกข่าวสารที่เหมาะสมรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผล อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจได้พิจารณาเลือกตามความเหมาะสม

Tyler (ดิเรก ศรีสุข. 2540 : 8) เป็นผู้ที่เริ่มต้นบุกเบิกแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการ เขามีความเห็นว่าการประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่าง (Performance) กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่วางไว้ โดยมีความเชื่อว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง จากคำจำกัดความของการประเมินดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแนวความคิดของ Tyler ที่ว่าโครงการจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวความคิดในลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า แบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก Goal Attainment Model or Objective) Tyler มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินนั้นคือ

1. เพื่อตัดสินว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จก็อาจเก็บไว้ใช้ได้ต่อไป แต่ส่วนใดไม่ประสบผลสำเร็จก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. เพื่อประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษา ของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อที่จะช่วยเข้าใจปัญหาและความต้องการทางการศึกษาได้และใช้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่ส่วนใหญ่เห็นด้วยได้

จะเห็นว่ารูปแบบการประเมินของ Tyler นั้น จะเหมาะสมกับโครงการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรมหรือโครงการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือที่เรียกว่า Summative Evaluation ตามแนวคิดของ Tyler ขั้นตอนของการประเมินอาจกำหนดได้ดังนี้

1. ค้นหาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโครงการที่จะประเมิน
2. นำจุดมุ่งหมายมาแตกเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. จัด Program ของโครงการการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๆ
4. ทำการทดสอบก่อนเริ่มโครงการ (Pre-test) ด้วยเครื่องมือที่น่าเชื่อถือ
5. ดำเนินการตามโครงการที่กำหนดไว้
6. เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่ง (Post-test)
7. ประเมินประสิทธิภาพของโครงการโดยเปรียบเทียบคะแนน จากผลการสอบ

Pre-test และ Post-test

8. นำผลการประเมินไปใช้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 63) ได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการประเมินออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. กลุ่มรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation) ใช้ประเมินที่เป็นระบบ โดยมีขั้นตอนการประเมินที่ครบวงจร เป็นสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสม

2. กลุ่มรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่า (Value Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่ให้ความสำคัญกับผลผลิตที่เกิดจากโครงการทั้งหมดรวมทั้งสามารถตัดสินคุณค่าได้อย่างเหมาะสมและตรงตามผลการประเมินที่แท้จริง ไม่ว่าผลการประเมินจะเป็นดังที่คาดหวังหรือไม่ก็ตาม รูปแบบการประเมินโครงการเป็นกรอบหรือแนวความคิดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมิน

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 42) ได้จัดกลุ่มรูปแบบการประเมินออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบ การประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ ระบุไว้ ในจุดมุ่งหมายเป็นหลัก โดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach) และของเคริกแพตทริก (Kirkpatrick)
2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ สำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการนั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake) ของสคริฟเวน (Scriven) และของโพรวัส (Provus)
3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Weish) ของสตัฟเฟิลบีม (Srufflebeam) และของอัลคิน (Alkin)

จากการจัดกลุ่มของรูปแบบการประเมินโครงการข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดกลุ่มของรูปแบบการประเมินโครงการนั้น ขึ้นอยู่กับการนำผลการประเมินโครงการไปใช้ประโยชน์อย่างไร โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่เน้นจุดมุ่งหมาย กลุ่มที่เน้นการตัดสินคุณค่าและกลุ่มที่เน้นการตัดสินใจ

ขั้นตอนการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ต้องจัดทำอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน ซึ่งนักการศึกษานักประเมินหลายท่าน ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินโครงการ ดังนี้

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ (2541 : 13 - 18) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการประเมินโครงการไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกับวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ผู้ประเมินอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายของโครงการให้เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นต้น
2. การเลือกวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ผู้ประเมินต้องตระหนักว่าวัตถุประสงค์บางข้ออาจจะวัดไม่ได้ในช่วงเวลาที่จะประเมิน
3. การเลือกอุปกรณ์เครื่องมือและกระบวนการให้เหมาะสมกับรายละเอียดของวัตถุประสงค์ ที่จะประเมิน
4. การเลือกตัวอย่างต้องคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ดี

5. การกำหนดการวัดและตารางการสังเกต ต้องเลือกเวลาให้เหมาะสมว่าจะทำการวัดอย่างไร เมื่อไร จึงจะได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง

6. การเลือกเทคนิควิเคราะห์ ต้องหาเทคนิคที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูล

7. การหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

สุวิมล ติรกานันท์ (2545 : 13 - 14) กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินว่าขึ้นอยู่กับสิ่งที่จะประเมิน แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของสิ่งที่ถูกประเมิน
2. ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน
3. กำหนดประเด็นในการประเมิน
4. กำหนดตัวชี้วัด
5. พัฒนาตัวชี้วัด
6. ออกแบบการประเมิน
7. เก็บรวบรวมข้อมูล
8. วิเคราะห์ข้อมูล
9. แปลผลและสรุปผล
10. จัดทำข้อเสนอแนะในการใช้ผลการประเมิน
11. เขียนรายงาน

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 32) ได้กำหนดขั้นตอนการประเมินโครงการ ดังนี้

1. การกำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมิน
2. การหาความต้องการในการประเมิน
3. การหาเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การรายงานข้อมูลและการรายงานผล
6. การติดตามผล

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551 : 65 - 76) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. ทำการศึกษาและวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน ซึ่งมีความสำคัญมาก เนื่องจากการเข้าใจถึงโครงการมากเท่าไร จะทำให้การประเมินตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากขึ้น
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ มีขั้นตอนการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ โดยระบุบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ระบุเรื่องราวหรือข่าวสารที่บุคคลหรือองค์กรเหล่านั้นต้องการได้จากการประเมินเพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการในเรื่องต่างๆ และสรุปวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการนั้นๆ
3. การออกแบบการประเมินโครงการ เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของโครงการที่ประเมิน
4. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อันได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

5. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมิน
6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้เป็นคำนวณ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis)
7. วางแผนการเขียนสรุปการประเมินและนำเสนอผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องกับการ
จากขั้นตอนการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า กระบวนการของการ
ประเมินโครงการนั้น มีขั้นตอนการประเมินเริ่มต้นจากการศึกษารายละเอียดของโครงการที่จะทำการ
ประเมิน เพื่อนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินได้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งเลือกเครื่องมือ
และกระบวนการต่างๆในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเลือกเทคนิควิธีการทางสถิติที่จะวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆในการนำเสนอผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงมาก
ที่สุด

ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน Area-based Educational Planning and Management System (AEPMS)

หลักการและเหตุผล

การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีระบบโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาทำให้เกิดการบูรณาการด้านงบประมาณและการปฏิบัติงานในทุกกระดับ โดยมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน เกิดการประสานเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้สมบูรณ์ รวมถึงการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบนิเทศและประเมินผลอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พัฒนาระบบการวางแผนและการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐานขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 29)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน
2. เพื่อให้ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานเป็นกลไกขับเคลื่อนสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์

1. มีระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ 6 ระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด ระดับกลุ่มจังหวัด ระดับภูมิภาคและระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
2. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านกระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ ให้ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง

องค์ประกอบของระบบ

ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Area-based Educational Planning and Management System : AEPMS) มีองค์ประกอบ 2 มิติ ดังนี้

มติที่ 1 ระดับการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษา มี 6 ระดับ คือ ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด ระดับกลุ่มจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 30-3)

มติที่ 2 กระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษา มี 3 ระบบย่อย PI คือ

1. ระบบการวางแผนกลยุทธ์โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน : P (Strategic Area-based Planning System : SAPS)

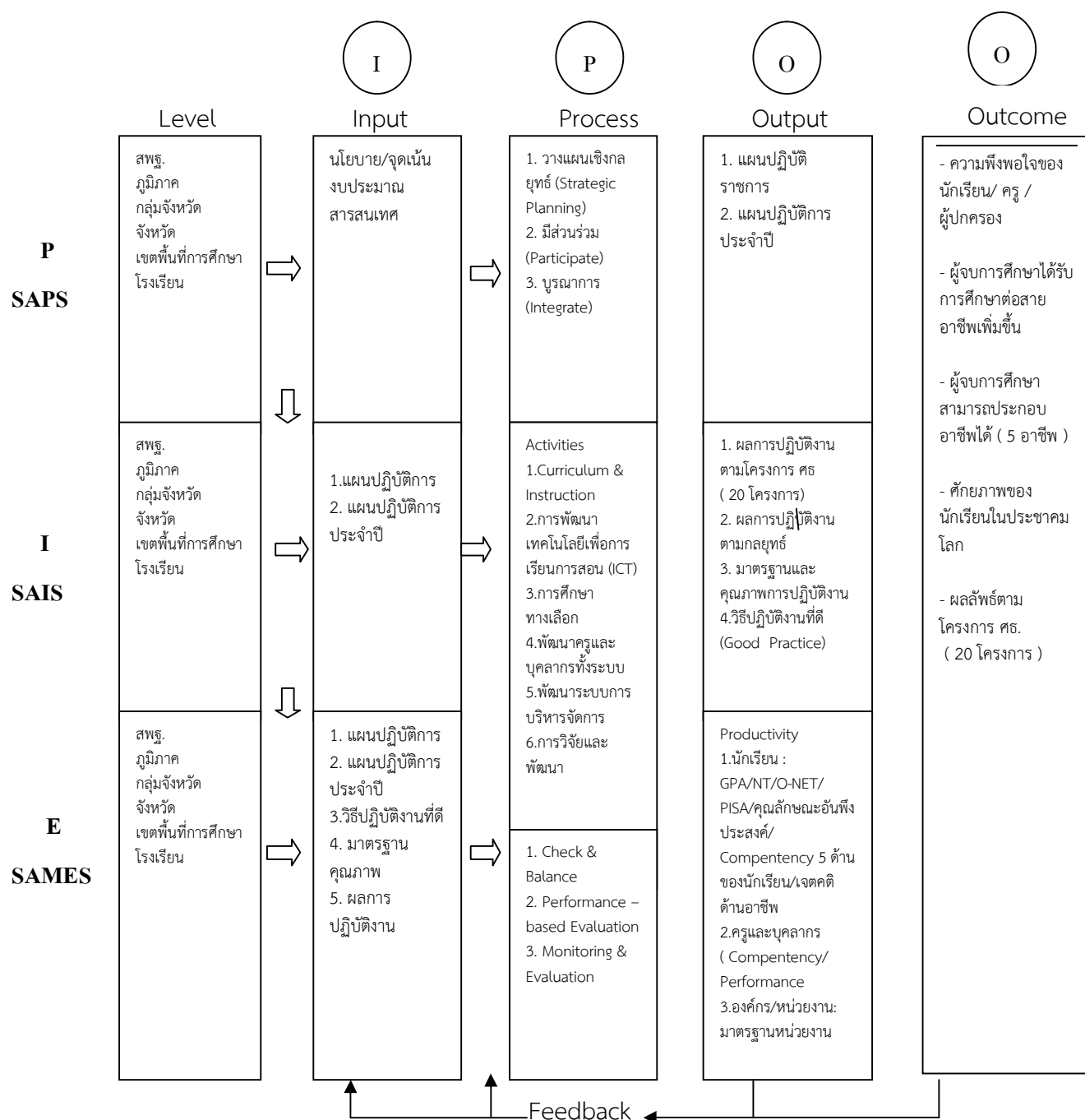
2. ระบบนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน : I (Strategic Area-based Implementation System : SAIS)

3. ระบบการติดตามและประเมินผลเชิงกลยุทธ์โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน : E (Strategic Area-based Monitoring Evaluation System : SAMES)

แต่ละระบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ (IPOO) ได้แก่ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

ระบบการวางแผนและบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Area-based Educational Planning and Management System : AEPMS) แสดงรายละเอียดขององค์ประกอบในภาพประกอบ 2

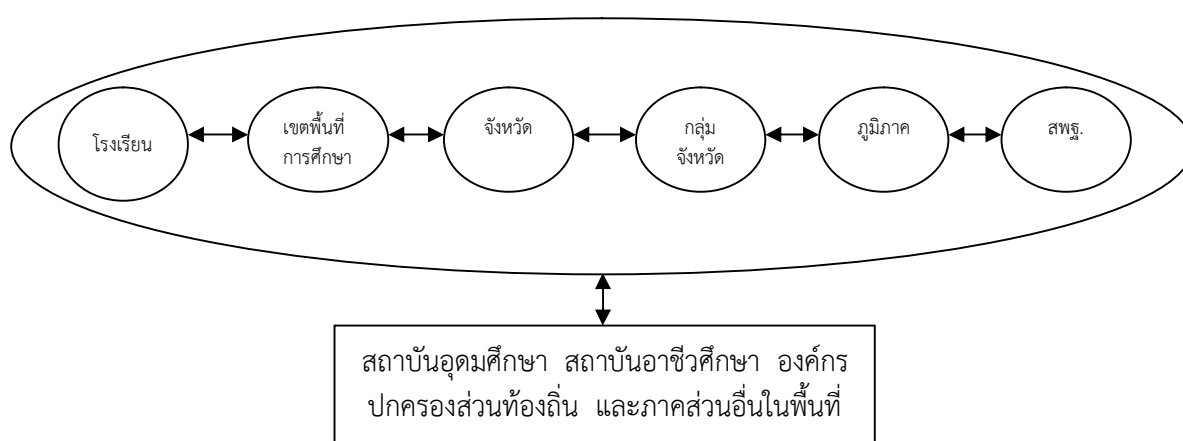
ภาพประกอบ 2 แสดงการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน

คำอธิบายระบบ

ระบบการวางแผนและบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Area-based Education Planning and Management System : AEPMS) หมายถึง ชุดขององค์ประกอบในการวางแผนและบริหารจัดการศึกษาประกอบด้วย ระดับการวางแผนและบริหารจัดการการศึกษาและกระบวนการวางแผนและบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 31-36)

ระดับการวางแผนและบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การกำหนดพื้นที่ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด ระดับกลุ่มจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงรายละเอียดในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงความเชื่อมโยงระดับการวางแผนและบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานในแต่ละระดับ

กระบวนการวางแผนและบริหารจัดการศึกษา หมายถึงวิธีการ ขั้นตอนในการวางแผนและบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานในแต่ละระดับ ประกอบด้วยระบบย่อย (PIE) ดังนี้

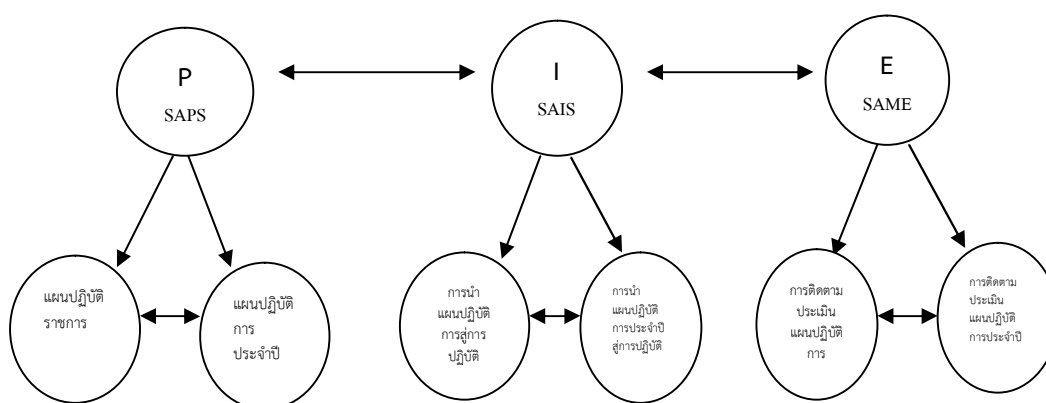
P หมายถึง ระบบการวางแผนกลยุทธ์โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Strategic Area-based Planning System : SAPS) เป็นวิธีการขั้นตอนในการวางแผนตามลักษณะหรือความต้องการของพื้นที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติการประจำปีประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

I หมายถึง ระบบการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Strategic Area-based Implementation System : SAIS) เป็นการดำเนินการตามลักษณะหรือความต้องการของพื้นที่ โดยการประยุกต์ใช้เทคนิค หรือวิธีการ ในการนำแผนปฏิบัติราชการและแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม และสนองความต้องการพื้นที่ที่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

E หมายถึง ระบบการติดตามและประเมินผลเชิงกลยุทธ์โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Strategic Area-based Monitoring and Evaluation System : SAMES) เป็นการวางระบบ และดำเนินการกำกับ ติดตามควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

ความเชื่อมโยงของกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษาแสดงรายละเอียดใน ภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงความเชื่อมโยงของกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษา

การบริหารระบบ

1. ทุกระดับมีองค์คณะบุคคลในการบริหารและขับเคลื่อนระบบแต่ละองค์คณะต้องมีการเชื่อมประสานกัน เช่น ระดับเขตพื้นที่กับระดับจังหวัด ระดับโรงเรียนกับระดับเขตพื้นที่ เป็นต้น โดยปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ขององค์คณะบุคคลที่มีอยู่แล้วในองค์กรให้มีความเหมาะสม เพื่อมาทำหน้าที่ในการประสาน โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับการทำงานในแต่ละระดับ
2. การบริหารและการขับเคลื่อนภายใต้ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษา โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ให้มีการกระจายอำนาจและมีส่วนร่วมในกระบวนการ มีการบูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรมงบประมาณ อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม

การประเมินระบบ

1. แนวทางการประเมิน ได้แก่
 - 1.1 การประเมินภายในและการประเมินภายนอก
 - 1.2 การประเมินย่อยและการประเมินสรุปรวม
2. รูปแบบการประเมิน ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมิน
3. วิธีการประเมินผลการปฏิบัติ นิเทศ กำกับ ติดตามและการตรวจสอบหลักฐานข้อมูลสารสนเทศ การรายงานผลการประเมินตนเอง

เงื่อนไขความสำเร็จ

ระบบการวางแผนและการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานมีเงื่อนไขความสำเร็จดังนี้

1. ต้องจัดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามระบบในทุกระดับ
2. สพฐ. ต้องจัดสรรงบประมาณแบบมีการบูรณาการและวงเงินรวม (Block Grant) ไปยังพื้นที่ในสัดส่วนที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ
3. การบริหารจัดการต้องยึดผลการปฏิบัติงานเป็นฐาน มีการบูรณาการการปฏิบัติงานและประสานงานความร่วมมือในทุกระดับ
4. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ เข้มข้น และต่อเนื่อง
5. ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

โครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาต้องเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ในปัจจุบันยังไม่มีหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่เรียนจบการศึกษาภาคบังคับและขึ้นพื้นฐาน ที่ผู้เรียนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการสร้างอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเร่งด่วนในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จัดทำแผนขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว เพื่อรองรับงบประมาณสนับสนุน

เพื่อให้เกิดความชัดเจนทั้งระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษาในการนำไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. 2555 : 15-16)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน
- 1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ
- 1.3 ด้านการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ
- 1.4 ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

1.5 ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม

1.6 ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้จากกิจกรรมระหว่างเรียน

2.1 ด้านนักเรียนมีทักษะการปฏิบัติในเรื่องงานอาชีพ

2.2 ด้านนักเรียนสามารถสร้างรายได้จากการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ

1. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 58 โรงเรียน (โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 24 โรงเรียน)

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลลัพธ์การศึกษา

1. นักเรียนได้รับการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อและหรือประกอบงานอาชีพอย่างเป็นระบบ

2. นักเรียนได้เรียนตามศักยภาพและความสนใจ มีทักษะเฉพาะทาง เกิดความเชื่อมโยงกับการประกอบอาชีพ

3. ผู้ปกครอง ชุมชนมีความพึงพอใจ

4. สามารถพัฒนาประเทศทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และโรงเรียน จำนวน 24 โรงเรียน

วิธีดำเนินการ

1. วิเคราะห์แนวโน้มงานอาชีพและความต้องการระดับโรงเรียน ระดับ กพศ. ระดับ ตำบล ระดับอำเภอ

2. คัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 24 โรงเรียน

3. สร้างเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้งานอาชีพ

4. จัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

5. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและขยายผลการบริหารจัดการ

6. ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

กิจกรรมดำเนินงาน ดังตัวอย่าง

กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลา	เป้าหมาย	งบประมาณ	กลุ่มภารกิจรับผิดชอบ
1. วิเคราะห์แนวโน้มและศักยภาพโรงเรียน - นำรูปแบบให้สถานศึกษาทราบ - โรงเรียนศึกษารูปแบบ - วิเคราะห์ศักยภาพ - รายงานเขตพื้นที่การศึกษา	ต.ค. – พ.ย. 2555	โรงเรียน ขยาย โอกาส 24 โรง		กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มนิเทศติดตามฯ
2. ประชุมคณะทำงานพิจารณา คัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย - แต่งตั้งคณะทำงานระดับ สพป. - ประชุมคณะทำงานพิจารณา คัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย - สรุปผลการพิจารณาแจ้ง สถานศึกษา	ม.ค. 2555	25 คน		กลุ่มนโยบายและ กลุ่มนิเทศติดตามฯ
3. ประชุมครูและผู้รับผิดชอบ ระดับโรงเรียนเพื่อจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียนรู้กลุ่มอาชีพ - แต่งตั้งคณะทำงานระดับ สพป. - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการทำ หลักสูตร 24 โรงเรียนๆ ละ 2 คน - จัดสรรงบประมาณให้ 24 โรงเรียน ๆ ละ 25,000 บาท	16 – 17 ก.พ. 2555	140 คน	280,000 บาท 600,000 บาท	กลุ่มนิเทศติดตามฯ และสถานศึกษา
4. การสร้างเครือข่ายและการ จัดการเรียนรู้ระดับสถานศึกษา - โรงเรียนเสนอแผนปฏิบัติการ ระดับโรงเรียน - จัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับเครือข่าย - ประเมินผลระดับสถานศึกษา	พ.ค. – ก.ค. 2555	58 เครือข่าย		กลุ่มนิเทศติดตามฯ และสถานศึกษา

กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลา	เป้าหมาย	งบประมาณ	กลุ่มภารกิจรับผิดชอบ
5. นิเทศ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานสถานศึกษา - แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ - จัดทำเครื่องมือ สื่อนิเทศ - ปฏิทินการนิเทศสถานศึกษา - สรุปผลการนิเทศ	พ.ค. – ก.ค. 2555	24 โรงเรียน	10,000 บาท	กลุ่มนิเทศติดตามฯ
6. ขยายผลการบริหารจัดการ - แต่งตั้งคณะทำงานออกแบบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 24 โรงเรียน - จัดกิจกรรมเวทีแสดงผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุปผล	ส.ค. 2555	24 โรงเรียน	100,000 บาท	กลุ่มนิเทศติดตามฯ
7. ประเมินผล สรุปผล - คณะทำงานประชุม สรุปผลจัดทำรายงาน - รายงานผลต่อ สพป. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ	15 ก.ย. 2555	24 โรงเรียน	10,000 บาท	กลุ่มนิเทศติดตามฯ กลุ่มนโยบายและแผน

งบประมาณ

งบขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (แลกเป้า) จำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ ฝึกประสบการณ์จริงในด้านอาชีพและจบการศึกษาภาคบังคับมีความพร้อมสำหรับการประกอบงานอาชีพ

ศักยภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

1. ด้านสภาพแวดล้อม

ภูมิประเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 บริหารครอบคลุม 4 อำเภอ ของจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อำเภอขุขันธ์ อำเภอปรางค์กู่ อำเภอไพรบึง และอำเภอภูสิงห์ ซึ่งมีสภาพภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ของภูมิประเทศครอบคลุมทั้ง 4 อำเภอ โดยมีภูเขาและที่ราบเชิงเขาและแหล่งต้นน้ำ 4 สายไปสู่ที่ราบลุ่มดังกล่าว จึงเหมาะสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนาข้าว ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำไร่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. 2555 : 7-9)

ภูมิอากาศ

บริบททั้ง 4 อำเภอของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีภูมิอากาศคล้ายกัน กล่าวคือ ร้อนชื้น เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่กล่าวแล้ว

ทรัพยากรธรรมชาติ

บริบททั้ง 4 อำเภอของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ได้แก่ ที่ดิน แหล่งน้ำ ภูมิอากาศ ที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมดังกล่าวข้างต้น

ทรัพยากรมนุษย์

บริบททั้ง 4 อำเภอของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในด้านทรัพยากรมนุษย์มีศักยภาพและมีความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ชำนาญการและเชี่ยวชาญเฉพาะสายอาชีพที่หลากหลาย และนักเรียนที่มีศักยภาพในการเรียนรู้อย่างพร้อมเพรียง

ประเพณี วัฒนธรรม คติชนและความเชื่อ

บริบททั้ง 4 อำเภอของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีประเพณี วัฒนธรรม คติชนและความเชื่อที่สอดคล้องกัน เนื่องจากเป็นที่อยู่ของชนเผ่าท้องถิ่นคล้ายกัน ได้แก่ เขมร ส่วย ลาวและเยอ จึงมีประเพณี วัฒนธรรมคล้ายกัน ได้แก่ ประเพณีทางพุทธศาสนา ความเชื่อและค่านิยม ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับอาชีพเกษตรกรรม หัตถกรรมและศิลปกรรมต่าง ๆ

2. ด้านอาชีพ

จากการวิเคราะห์ศักยภาพการบริหารและสภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ดังรายละเอียดในข้อที่ 1 จึงสรุปเป็นกลุ่มงานอาชีพได้ดังนี้
งานอาชีพเกษตรกรรม ถือได้ว่าเป็นกลุ่มงานอาชีพที่คนส่วนใหญ่ใช้ในการประกอบอาชีพทำมาหากิน และสร้างเศรษฐกิจโดยรวม ได้แก่ การทำนาข้าว การทำสวนยางพารา การทำไร่ มันสำปะหลัง การทำไร่ข้าวโพด การปลูกไม้ผลตามฤดูกาล การเพาะปลูกพืชผักสวนครัวตามฤดูกาล และปศุสัตว์

งานหัตถกรรม เป็นกลุ่มงานอาชีพที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ได้แก่ การทอเสื่อใบเตย สำหรับท้องถิ่นที่มีต้นเตยหนามค่อนข้างมาก การสานครุฑน้อย เกวียนน้อย สำหรับท้องถิ่นที่มีต้นไผ่ การทำกระบายสำหรับท้องถิ่นที่มีไบลาน เป็นต้น

งานอาหาร / ขนมท้องถิ่น เป็นกลุ่มงานที่ผลิตอาหาร ขนมในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี ได้แก่ ขนมที่ใช้ในเทศกาลประเพณีอาหารท้องถิ่น เช่น ขนมเนยล ข้าวต้มมัด ฯลฯ

งานศิลปะด้านการแสดง เป็นกลุ่มงานอาชีพที่แสดงในประเพณีนิยมท้องถิ่น ได้แก่ รำมะฆัด รำกล รำจอนได รำตรัด รำกลหม้อ

งานบริการและท่องเที่ยว เป็นกลุ่มงานอาชีพที่สอดคล้องกับหมู่บ้านที่มีแหล่งท่องเที่ยวและโบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญต่าง ๆ ได้แก่ บริการท่องเที่ยว เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมสำคัญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ดังนี้

1. การวิเคราะห์แนวโน้มงานอาชีพและความต้องการ เป็นการประชุมระดมสมองของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวโน้มของความต้องการผลิตจากงานอาชีพต่าง ๆ เรียงลำดับความสำคัญของงานอาชีพ เศรษฐกิจและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 2. วิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชนที่ตั้ง เป็นการระดมสมองของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและงานอาชีพ เพื่อให้ได้ความพร้อมด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนแต่ละแห่ง มีความพร้อมสูงสุดในด้านใด อาชีพใด
 3. สร้างเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้งานอาชีพโรงเรียนแต่ละแห่งกำหนดแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายเพื่อการเรียนการสอนงานอาชีพ จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ หรือแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้
 4. จัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอนงานอาชีพเป็นการประชุมจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอนงานอาชีพของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อเป็นแม่บทไปสู่การเรียนการสอนและการปฏิบัติงานอาชีพเพื่อการมีงานทำในโรงเรียน
 5. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ เป็นการดำเนินงานของคณะทำงานในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาหรือโรงเรียนเพื่อติดตาม ดูแล และตรวจสอบผลการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพของโรงเรียน
 6. ขยายผลการบริหารจัดการงานเป็นกิจการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของงานอาชีพต่าง ๆ ที่ดำเนินการในโรงเรียนสู่สาธารณชนและโรงเรียน เพื่อจัดกิจกรรมความรู้ การเผยแพร่ ขยายผล
- เกณฑ์การที่จะคัดเลือกโรงเรียน
- นาร่องการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
1. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนดีประจำอำเภอ โรงเรียนดีประจำตำบล
 2. มีพื้นที่อาคาร บริเวณและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพเพื่อการมีงานทำ
 3. ผู้บริหารมีความสนใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญ และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพเพื่อการมีงานทำ
 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพเพื่อการมีงานทำ
 5. มีแนวโน้มและความต้องการในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพเพื่อการมีงานทำและหารายได้ระหว่างเรียน
 6. นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยรักการทำงาน เห็นความสำคัญในการทำงานอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ได้วิเคราะห์ศักยภาพด้านพื้นที่ ด้านอาชีพ ตลอดจนศักยภาพการบริหารและสภาพแวดล้อม สรุปเป็นกลุ่มงานอาชีพได้

5 กลุ่มงานอาชีพ ได้แก่ งานอาชีพเกษตรกรรม งานหัตถกรรม งานอาหาร/ขนมท้องถิ่น งานศิลปะด้านการแสดง งานบริการและท่องเที่ยว ได้พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 โรงเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนและกลุ่มอาชีพของโรงเรียนในโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ที่	โรงเรียน	กลุ่มอาชีพ
1	บ้านหนองเชียงทูน	เกษตรกรรม (ปลูกพืชผัก)
2	จะกงวิทยา	เกษตรกรรม (จะกงพริก Center)
3	บ้านไพรพัฒนา	เกษตรกรรม (การทำยางพาราแผ่น)
4	บ้านตะเคียนราม	เกษตรกรรม (เลี้ยงหมูสู้อชีพ)
5	บ้านนาตราว	เกษตรกรรม (การขยายพันธุ์ยางพารา)
6	บ้านลุ่มพุกคลองแก้ว	เกษตรกรรม (การเลี้ยงปลา)
7	ชุมชนธัญญา	งานอาหาร/ขนมท้องถิ่น (มหัศจรรย์ข้าวกล้องงอก)
8	บ้านปรีคัน	เกษตรกรรม (ปลูกแก้วมังกร)
9	นิคม 3 (กรมประชาสงเคราะห์)	เกษตรกรรม (การเลี้ยงหมู)
10	บ้านตาสุด	เกษตรกรรม (ทำนาข้าวอินทรีย์)
11	บ้านสนามสามัคคีฯ	เกษตรกรรม (ทำนาข้าวสู่อเซียน)
12	บ้านตาเปียง	เกษตรกรรม (การทำนา)
13	บ้านปราสาทเยอ	เกษตรกรรม (เลี้ยงปลาในกระชัง)
14	บ้านโคกตาล	เกษตรกรรม (ปลูกพืช ผักสวนครัว)
15	บ้านเค็ง	เกษตรกรรม (การเลี้ยงไก่เนื้อ)
16	บ้านหนองแวง	เกษตรกรรม (การเลี้ยงหมูขุน)
17	บ้านสำโรงพลัน	เกษตรกรรม (การเลี้ยงหมูปลอดสารพิษ)
18	บ้านโสน	เกษตรกรรม (อศรรักษ์หมูสมุนไพร)
19	หนองอารีพิทยา	เกษตรกรรม (ปลูกยางพาราและปลูกผักสวนครัว)
20	สวัสดีวิทยา	เกษตรกรรม (เลี้ยงไก่ไข่)
21	โคกสูง	เกษตรกรรม (ปลูกผักปลอดสารพิษ)
22	โคกใหญ่	งานอาหาร/ขนมท้องถิ่น (ขนมไทย)
23	บ้านไพร	เกษตรกรรม (ทำนาแบบเกษตรอินทรีย์)
24	บ้านกันทรารมย์	งานศิลปะด้านการแสดง (ดนตรีและการแสดง)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อนงค์ พิษสิงห์ (2541 : 113 - 115) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านสภาวะแวดล้อม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการมีความคิดเห็นตรงกันว่า โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ มีคุณค่าควรพัฒนาสำหรับนักเรียนในโรงเรียนสงเคราะห์ สอดคล้องและสนับสนุนกับแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตร เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและมีความชัดเจนในการปฏิบัติ

ผลการประเมินด้านปัจจัยในการดำเนินงานพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยครูในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 หัวหน้าสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.33 และผู้นำชุมชนคิดเป็นร้อยละ 66.67 นักการธนาคารและนักธุรกิจคิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนการแต่งตั้งที่ปรึกษาโครงการ และผู้ตรวจบัญชีโรงเรียนส่วนมาก แต่งตั้งที่ปรึกษาโครงการและผู้ตรวจบัญชีคิดเป็นร้อยละ 50.00 นักเรียนกู้ยืมเงินมาลงทุน ได้จากกรมสามัญศึกษาซึ่งไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ทั้งหมดได้จากการยืมจากโรงเรียน ส่วนสถานที่ปฏิบัติการและจำหน่ายหรือให้บริการ ผลผลิตส่วนมากใช้บริเวณโรงเรียนทั้งหมด สำหรับแหล่งจำหน่ายหรือให้บริการเกี่ยวกับผลผลิตส่วนมากใช้บริเวณโรงเรียนจำนวนครู อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ผู้ตรวจบัญชีและผู้รู้ในวิชาชีพกับนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนสถานที่จัดกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการนักเรียนและตลาดรองรับผลผลิตจากโครงการนักเรียนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการประเมินด้านการดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการส่วนมาก มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการดำเนินงานโครงการของคณะทำงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบโครงการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นรายการประเมินผลโครงการและรายงานผลต่อจังหวัดที่มีความเห็นแตกต่างกัน คือ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากในขณะที่ครูที่ปรึกษาโครงการเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและครูที่ปรึกษาโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่วนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วนมากเห็นว่า การดำเนินงานโครงการของคณะทำงานส่งเสริมอาชีพอิสระหรือบุคคลที่รับผิดชอบ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นรายการประชาสัมพันธ์เปิดรับสมัครนักเรียนเข้าร่วมโครงการ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นรายการนิเทศติดตามการทำงานของนักเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานโครงการของครูที่ปรึกษาโครงการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้นรายการครูที่ปรึกษาเป็นเจ้าของกิจการเอง นักเรียนเป็นเพียงผู้ปฏิบัติเท่านั้น ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยและครูที่ปรึกษานำผลผลิตหรือผลกำไรจากโครงการเป็นของตนเองปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการประเมินด้านผลจากการดำเนินโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียนเข้าร่วมโครงการส่วนมากมีความเห็นสอดคล้องกันว่าผลจากการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ก่อให้เกิดผลอยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินด้านปัญหาการดำเนินโครงการด้านปัจจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษาโครงการและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วนมากมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนประสบปัญหาด้านปัจจัยการดำเนินโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านการดำเนินงานพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากเห็นว่าการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ครูที่ปรึกษาโครงการส่วนมากเห็นว่า ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ยกเว้นการอนุมัติโครงการนักเรียนล่าช้า ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและนักเรียนนำเงินไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ที่ยืมมาประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เห็นว่าประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นสมาชิกในกลุ่มเอารัดเอาเปรียบและขาดการดูแลเอาใจใส่จากครูที่ปรึกษาโครงการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย

สุรสิทธิ์ สิทธิอมร (2547 : 140-142) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 3 โดยใช้รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) กลุ่มตัวอย่างได้แก่บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ประกอบด้วย คณาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ นักเรียนที่ไม่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่ไม่เป็นคณะกรรมการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสังเกต ผลการวิจัยพบว่า

ผลการประเมินโรงเรียนเพื่อเด็ก

1. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองชุมชนที่ไม่เป็นคณะกรรมการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. การจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีความสุขในการเรียนรู้และมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี คณาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองชุมชนที่ไม่เป็นคณะกรรมการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

3. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงเรียนโดยการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมตามหลักการพื้นฐานของสิทธิเด็ก 4 ประการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก คณาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองชุมชนที่ไม่เป็นคณะกรรมการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติต่อนักเรียนในด้านสิทธิเด็กนั้น นักเรียนที่ไม่เป็นคณะกรรมการได้รับการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของสิทธิเด็กในทุกด้าน

พรศรี รัตนประดิษฐ์ (2548 : 151-152) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรมอาชีพ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ตามรูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ (Hammond) โดยประเมิน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ มิติด้านสถาบัน มิติด้านการจัดการเรียนการสอน และความสัมพันธ์เชิงเหตุผลและเชิงประจักษ์ระหว่างมิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ มิติด้านสถาบัน และมิติด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรพิเศษ ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง ของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ที่จัดโครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรมอาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบประเมินแบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ ผลการศึกษาพบว่า

การประเมินมิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของโครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรมอาชีพ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ผลการประเมิน กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่าในด้านพุทธิพิสัย ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาที่ฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกรายวิชา มีความสามารถและมีทักษะในการฝึกอบรมสามารถทำงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและรักษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และสามารถจัดทำภาระงานปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่วนด้านจิตพิสัยผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรักในวิชาชีพ มีความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีวินัย มีความรักชาติและสำนึกในความเป็นไทย อีกทั้งดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งมีความพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน เช่นเดียวกับด้านทักษะพิสัย ผู้เรียนมีทักษะในการวางแผนการปฏิบัติ สามารถจัดระเบียบการปฏิบัติงานการเลือกใช้และรักษาเครื่องมืออุปกรณ์สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนและได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานด้วยความชำนาญและสามารถใช้เครื่องมือเครื่องจักรในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเป็นอย่างดี รวมทั้งมีการเก็บวัสดุอุปกรณ์เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

ผลการประเมินมิติด้านสถาบันในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรมอาชีพ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญในด้านคุณลักษณะเรื่องอายุความรู้พื้นฐานและสุขภาพของผู้เรียน คุณลักษณะของผู้สอน ผู้อำนวยการ และผู้เรียน ในด้านวุฒิการศึกษาและประสบการณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมิติด้านสถาบันจะส่งผลให้การดำเนินโครงการในมิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และมิติด้านการจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอีกด้วย

ผลการประเมินมิติด้านการจัดการเรียนการสอนของโครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรมอาชีพ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ผลการประเมินกลุ่มตัวอย่างในมิติด้านการจัดการเรียนการสอนผู้ประเมินมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านการจัดการ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการ ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก และด้านงบประมาณ ถึงแม้ว่าในบางรายการของด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินโครงการจะไม่เพียงพอ รวมทั้งรายการงบประมาณเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องมือ และงบประมาณเกี่ยวกับการจัดจ้างบุคลากรในการดำเนินโครงการจะมีไม่เพียงพอและไม่คุ้มค่าก็ตาม จุดบกพร่องดังกล่าวก็มิได้ทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของโครงการแต่อย่างใด

کان มุงคุณ (2551 : 77-79) ได้ประเมินโครงการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนสุทธีศรีโสภณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้ประเมินเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพพบว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียน (ผู้ช่วยผู้บริหาร) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.5 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และนักเรียนโรงเรียนสุทธีศรีโสภณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 หากจำแนกตามเพศพบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 และเป็นเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1

สภาพการดำเนินงานโครงการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนในโรงเรียนสุทธีศรีโสภณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบทมีสภาพการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการและ ด้านปัจจัยนำเข้า

แนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนในโรงเรียนสุทธีศรีโสภณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มี 2 ด้านคือ ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ โดยด้านปัจจัยนำเข้าควรมีการจัดสรรงบประมาณให้โครงการอย่างเหมาะสม ชุมชนองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการตามโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนหรือคณะทำงานควรกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการจัดทำโครงการให้ชัดเจน ครูที่ปรึกษาโครงการต้องมีความรู้ความสามารถให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการทำกิจกรรมกลุ่มแก่นักเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ควรมี บุคคลภายนอกเช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน ผู้นำชุมชนเข้าร่วม เป็นกรรมการในโครงการ ควรมีสถานประกอบการในชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้นักเรียนใช้ฝึก และศึกษา ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนนักเรียนทำโครงการ มีตลาดสำหรับนักเรียนนำผลผลิตไป จำหน่ายและโรงเรียนควรจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ ควรให้นักเรียนมีการร่วมลงทุนด้วยเงินของตนเองและรวมกับค่าวัสดุฝึกที่ได้รับจัดสรรจากเงินอุดหนุน ของโรงเรียน ส่วนด้านกระบวนการควรมีการแต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการและครูที่ปรึกษาโครงการ ครูที่ปรึกษาโครงการควรมีปฏิทินการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจน ชุมชนองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการตามโครงการ ควรมี การพิจารณาอนุมัติโครงการและอนุมัติงบประมาณจากรายหัวค่าวัสดุฝึกแก่โครงการอย่างพอเพียง กำหนดให้สมาชิกในกลุ่มมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมทุกคน โรงเรียนควรมีการเปิด รายวิชาเลือกที่เอื้อต่อโครงการหรือกิจกรรมการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีการจัดกลุ่มสนใจ เปิดโอกาสให้ปฏิบัติหลาย ๆ อาชีพหรือหลากหลายกิจกรรม มอบหมายให้นักเรียนได้ลงมือทำงาน

ตามที่ได้แบ่งงานกันอย่างมุ่งมั่นจนสำเร็จ จัดคาบว่างหรือคาบกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และกลุ่มนักเรียนควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับครูที่ปรึกษาโครงการอย่างสม่ำเสมอ โดยครูที่ปรึกษาคอยกำกับ นิเทศ ติดตามผลให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

นพรัตน์ อาใจ (2551 : 49-51) ได้ประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูและพนักงานราชการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า

ในการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ ด้านบริบทได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการและจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการ ได้จัดตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานต้นสังกัด และได้ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการแก่ครู สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ มีงบประมาณสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานภาคเอกชน ไม่ได้สำรวจความเหมาะสมในการดำเนินงานของโครงการทุกปีการศึกษา และไม่ได้จัดทำโครงการให้มีรูปแบบการดำเนินงานที่ตรงกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน ส่วนปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ การจัดทำโครงการมีการวางแผน รูปแบบการดำเนินงานยังไม่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนยังมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการน้อย และพื้นที่ไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพเพาะปลูกและได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการสำรวจความสนใจของนักเรียนเพื่อได้ข้อมูลในการวางแผน รูปแบบการดำเนินงานโครงการ และควรศึกษาสารสนเทศการสรุปผลการดำเนินโครงการในปีที่ผ่านมา

สำหรับการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านปัจจัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ ได้สร้างแหล่งเรียนรู้ปฏิบัติงานทักษะอาชีพภายในโรงเรียน และสร้างแหล่งการเรียนรู้ปฏิบัติงานทักษะอาชีพภายในโรงเรียนให้มีความมั่นคงปลอดภัย ได้กำหนดคุณสมบัติของครูที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมตามโครงการ ได้จัดครูที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมโครงการตามความถนัด และได้จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการดำเนินงานตามโครงการ ส่วนประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ได้ปฏิบัติ คือจัดทำสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ฝึกประสบการณ์งานทักษะอาชีพภายนอกโรงเรียน ไม่ได้สำรวจความพร้อมด้านการฝึกงานอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และไม่ได้ทดสอบความพร้อมด้านการฝึกงานอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ขณะที่ปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ มีการประสานงานระหว่างชุมชนการจัดทำสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ ฝึกประสบการณ์งานทักษะอาชีพภายนอกโรงเรียนน้อย ชุมชนขาดความพร้อมในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการและพื้นที่ตั้งโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากแหล่งประกอบการ และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีพในท้องถิ่น ควรให้บุคลากรในท้องถิ่น

ที่มีความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพเป็นวิทยาทองถิ่น และควรมีการประสานงานขอความร่วมมือทุกฝ่ายให้มากขึ้น

ขณะที่การประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกระบวนการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ ได้จัดปฐมนิเทศนักเรียนในโครงการ ได้จัดกิจกรรมทักษะอาชีพเพื่อส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน แก่นักเรียนในโครงการ ได้ดำเนินการจัดประชุมครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมผู้รับผิดชอบโครงการ จัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติทักษะอาชีพแก่นักเรียนในโครงการและฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มระหว่างปฏิบัติกิจกรรมแก่นักเรียนในโครงการ แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ได้ปฏิบัติ คือ การประชาสัมพันธ์โครงการแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการ ไม่ได้จัดศึกษาดูงานด้านอาชีพแก่นักเรียนในโครงการ ไม่ได้เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพแก่นักเรียนในโครงการ และไม่ได้เชิญวิทยากรภายนอกมาฝึกปฏิบัติทักษะอาชีพแก่นักเรียนในโครงการ สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ การประชาสัมพันธ์โครงการแก่ผู้ปกครองและชุมชนมีน้อย ชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ การนิเทศ ติดตามโครงการขาดความต่อเนื่อง และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรสร้างกระบวนการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ควรจัดการอบรมศึกษาดูงานอาชีพเพิ่มเติมประสบการณ์แก่ครูผู้รับผิดชอบโครงการและนักเรียนในโครงการ

ส่วนการประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านผลผลิต ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้คือ ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาอาชีพ ได้ฝึกให้นักเรียนในโครงการมีทักษะชีวิตพึ่งพาตนเองได้ ได้จัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนในโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ได้จัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนในโครงการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา ได้ฝึกทักษะและความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพแก่นักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ ได้ฝึกให้นักเรียนในโครงการมีความขยัน หมั่นเพียร และได้ฝึกให้นักเรียนในโครงการมีความอดทน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ได้ปฏิบัติ คือฝึกให้นักเรียนในโครงการมีระเบียบวินัยในตนเอง ไม่ได้ฝึกทักษะและความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพแก่นักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ไม่ได้ฝึกทักษะและความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ ไม่ได้ฝึกให้นักเรียนในโครงการสามารถดำรงตนอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่ได้ฝึกให้นักเรียนในโครงการนำความรู้ทักษะอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ นักเรียนไม่สามารถเข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาอาชีพทั้งหมด และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการประเมินผลด้านเจตคติต่อวิชาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ควรมีการฝึกหัดการทำบัญชีรายรับรายจ่ายแก่นักเรียนในโครงการและควรมีกิจกรรมฝึกหัดจำลองอาชีพแก่นักเรียนในโครงการ

วิเชียร แสนคำ (2551 : 57 - 59) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้แบบจำลองที่ช่วยในการตัดสินใจหรือแบบจำลอง CIPP ของ D.L. Stufflebeam ซึ่งประกอบด้วยการประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า

1. การประเมินสภาพแวดล้อมเป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มอาชีพและความต้องการ นโยบายและแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล สภาพเศรษฐกิจทั่วไปของตำบลห้วยหินลาด ศักยภาพของคนในชุมชน สภาพพื้นที่ดำเนินการเหมาะสมกับศิลปะประเพณี พื้นฐานหมู่บ้าน คณะผู้บริหาร สมาชิก อบต. พนักงานราชการ พนักงานจ้าง คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการบริหารกลุ่มอาชีพ สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพมีระดับความคิดเห็นสอดคล้องมากในระดับร้อยละ 94.62

2. การประเมินปัจจัยการนำเข้า ซึ่งเป็นการประเมินบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่ให้ความร่วมมือ วิธีการดำเนินโครงการระยะเวลา การดำเนินงาน งบประมาณ ความยุติธรรมโปร่งใสในการทำงานด้านอาคารสถานที่ ผู้เข้าร่วมโครงการ การวางแผน เป้าหมายโครงการ ซึ่งคณะผู้บริหาร สมาชิก อบต. พนักงานราชการ พนักงานจ้าง คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีระดับความคิดเห็นเหมาะสมมาก ร้อยละ 97.31

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น การดำเนินการตามขั้นตอน ระบบแสงเสียง วิทยากรผู้ให้การอบรม บทบาทวิทยากร การทำงานของเจ้าหน้าที่ คณะผู้บริหาร สมาชิก อบต. การมีส่วนร่วมของสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ คณะผู้บริหาร สมาชิก อบต. พนักงานราชการ พนักงานจ้าง คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีระดับความคิดเห็นปฏิบัติมากถึง 97.31

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินความพึงพอใจของหมู่บ้าน และผู้ที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานของสมาชิก ความสามารถในการสร้างผลผลิตออกสู่ตลาด การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โครงการ การต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มสมาชิกมีความเข้มแข็งในการดำเนินงานเป็น การสร้างรูปแบบใหม่ในการเป็นผู้นำในการผลิต สามารถช่วยเหลือกลุ่มอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี คณะผู้บริหาร สมาชิก อบต. พนักงานราชการ พนักงานจ้าง คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีระดับความคิดเห็นด้วยกับโครงการในระดับมากถึงร้อยละ 95.16

ไทรนาถ โพธิ์รุกข์ (2553 : 93 - 95) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) ผลการวิจัยพบว่า

จากการประเมินโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 เมื่อพิจารณาตามจุดประสงค์และตัวบ่งชี้ ผลการวิจัยสรุปดังนี้

จุดประสงค์ที่ 1 เพื่อให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการประชุมปฏิบัติการที่ครอบคลุมการสร้างตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการสร้างเครือข่ายในชุมชนเพื่อสนับสนุนพัฒนาการและป้องกันคุ้มครองสิทธิเด็ก ตัวบ่งชี้ที่ 3 ชุมชนและโรงเรียนตื่นตัวที่จะปกป้องคุ้มครองเด็กทุกคน ตัวบ่งชี้ที่ 4 เด็กมีความสุขและสุขภาพดีเนื่องจากมีการดูแลสุขภาพอยู่เป็นประจำ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการมี

ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่ไม่เป็นคณะกรรมการ มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับกลาง บรรลุจุดประสงค์ข้อที่ 1 ของโครงการ

จุดประสงค์ที่ 2 เพื่อส่งเสริมผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินตนเอง สามารถประเมินตนเอง และนำผลการประเมินตนเองไปพัฒนาโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 5 ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการดำเนินการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังตัวบ่งชี้ที่ 7 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจของโรงเรียนบนพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อนเด็ก ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีการวิเคราะห์ความถนัดและความสามารถของนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสิทธิเด็กและทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินตนเอง สามารถประเมินตนเอง และนำผลการประเมินตนเองไปพัฒนาโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการอยู่ในระดับมาก ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ ผู้ปกครองที่ไม่เป็นคณะกรรมการ อยู่ในระดับปานกลาง บรรลุจุดประสงค์ข้อที่ 2 ของโครงการ

จุดประสงค์ที่ 3 เพื่อให้ผู้บริหารและครู มีความรู้ในการใช้โปรแกรม SMIS นำข้อมูลจากโปรแกรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา และขยายผลการจัดทำโปรแกรมโดยใช้กระบวนการกลุ่มโรงเรียนและเพื่อนครูช่วยครู ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลที่ครอบคลุมสิทธิเด็กทั้ง 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความรู้ในการใช้โปรแกรม SMIS นำข้อมูลจากโปรแกรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา และขยายผลการจัดทำโปรแกรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มโรงเรียนและเพื่อนครูช่วยครู อยู่ในระดับมาก บรรลุจุดประสงค์ข้อที่ 3 ของโครงการ

จุดประสงค์ที่ 4 เพื่อให้ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชน มีความรู้ในการดำเนินงาน พัฒนาปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลอดแนวประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ 12 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ห้องสมุดในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 13 เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญและร่วมกันพัฒนาปรับปรุงห้องสมุดให้มีความทันสมัยพร้อมให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชนมีความรู้ในการดำเนินงาน พัฒนาปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตลอดแนว ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการอยู่ในระดับมาก ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ ผู้ปกครองที่ไม่เป็นคณะกรรมการ อยู่ในระดับปานกลาง บรรลุจุดประสงค์ข้อที่ 4 ของโครงการ

วันชัย วงศ์เรียน (2553 : 63-65) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูที่รับผิดชอบและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ของสตีฟเฟิลปิม ได้แก่การประเมินบริบท การประเมินปัจจัย การประเมินกระบวนการดำเนินงานและการประเมินผลผลิต เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็น

แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ แบ่งเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาครูที่รับผิดชอบจำนวน 1 ฉบับ และสำหรับนักเรียน 1 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า

ผลการประเมินโครงการหารายได้ระหว่างเรียนโดยผู้บริหารและครู

การประเมินบริบทของโครงการ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อแล้ว พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยสภาพความเหมาะสมที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าสภาพอื่น ได้แก่ โครงการหารายได้ระหว่างเรียนสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล รองลงไปได้แก่ โครงการหารายได้ระหว่างเรียนมุ่งสร้างนิสัยในการประหยัดและออม ของบุคคลทั้งในและนอกโรงเรียนและวัตถุประสงค์ของโครงการหารายได้ระหว่างเรียนเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานน้อยกว่าสภาพอื่น ได้แก่ โครงการหารายได้ระหว่างเรียนนำไปสู่การปฏิบัติได้และโครงการหารายได้ระหว่างเรียนเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประเมินปัจจัยของโครงการ โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเพื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยที่สภาพความเหมาะสมเรื่องโรงเรียนได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนสภาพความเหมาะสมเรื่องโรงเรียนจัดให้มีงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอและโรงเรียนมีพาหนะอำนวยความสะดวกสำหรับการติดตาม แนะนำช่วยเหลือนักเรียนตามโครงการอย่างพร้อมเพรียง มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมในระดับน้อย

ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าส่วนใหญ่เป็นสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานมากกว่าสภาพอื่น ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้ดูงานและนำประสบการณ์มาใช้อย่างต่อเนื่อง รองลงไปได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนกรณีนักเรียนมีเวลาเรียนไม่ครบตามหลักสูตรอย่างเหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียนสร้างขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้รับผิดชอบตามลำดับ ส่วนสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานน้อยกว่าสภาพอื่น ได้แก่ โรงเรียนมีการผนวกการส่งเสริมอาชีพเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนทุกสาระวิชาอย่างเหมาะสม รองลงไปได้แก่โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนตามโครงการได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันจากการที่มีการหารายได้ในสาขาอาชีพที่ต่างกัน

ด้านผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่ผลกาดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ยกเว้น ผลการดำเนินงานเรื่องโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนทำให้นักเรียนรู้จักประหยัด อดออม มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานในระดับมากที่สุดและผลการดำเนินงานเรื่อง โครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนทำให้นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น, โครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีเวลาเป็นของตนเองมากขึ้นและโครงการหารายได้ระหว่างเรียนทำให้นักเรียนมีความรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานในระดับปานกลาง ทั้งนี้เมื่อรวมทุกด้านแล้วปรากฏว่า ผลการประเมินการดำเนินงานโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานในระดับปานกลาง

ผลการประเมินโครงการหารายได้ระหว่างเรียนโดยนักเรียน

ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ โดยเฉลี่ยมีการดำเนินงานในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานมากกว่ารายการอื่น ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการประสานงานเพื่อติดตามการส่งไปทำงานกับหน่วยงานทั้งในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน รองลงไปได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการได้รู้จักกับนักเรียน โครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนได้รับการสนับสนุนจากครูผู้รับผิดชอบโครงการและโรงเรียนและนักเรียนได้รับคำแนะนำจากครูผู้รับผิดชอบโครงการในการปฏิบัติงานกับบุคคลตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานน้อยกว่ารายการอื่น ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน รองลงไป ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะในการทำงานให้กับนักเรียน มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการเรียนและนักเรียนได้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรฝึกวิชาชีพตามลำดับ

ด้านผลผลิตของโครงการ โดยเฉลี่ยมีผลการดำเนินงานในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีการดำเนินงานในระดับมาก ยกเว้นรายการเรื่องโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ทำให้นักเรียนมีเวลาเป็นของตนเอง โครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนสร้างความลำบากในชีวิตและโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนสร้างภาระให้กับโรงเรียน มีผลการดำเนินงานในระดับปานกลางโดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานมากกว่ารายการอื่น ได้แก่ โครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนทำให้เวลาเรียนของนักเรียนมีปัญหา ทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักความอดทนมากขึ้นและทำให้นักเรียนรู้จักประหยัด อดออมตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อรวมด้านกระบวนการดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการแล้ว ปรากฏว่า ผลการดำเนินงานโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

สุนทร ช่างถม (2553 : 58 - 62) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวง อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ซึ่งประกอบด้วย การประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารกลุ่มอาชีพที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 คน ได้แก่ กลุ่มเย็บกระเป๋าใส่เครื่องมือช่าง 6 คน กลุ่มทอผ้าห่ม 6 คน กลุ่มเพาะเห็ด 6 คน และกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ 6 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1. การประเมินสภาพแวดล้อม พบว่าโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน สภาพปัญหาและความต้องการ นโยบายและแผนพัฒนาตำบลและสภาพเศรษฐกิจ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้อง วัสดุ อุปกรณ์และการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพมีความเหมาะสมและเพียงพอ โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้และให้การสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มอาชีพเป็นอย่างดี อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวงได้ให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้กลุ่มอาชีพนำไปจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน แต่กลุ่ม

อาชีพต้องการการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปขยายกำลังการผลิตให้สูงขึ้น มีการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพด้วยการคัดเลือกกรรมการที่มีความรู้และเสียสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

3. การประเมินกระบวนการ พบว่าสมาชิกกลุ่มอาชีพมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ให้ความร่วมมือ สนับสนุนงบประมาณ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ กลุ่มอาชีพขาดผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม เพื่อเป็นที่พอใจของตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคาขายต่อตลาดยังถูกกดราคาจากผู้รับซื้อ

4. การประเมินผลผลิต พบว่า โครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพมีการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ ส่งผลให้สมาชิกมีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการรวมกลุ่มของสมาชิกในการพัฒนามูลค่าผลิตภัณฑ์และการจำหน่าย ทำให้สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง มีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มหรือองค์กรอื่นในหมู่บ้านเดียวกันและหมู่บ้านอื่นที่มีกลุ่มอาชีพในลักษณะที่คล้ายกัน เปิดให้มีการรับสมาชิกใหม่ภายในหมู่บ้าน และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยการนำสินค้าไปจำหน่ายตามงานต่าง ๆ และการบอกต่อ แต่ควรขยายสู่วงกว้างให้มากขึ้น

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Jones (ถวิล อนันตพงษ์. 2544 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Jones. 1981 : 4253-A) ได้วิเคราะห์งานตามกระบวนการบริหารแบบ POSDCORB และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาของชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าการวางแผนงานในการกำหนดโครงการเพื่อนำทรัพยากรจากทุกส่วนของชุมชนมาร่วมกันพัฒนาการศึกษา เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด และกระบวนการบริหารมีความสำคัญต่อการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชน

Laner (1995 : Web Site) ได้ศึกษาการเชื่อมโยงสนับสนุนของครอบครัวเข้ากับโปรแกรมเด็กปฐมวัย โดยชุด “แนวทางเพื่อการปฏิบัติที่มีประสิทธิผล” นี้เริ่มในปี 1991 เพื่อให้ตรงกับความต้องการค่านิยมและคำกล่าวที่ดีกว่ากับสิ่งที่มีอยู่ในการปฏิบัติที่ดีที่สุดในโปรแกรมการสนับสนุนของครอบครัว แนวทางนี้ซึ่งเป็นชุดประเด็นปัญหาชุดแรกมุ่งศึกษาความสำคัญและความจำเป็นของการเชื่อมโยงระหว่าง การสนับสนุนของครอบครัวกับโปรแกรมเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาได้นำเสนอดังนี้ บทที่ 1 นำเสนอการปริทัศน์ย่อ ๆ เกี่ยวกับหลักการสนับสนุนทางครอบครัว และได้ตรวจสอบความต่อเนื่องของประเภทต่าง ๆ ในโปรแกรมเด็กปฐมวัยพร้อมยกตัวอย่างจากโปรแกรม Head Start และโปรแกรมเด็กก่อนวัยเรียนของรัฐบาล และจากตลาดเอกชนของศูนย์ดูแลเด็กและสถานดูแลเด็กในครอบครัว ได้นำเสนอแต่ละประเภทในด้านพันธกิจการจัดองค์กรการให้ทุนสนับสนุน และความเหมาะสมกับหลักการสนับสนุนของครอบครัว บทที่ 2 ตรวจสอบงานวิจัยเกี่ยวกับความพยายามของโปรแกรมเด็กปฐมวัย เพื่อบริการและเข้าเกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ซึ่งได้แก่การสาธิตที่รวมบริการเพื่อผู้ปกครองและเด็กไว้ด้วย เช่น โปรแกรมการแทรกแซงแต่ต้น ๆ ของทศวรรษที่ 1970 และโปรแกรมร่วมสมัยของคน 2 รุ่นอีกมากขึ้น บทที่ 3 พิจารณาส่งจำเป็นต้องสร้างโปรแกรมเด็ก

ปฐมวัยที่สนับสนุนทั้งผู้ปกครองและเด็กได้จริง โดยการเสนอขั้นตอนการให้บริการแก่ผู้ใหญ่และเด็ก หรือโดยการให้บริการเด็กในวิธีการที่ตอบสนอง และเป็นกันเองของครอบครัวในทางวัฒนธรรม

Silva (1994 : 4372-A) ได้ศึกษาประเมินความต้องการเพื่อกำหนดระดับการบริการ ลูกคำ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในสถาบันวิชาการ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อระบุและใช้กลยุทธ์เพื่อตอบสนอง ประสานมุมเดียวกับบริการแก่ลูกคำ เข้ากับองค์ประกอบอื่น ๆ ของพันธกิจจำเพาะของ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งความมุ่งหมายแรก เพื่อกำหนดด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาที่สัมพันธ์กับบริการ ที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาภายนอกซึ่งเป็นลูกคำ ความมุ่งหมายสองเพื่อระบุเกณฑ์สำหรับบ่งบอกความต้องการเหล่านี้โดยประสมประสานกลยุทธ์ ที่เหมาะสมซึ่งมีอยู่เข้ากับพันธกิจของมหาวิทยาลัย ความมุ่งหมายประการสุดท้าย เพื่อพัฒนารูปแบบ ที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้กับอุปกรณ์การฝึกอบรมภายในรายวิชาต่าง ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของ โปรแกรมการจัดการด้านบริการโดยรวม ผลการศึกษา พบว่า โปรแกรมภายในที่เป็นทางการเปิด สอนแก่สมาชิกชุมชนมหาวิทยาลัยทั้งหมดรวมทั้งคณะอาจารย์ด้านวิชาชีพ คณะอาจารย์และลูกจ้างที่เป็นนักศึกษา สัดส่วนของโปรแกรม ได้แก่ ภาพรวมเกี่ยวกับการให้บริการลูกคำ และความสำคัญ ของการให้บริการทักษะการสื่อสารการจัดการที่มุ่งเน้น และการจัดการกับคำร้องทุกข์ด้านการจัดการ ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่สุดกับลูกคำภายนอก ซึ่งเป็นนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด แสดงให้เห็นว่ามีสำนึกสูงและมีความสนใจในบริการเหล่านี้งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องเสนอแนะว่า ผู้ให้บริการ แนวหน้า มีความสัมพันธ์อย่างยิ่ง เพื่อจัดการกับลูกคำ ดังนั้นความพยายามที่จะปรับปรุงความเข้าใจ เกี่ยวกับการให้บริการต้องเริ่มต้นในด้านเหล่านี้ก่อนตนเองของหัวหน้างานมีตัวแปรเพียงตัวเดียว เท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติคือความท้าทายของสถานะที่ดำรงอยู่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การประเมินตนเอง ($r = 0.23$) การวิจัยนี้สรุปได้ว่า รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ของหัวหน้างานและแหล่งประเมินทั้ง 3 แหล่งจะแตกต่างกันทั้งในด้านของขนาดและทิศทาง ของความสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับว่าใคร จะเป็นผู้ประเมิน

Dworaczy (1999 : 2382-A) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เพื่อประเมินความพยายามในการเปลี่ยนแปลงในแผนกบรรณารักษ์ของมหาวิทยาลัย แห่งหนึ่ง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินความพยายามในการเปลี่ยนแปลงเฉพาะอย่างให้ห้องสมุด มหาวิทยาลัยซึ่งเกิดขึ้นระหว่างปี 1996-1997 โดยใช้รูปแบบการประเมินของ สตฟเฟิลบีม ซึ่งเป็น กรอบแนวคิดในการประเมินกระบวนการทั้งหมด ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดการเฉพาะที่ผู้ให้คำปรึกษา นำเข้ามาใช้ ความพยายามในการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ผู้วิจัยอธิบายว่า เป็นสมาชิกของทีมร่วมวิจัย และประเมินด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลสะท้อนกลับจากสมาชิกของทีม สมาชิกของห้องสมุด ซึ่งผลกระทบจากความพยายามและจากสมาชิกของฝ่ายบริหารห้องสมุด

ผลการศึกษาพบว่า มืองค์ประกอบจำนวนมากที่ต้องจำเป็นสำหรับความพยายาม ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งเพื่อความสำเร็จ คือ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหารอย่างเป็นทางการนั้น การสนับสนุนควรจะไปถึงทรัพยากรที่เพียงพอ เวลา และระดับเสรีภาพที่จะปฏิบัติภาระงานที่จำเป็น การสนับสนุนระหว่างคณะห้องสมุดเกี่ยวข้องกับ ความพยายามในการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้น มีความสำคัญ เช่นกัน การสนับสนุนเช่นนั้น สามารถเพิ่มพูนขึ้นได้จากการสื่อสารกับความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับ

เหตุผลเกี่ยวกับความพยายามในการเปลี่ยนแปลง ตามความเข้าใจและการเกี่ยวข้องกับคณะ
บรรณารักษ์อย่างต่อเนื่องตลอดความพยายามในการเปลี่ยนแปลงนั้น

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า
การดำเนินการประเมินงานหรือการประเมินโครงการ เป็นการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน
ของงานหรือโครงการในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนิน
โครงการดังกล่าวว่าจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ผู้รับการประเมินมีความพึงพอใจหรือไม่
โดยอาศัยข้อมูลย้อนกลับจากผู้ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ทั้งผู้ดำเนินงานและผู้เข้าร่วมจะได้ทราบผลการ
ดำเนินโครงการ ซึ่งผลการดำเนินการจะเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้สำหรับวางแผนพัฒนา
ปรับปรุงการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 2,608 คน จากโรงเรียน 24 โรง ประกอบด้วย

1.1 ฝ่ายดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 72 คน ดังนี้

1.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน 24 คน
1.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน 24 คน
1.1.3 ครูวิชาการ	จำนวน 24 คน

1.2 ฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 668 คน ดังนี้

1.2.1 ครูที่ไม่ใช่กรรมการ	จำนวน 380 คน
1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 288 คน

1.3 ฝ่ายผู้รับบริการ ของโรงเรียนที่มีการดำเนินการโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 1,868 คน ดังนี้

1.3.1 นักเรียน	จำนวน 934 คน
1.3.2 ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 934 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 288 คน จากโรงเรียน 6 โรง โดยแยกเป็น ขนาดกลาง 3 โรง ขนาดใหญ่ 3 โรง ประกอบด้วย

2.1 ฝ่ายดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 18 คน ดังนี้

2.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน

2.1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 6 คน

2.1.3 ครูวิชาการ จำนวน 6 คน

2.2 ฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 90 คน ดังนี้

2.2.1 ครูที่ไม่ใช่กรรมการ จำนวน 60 คน

2.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน

2.3 ฝ่ายผู้รับบริการ ของโรงเรียนที่มีการดำเนินการโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 180 คน ดังนี้

2.3.1 นักเรียน จำนวน 90 คน

2.3.2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 90 คน

ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่มีการดำเนินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานนี้อยู่ ออกเป็น 3 ขนาด โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. 2555 : 8-9)

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน น้อยกว่า 121 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 301 คน ขึ้นไป

พบว่าได้โรงเรียนขนาดกลาง 12 โรง และขนาดใหญ่ 12 โรง รวม 24 โรง

ขั้นที่ 2 ใช้โรงเรียนของแต่ละขนาดเป็นหน่วยการสุ่มทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาขนาดละ 3 โรง พบว่าโรงเรียนขนาดกลาง 3 โรง และขนาดใหญ่ 3 โรง รวม 6 โรง

ขั้นที่ 3 เลือกฝ่ายดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ที่ได้จากขั้นที่ 2 โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 18 คน

ขั้นที่ 4 เลือกฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ที่ได้จากขั้นที่ 2 โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 90 คน

ขั้นที่ 5 เลือกฝ่ายรับบริการจากโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ที่ได้จากขั้นที่ 2 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งสิ้น 180 คน รายละเอียดกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน		ฝ่ายรับบริการ		รวม
			ผู้บริหาร	ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ	ครูวิชาการ	ครูใน โรงเรียน	คณะกรรมการ สถานศึกษา	นักเรียน	ผู้ปกครอง นักเรียน	
บ้านโคกใหญ่	ภูสิงห์	กลาง	1	1	1	10	5	15	15	48
บ้านเค็ง	ซุซันท์	กลาง	1	1	1	10	5	15	15	48
บ้านปราสาทเยอ	ไพรบึง	กลาง	1	1	1	10	5	15	15	48
บ้านสำโรงพลัน	ไพรบึง	ใหญ่	1	1	1	10	5	15	15	48
ซุซันท์วิทยา	ซุซันท์	ใหญ่	1	1	1	10	5	15	15	48
บ้านนาตราว	ภูสิงห์	ใหญ่	1	1	1	10	5	15	15	48
รวม			6	6	6	60	30	90	90	288
รวมทั้งหมด			18			90		180		

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ชนิด คือ

1. แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับฝ่ายดำเนินงาน เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมหรือความเป็นจริง ผลการดำเนินการและปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน จำนวน 64 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับฝ่ายสนับสนุน เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลการดำเนินการและปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับฝ่ายรับบริการ เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลการดำเนินการและปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน จำนวน 54 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์ ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ฝ่ายดำเนินการ จำนวน 8 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ฝ่ายสนับสนุน จำนวน 6 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ฝ่ายรับบริการ จำนวน 7 ข้อ

3. แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ

4. แบบวัดผลงานภาคปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเรื่องโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. วิเคราะห์โครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน นำจุดประสงค์ กิจกรรมของโครงการมาวิเคราะห์เป็นรายชื่อเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ กิจกรรมของโครงการกับความมุ่งหมายของการวิจัย ตัวบ่งชี้ แหล่งข้อมูลและเครื่องมือในการประเมินโครงการ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ รายการประเมิน แหล่งข้อมูลและเครื่องมือในการประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน

จุดประสงค์โครงการ	รายการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา
1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน	1. ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. ครูที่ไม่ใช่กรรมการ 5. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครองนักเรียน	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 4. แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	กุมภาพันธ์ 2556
	2. ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. ครูที่ไม่ใช่กรรมการ 5. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครองนักเรียน	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 4. แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	กุมภาพันธ์ 2556

ตาราง 3 (ต่อ)

จุดประสงค์โครงการ	รายการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา
	3. ด้านการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. ครูที่ไม่ใช่กรรมการ 5. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครองนักเรียน	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 4. แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	กุมภาพันธ์ 2556
	4. ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. ครูที่ไม่ใช่กรรมการ 5. คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครองนักเรียน	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	กุมภาพันธ์ 2556
	5. ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูรับผิดชอบโครงการ	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1	กุมภาพันธ์ 2556

ตาราง 3 (ต่อ)

จุดประสงค์โครงการ	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา
		3. ครูวิชาการโรงเรียน ขั้นพื้นฐาน 4. ครูที่ไม่ใช่กรรมการ 5. คณะกรรมการสถานศึกษา 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครองนักเรียน	2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	
	6. ด้านการจัดกิจกรรมเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. ครูที่ไม่ใช่กรรมการ 5. คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครองนักเรียน	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 4. แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	มีนาคม พ.ศ. 2555
2. นักเรียนมีทักษะในการ ปฏิบัติงานอาชีพและสามารถ สร้างรายได้จากกิจกรรม ระหว่างเรียน	7. ด้านการมีทักษะการปฏิบัติ ในรายงานอาชีพ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. ผู้วิจัย	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบวัดทักษะปฏิบัติงาน นักเรียน	มีนาคม พ.ศ. 2555

ตาราง 3 (ต่อ)

จุดประสงค์โครงการ	ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ระยะเวลา
	8. ด้านนักเรียนสามารถสร้าง รายได้จากการร่วมกิจกรรม ระหว่างเรียน	1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ครูรับผิดชอบโครงการ 3. ครูวิชาการโรงเรียน 4. นักเรียน 5. ผู้ปกครองนักเรียน	1. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3	มีนาคม พ.ศ. 2555

3. ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบวัดผลการปฏิบัติงานและแบบสังเกต

4. ศึกษาลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละชนิด จากเอกสารตำราทางวิชาการ ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. สร้างเครื่องมือแต่ละชนิด มีรายละเอียดดังนี้

5.1 สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 3 ฉบับ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ดังนี้

ฉบับที่ 1 สร้างแบบสอบถามสำหรับฝ่ายดำเนินการ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทั้ง 8 ด้าน จำนวน 77 ข้อ ต้องการ 64 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับฝ่ายสนับสนุน สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ต้องการ 50 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับฝ่ายรับบริการ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน จำนวน 65 ข้อ ต้องการ 54 ข้อ

5.1.1 นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ แก้ไขและข้อเสนอแนะในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อความของภาษา พร้อมทั้งระบุข้อบกพร่องของแต่ละข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

5.1.1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

5.1.1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5.1.1.3 อาจารย์วรนนท์ ชนแข็ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านทุ่งสว่าง (ราษฎร์พัฒนา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา

5.1.1.4 ดร.อดิเรก บุญคง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านระกา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

5.1.1.5 อาจารย์อัญญาพร เคราะห์ดี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5.1.2 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ปรับปรุงตามคำแนะนำและนำไปใช้ทดลองใช้ (Try-out) กับโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหัวหวนหนองนารี โรงเรียนบ้านกะเอน โรงเรียนบ้านดอนใหญ่ (สิริราษฎร์พัฒนา) และโรงเรียนบ้านโนนตู ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 4 คน ครูที่ไม่ใช่กรรมการในการดำเนินงานโครงการ จำนวน 20 คน นักเรียน จำนวน 40 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 40 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน

5.1.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับคะแนนรวม โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุดมาใช้ พบว่า ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .31 ถึง .94

5.1.4 นำแบบประเมินที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 222) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1	ความคิดเห็นของผู้ดำเนินงาน	มีค่าความเชื่อมั่น .98
ฉบับที่ 2	ความคิดเห็นของผู้สนับสนุน	มีค่าความเชื่อมั่น .97
ฉบับที่ 3	ความคิดเห็นของผู้รับบริการ	มีค่าความเชื่อมั่น .96

5.1.5 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

ฉบับที่ 1	แบบสัมภาษณ์ฝ่ายดำเนินงาน	รวม 8 ข้อ
ฉบับที่ 2	แบบสัมภาษณ์ฝ่ายสนับสนุน	รวม 6 ข้อ
ฉบับที่ 3	แบบสัมภาษณ์ฝ่ายรับบริการ	รวม 7 ข้อ

5.2.1 นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อความ ความชัดเจนของภาษา พร้อมทั้งระบุข้อบกพร่องของแต่ละข้อ

5.2.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ ไปสัมภาษณ์บุคลากรที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 4 คน ครูวิชาการ จำนวน 4 คน นักเรียนจำนวน 8 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 32 คน เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของข้อคำถาม การสื่อความของข้อคำถาม โดยในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยบันทึกข้อบกพร่อง ข้อคิดเห็นในการตอบด้วย เช่น ความไม่ชัดเจนของข้อคำถาม การสื่อความของข้อคำถาม

5.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ฉบับ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5.3 สร้างแบบสังเกต จำนวน 1 ฉบับ เพื่อวิเคราะห์เอกสารและสังเกตโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียด ดังนี้

5.3.1 สร้างแบบสังเกตชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ สำหรับวิเคราะห์เอกสาร หลักฐานและสังเกตการดำเนินงานของโครงการบริหารจัดการ โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ให้ครอบคลุมทั้ง 8 ข้อ จำนวน 25 ข้อ ต้องการ 20 ข้อ

5.3.2 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อความ ความชัดเจนของภาษา พร้อมทั้งระบุข้อบกพร่องของแต่ละข้อ

5.3.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5.3.4 นำแบบสังเกตไปวิเคราะห์เอกสารที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 โรง เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องของรายการวิเคราะห์เอกสารและสังเกตภาพโดยรวม การสื่อความ โดยผู้วิจัยเป็นผู้วิเคราะห์และสังเกตเอง

5.3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกต จัดพิมพ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5.4 การสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานนักเรียน เพื่อประเมินด้านนักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานในเรื่องงานอาชีพ

5.4.1 ศึกษาการสร้างแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติจากหนังสือวัดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 225) และแนวทางการวัดและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 204 – 219)

5.4.2 สร้างแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติงานของนักเรียน

5.4.3 นำแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อความ ความชัดเจนของภาษาพร้อมทั้งระบุข้อบกพร่องของแต่ละข้อ

5.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5.4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติ จัดพิมพ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอรับหนังสือราชการจากงานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยัง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูในโรงเรียน และนักเรียน ผู้วิจัยนำแบบประเมินให้กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน แล้วนัดหมายวัน เวลาที่จะเก็บข้อมูล เมื่อครบกำหนดนัดหมายผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยขอความร่วมมือและประสานงานไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนัดหมายวัน เวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง

2.3 แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอความร่วมมือและประสานงานไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นัดหมายวันเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง

2.4 แบบวัดทักษะปฏิบัติงานนักเรียน ผู้วิจัยขอความร่วมมือและประสานงานไปยังโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อนัดหมายวันเวลาที่ประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน

2.5 แบบสังเกต แบบมีโครงสร้างเพื่อวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในโรงเรียนที่ประเมิน โดยผู้วิจัยดำเนินการสังเกตและวิเคราะห์เอกสาร หลักฐานจากโรงเรียนที่ทำการประเมินด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบประเมินคืนผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด เพื่อคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์
2. ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์แล้วลงรหัสในแบบรายการของแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นำมาหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

3.2 แบบวิเคราะห์เอกสารและสังเกตสภาพโดยรวม ใช้การวิเคราะห์เอกสารหลักฐานและสังเกตสภาพโดยรวมที่เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานในโรงเรียนที่ทำการประเมินที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น	5
ระดับความเหมาะสมมาก	ให้คะแนนเป็น	4
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ให้คะแนนเป็น	3
ระดับความเหมาะสมน้อย	ให้คะแนนเป็น	2
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น	1

4. นำค่าเฉลี่ยที่ได้จาก 3.1, และ 3.2 ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สำหรับแปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ในการสรุปผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

เกณฑ์ในการแปลความหมายของแบบประเมินที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก

2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ คาร์ล เพียร์สัน โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 254 – 255)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ X กับ Y
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y คูณกันแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนของคนทั้งหมด

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 225)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นแบบประเมิน
	N	แทน	จำนวนข้อสอบแบบประเมิน
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบประเมินรายข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบประเมินทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความหมายของสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 4 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากการสังเกตและการ

วิเคราะห์เอกสาร

ตอนที่ 5 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบวัดทักษะภาคปฏิบัติ

งานนักเรียน

ตอนที่ 6 ผลการสรุปปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏในตาราง 4 -

7 ดังนี้

ตาราง 4 ร้อยละของข้อมูลด้านสถานภาพของฝ่ายดำเนินงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	72.20
หญิง	5	27.80
รวม	6	100
2. อายุ		
31 – 40 ปี	4	22.20
41 – 50 ปี	5	27.80
51 ปี ขึ้นไป	9	50.00
รวม	18	100
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	6	33.33
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	6	33.33
ครูวิชาการ	6	33.33
รวม	18	100
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	2	11.10
10 ปี ขึ้นไป	16	88.90
รวม	18	100
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	8	44.40
ปริญญาโท	9	50.00
ปริญญาเอก	1	5.60
รวม	18	100

จากตาราง 4 ฝ่ายดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 72.20) อายุ 51 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 50.00) ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูวิชาการ แต่ละประเภท (ร้อยละ 33.33) มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 88.90) และระดับการศึกษาปริญญาโท (ร้อยละ 50.00)

ตาราง 5 ร้อยละของข้อมูลด้านสถานภาพของฝ่ายสนับสนุนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	61	67.80
หญิง	29	32.20
รวม	90	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	7	7.80
31 - 40 ปี	13	14.40
41 - 50 ปี	50	55.60
50 ปี ขึ้นไป	20	22.20
รวม	90	100
3. ตำแหน่ง		
ครู	60	66.70
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	30	33.30
รวม	90	100
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	48	53.33
10 ปี ขึ้นไป	42	46.67
รวม	90	100
5. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	33.33
ปริญญาตรี	58	64.45
ปริญญาโท	2	2.22
รวม	90	100

จากตาราง 5 ฝ่ายสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 67.80) อายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 55.60) ครู (ร้อยละ 66.70) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 33.30) ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี (ร้อยละ 53.33) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 64.45)

ตาราง 6 ร้อยละของข้อมูลด้านสถานภาพของฝ่ายรับบริการกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	24.40
หญิง	68	75.60
รวม	90	100
2. อายุ		
อายุ 13 ปี	46	51.10
มากกว่า 13 ปี	44	48.90
รวม	90	100
3. อาชีพบิดา/มารดา		
รับราชการ	2	2.22
ค้าขาย	6	6.67
รับจ้าง	28	31.11
เกษตรกรกรรม	54	60.00
รวม	90	100

จากตาราง 6 ฝ่ายรับบริการกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.60) อายุ 13 ปี (ร้อยละ 51.10) อาชีพของบิดา มารดา เป็นเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 60.00)

ตาราง 7 ร้อยละของข้อมูลด้านสภาพของฝ่ายรับบริการกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	29	32.20
หญิง	61	67.80
รวม	90	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	15	16.70
31 - 40 ปี	37	41.10
41 - 50 ปี	38	42.20
รวม	90	100
3. อาชีพ		
รับราชการ	2	2.22
ค้าขาย	6	6.67
รับจ้าง	36	40.00
เกษตรกรกรรม	46	51.11
รวม	90	100
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	88	97.80
ปริญญาตรี	2	2.20
รวม	90	100
5. รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	72	80.00
5,000 – 10,000 บาท	16	17.78
มากกว่า 10,000 บาท	2	2.22
รวม	90	100

จากตาราง 7 ฝ่ายรับบริการกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 67.80) อายุ 41 -50 ปี (ร้อยละ 42.20) ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 51.10) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 97.80) รายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 82.00)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบสอบถาม

1. การประเมินความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.1 การประเมินความคิดเห็นของผู้ดำเนินงาน ผู้สนับสนุนและผู้รับบริการ

จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยด้านที่ 1- 6
ผลปรากฏดังตาราง 8 – 14

ตาราง 8 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 6 ด้าน

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน	4.24	.62	มาก	3.45	.45	ปาน กลาง	3.75	.49	มาก	3.81	.52	มาก
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ งานอาชีพ	3.88	.59	มาก	3.55	.39	มาก	3.61	.55	มาก	3.68	.51	มาก
3. ด้านการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการ ดำเนินงานโครงการ	3.78	.59	มาก	3.36	.38	ปาน กลาง	3.33	.54	ปาน กลาง	3.49	.50	ปาน กลาง
4. ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงาน อื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	3.80	.57	มาก	3.44	.48	ปาน กลาง	2.91	.51	ปาน กลาง	3.39	.52	ปาน กลาง
5. ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษา อย่างครอบคลุม	4.35	.57	มาก	3.63	.48	มาก	3.51	.51	มาก	3.83	.52	มาก
6. ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	3.58	.49	มาก	2.90	.47	ปาน กลาง	3.15	.59	ปาน กลาง	3.21	.51	ปาน กลาง
รวม	3.94	0.57	มาก	3.39	0.44	ปาน กลาง	3.38	0.53	ปาน กลาง	3.57	0.51	มาก

จากตาราง 8 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายรับบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายดำเนินงานพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58-4.35$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90-3.45$) ฝ่ายรับบริการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51-3.75$) ปานกลาง ($\bar{X} = 2.91-3.38$)

ตาราง 9 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพ ของโรงเรียน

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. โรงเรียนจัดประชุม ปรีกษาหารือระหว่าง ผู้เกี่ยวข้อง	4.17	.71	มาก	3.86	.53	มาก	3.68	.47	มาก	3.90	.57	มาก
2. โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันศึกษา และวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน	4.22	.55	มาก	3.77	.43	มาก	3.76	.43	มาก	3.92	.47	มาก
3. นักเรียนได้เข้าร่วมการประชุมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน	4.22	.65	มาก	3.72	.45	มาก	4.54	.52	มากที่สุด	4.16	.54	มาก
4. โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความ สนใจ ความถนัดของผู้เรียน	4.61	.61	มากที่สุด	3.70	.53	มาก	3.48	.50	ปาน กลาง	3.93	.55	มาก
5. โรงเรียนมีการจัดประชุมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน ผู้ปกครอง และสภาพท้องถิ่น	4.56	.62	มากที่สุด	2.81	.38	ปาน กลาง	3.47	.50	ปาน กลาง	3.61	.50	มาก
6. โรงเรียนมีการสรุปผลการวิเคราะห์และ เรียงลำดับความจำเป็นแล้วนำเสนอผู้มี ส่วน เกี่ยวข้อง	3.67	.59	มาก	2.83	.38	ปาน กลาง	3.56	.50	มาก	3.35	.49	ปาน กลาง

จากตาราง 9 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายรับบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน พบว่า ฝ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ($\bar{X} = 4.56-4.61$) มาก 4 ข้อ ($\bar{X} = 3.67-4.22$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ($\bar{X} = 3.70-3.86$) ปานกลาง 2 ข้อ ($\bar{X} = 2.81-2.83$) ฝ่ายรับบริการอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ($\bar{X} = 4.54$) มาก 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.56-3.76$) และปานกลาง 2 ข้อ ($\bar{X} = 3.47-3.48$)

ตาราง 10 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำหลักสูตรและ แผนการเรียนรู้งานอาชีพ

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
7. โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียนรู้งานอาชีพ	4.61	.70	มากที่สุด	3.66	.54	มาก	3.46	.53	ปาน กลาง	3.91	.59	มาก
8. ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ	3.61	.50	มาก	3.83	.38	มาก	3.52	.52	มาก	3.65	.47	มาก
9. ผู้บริหาร ครูจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการ จัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ตาม หน่วยการเรียนรู้	3.56	.51	มาก	3.89	.32	มาก	3.43	.51	ปาน กลาง	3.63	.45	มาก
10. การกำหนดเนื้อหาหรือองค์ความรู้เหมาะสม กับผู้เรียนและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3.94	.54	มาก	3.87	.34	มาก	3.51	.54	มาก	3.77	.47	มาก
11. หลักสูตรและวิชาเรียนมีความเหมาะสมกับ ความต้องการของนักเรียนและสภาพท้องถิ่น	3.89	.68	มาก	3.74	.44	มาก	4.44	.68	มาก	4.02	.60	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
12. มีการพัฒนาครูให้สามารถพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้งาน อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ	4.11	.58	มาก	3.20	.40	ปาน กลาง	3.54	.50	มาก	3.62	.49	มาก
13. มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร แผนการ จัดการเรียนรู้และเผยแพร่ระหว่างโรงเรียนหรือ หน่วยงานอื่น	3.39	.50	ปาน กลาง	3.14	.35	ปาน กลาง	3.53	.55	มาก	3.35	.47	ปาน กลาง
14. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการใช้ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ	3.89	.68	มาก	3.03	.34	ปาน กลาง	3.46	.53	ปาน กลาง	3.46	.52	ปาน กลาง

จากตาราง 10 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ พบว่า ฝ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ($\bar{X} = 4.61$) มาก 6 ข้อ ($\bar{X} = 3.56-4.11$) ปานกลาง 1 ข้อ ($\bar{X} = 3.39$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ($\bar{X} = 3.66-3.89$) ปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.03-3.20$) ฝ่ายบริการอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ($\bar{X} = 3.51-4.44$) และปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.43-3.46$)

ตาราง 11 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านโรงเรียนมีการเตรียม ความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
15. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและครูผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ	4.44	.51	มาก	3.82	.38	มาก	3.61	.49	มาก	3.96	.46	มาก
16. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์สร้าง ความเข้าใจโครงการให้กับนักเรียน	3.89	.68	มาก	3.19	.39	ปาน กลาง	4.37	.65	มาก	3.82	.57	มาก
17. โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินโครงการชัดเจน	4.50	.51	มาก	3.87	.34	มาก	3.53	.50	มาก	3.97	.45	มาก
18. โรงเรียนจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ	3.89	.76	มาก	3.16	.36	ปาน กลาง	3.41	.49	ปาน กลาง	3.49	.54	ปาน กลาง
19. ครูที่รับผิดชอบโครงการได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และนโยบายในการดำเนินโครงการให้กับนักเรียนทราบ	4.11	.68	มาก	3.82	.38	มาก	3.47	.50	ปาน กลาง	3.80	.52	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
20. ครูที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการ ปฏิบัติงานกลุ่ม	4.28	.67	มาก	3.98	.40	มาก	4.37	.72	มาก	4.21	.60	มาก
21. โรงเรียนมีอาคารสถานที่ หรือพื้นที่ที่เอื้อต่อ การทำโครงการเพียงพอและเหมาะสม	3.61	.50	มาก	3.16	.36	ปาน กลาง	3.55	.50	มาก	3.44	.45	ปาน กลาง
22. โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการ ดำเนินงานโครงการแก่นักเรียน	3.72	.46	มาก	3.83	.38	มาก	2.66	.48	ปาน กลาง	3.40	.44	ปาน กลาง
23. โรงเรียนมีการจัดหาตลาดสำหรับให้นักเรียน นำผลผลิตไปจำหน่าย	2.61	.50	ปาน กลาง	2.18	.38	น้อย	2.45	.50	น้อย	2.41	.46	น้อย
24. นักเรียนได้ร่วมลงทุนด้วยเงินตนเองในการ ดำเนินโครงการ	2.61	.50	ปาน กลาง	2.82	.38	ปาน กลาง	2.16	.48	น้อย	2.53	.45	ปาน กลาง
25. ชุมชนมีสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและศึกษาเพิ่มเติม	3.89	.68	มาก	3.18	.38	ปาน กลาง	3.07	.59	ปาน กลาง	3.38	.55	ปาน กลาง

จากตาราง 11 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการพบว่า ฝ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ($\bar{X} = 3.61-4.44$) ปานกลาง 2 ข้อ ($\bar{X} = 2.61$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ($\bar{X} = 3.82-3.98$) น้อย 1 ข้อ ($\bar{X} = 2.18$) ฝ่ายบริการอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ($\bar{X} = 3.53-4.37$) ปานกลาง 4 ข้อ ($\bar{X} = 2.66-3.47$) และน้อย 2 ข้อ ($\bar{X} = 2.16-2.45$)

ตาราง 12 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการ
การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชน
และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
26. โรงเรียนนำเสนอแผนปฏิบัติการระดับโรงเรียน ให้กับชุมชน ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.06	.64	มาก	3.82	.39	มาก	3.53	.50	มาก	3.80	.51	มาก
27. โรงเรียนเห็นความสำคัญในการร่วมมือ ร่วม คิด ร่วมพัฒนาของผู้ปกครองและชุมชน	4.39	.50	มาก	3.90	.50	มาก	3.49	.50	ปาน กลาง	3.93	.50	มาก
28. โรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียน ฝึกปฏิบัติงานอาชีพ	4.61	.50	มาก ที่สุด	3.66	.48	มาก	2.77	.51	ปาน กลาง	3.68	.50	มาก
29. คณะกรรมการจากชุมชนมีความตั้งใจและ ส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.39	.50	ปาน กลาง	3.47	.50	ปาน กลาง	2.68	.51	ปาน กลาง	3.18	.50	ปาน กลาง
30. ครู ผู้ปกครองนักเรียนได้พบปะเพื่อ ปรึกษาหารือเกี่ยวกับความประพฤติและการเรียน ของนักเรียนทุกภาคเรียน	3.39	.50	ปาน กลาง	3.59	.50	มาก	2.65	.48	ปาน กลาง	3.21	.49	ปาน กลาง
31. โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานและ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงาน	3.56	.62	มาก	3.08	.50	ปาน กลาง	2.71	.54	ปาน กลาง	3.12	.55	ปาน กลาง
32. โรงเรียนจัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเครือข่าย	3.22	.73	ปาน กลาง	2.59	.50	ปาน กลาง	2.56	.50	ปาน กลาง	2.79	.58	ปาน กลาง

จากตาราง 12 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพบว่า ฝ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ($\bar{X} = 4.67$) มาก 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.56-4.06$) ปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.22-3.39$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ($\bar{X} = 3.59-3.90$) ปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X} = 2.59-3.47$) ฝ่ายบริการอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ($\bar{X} = 3.53$) และปานกลาง 6 ข้อ ($\bar{X} = 2.56-3.49$)

ตาราง 13 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับ สถานศึกษาอย่างครอบคลุม

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
33. โรงเรียนมีการวางแผนการใช้ พัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับกิจกรรมงาน อาชีพและนักเรียน	4.22	.65	มาก	3.56	.50	มาก	3.58	.49	มาก	3.79	.55	มาก
34. โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน และได้ดำเนินการอย่างจริงจัง	4.33	.59	มาก	3.84	.47	มาก	3.57	.50	มาก	3.91	.52	มาก
35. ครูมีการจัดทำเครื่องมือหรือสื่อประกอบการ สอน	4.28	.67	มาก	3.34	.34	ปาน กลาง	3.58	.50	มาก	3.73	.50	มาก
36. โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ ความรู้กับนักเรียนให้สามารถปฏิบัติงานอาชีพที่ สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่น	4.06	.64	มาก	3.41	.50	ปาน กลาง	2.82	.51	ปาน กลาง	3.43	.55	ปาน กลาง
37. การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้ ส่งเสริมและสอดแทรกความรู้ให้นักเรียนร่วมทำ กิจกรรม	4.00	.59	มาก	3.39	.49	ปาน กลาง	3.19	.52	ปาน กลาง	3.53	.53	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
38. มีการจัดเวลาเรียนให้นักเรียนได้ทำโครงการ	4.39	.50	มาก	3.54	.50	มาก	3.47	.50	ปาน กลาง	3.80	.50	มาก
39. นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสเรียนรู้จากการ ทำงานกลุ่มและการฝึกปฏิบัติจริง	4.44	.51	มาก	3.48	.50	ปาน กลาง	3.58	.49	มาก	3.83	.50	มาก
40. นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข	4.44	.51	มาก	4.34	.48	มาก	3.69	.51	มาก	4.16	.50	มาก
41. ครูผู้รับผิดชอบโครงการเอาใจใส่ดูแลการ ดำเนินงานของนักเรียน	4.61	.56	มาก ที่สุด	4.09	.44	มาก	3.81	.57	มาก	4.17	.52	มาก
42. โรงเรียนมีการตรวจสอบผลการเรียนของ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	4.39	.61	มาก	3.64	.48	มาก	3.58	.49	มาก	3.87	.53	มาก
43. โรงเรียนมีการติดตาม ประเมินผลการ จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.44	.51	มาก	3.44	.50	ปาน กลาง	3.57	.50	มาก	3.82	.50	มาก
44. ครูผู้รับผิดชอบโครงการคอยกำกับ นิเทศ ติดตามให้ขวัญกำลังใจผู้เรียนสม่ำเสมอ	4.61	.50	มาก ที่สุด	3.44	.50	ปาน กลาง	3.67	.57	มาก	3.91	.52	มาก

จากตาราง 13 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม พบว่า ฝ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ($\bar{X} = 4.61$) มาก 10 ข้อ ($\bar{X} = 4.00-4.44$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ($\bar{X} = 3.34-3.48$) ปานกลาง 6 ข้อ ($\bar{X} = 3.34-3.48$) ฝ่ายบริการอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ($\bar{X} = 3.57-3.81$) และปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X} = 2.82-3.47$)

ตาราง 14 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางโครงการบริหารจัดการ การศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดกิจกรรมเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้

รายการประเมิน	ฝ่ายดำเนินงาน			ฝ่ายสนับสนุน			ฝ่ายรับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
45. มีการจัดนิทรรศการและการแสดงผลงาน ด้านอาชีพของนักเรียน	3.72	.46	มาก	2.83	.48	ปาน กลาง	2.70	.46	ปาน กลาง	3.08	.47	ปาน กลาง
46. มีการจัดตลาดนัดด้านอาชีพของนักเรียน	2.67	.49	ปาน กลาง	1.84	.45	น้อย	2.51	.50	ปาน กลาง	2.34	.48	น้อย
47. มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะด้านงาน อาชีพ	3.11	.47	ปาน กลาง	2.68	.47	ปาน กลาง	2.72	.76	ปาน กลาง	2.84	.57	ปาน กลาง
48. นักเรียนสามารถนำเสนอและรายงานผลการ ดำเนินกิจกรรม	3.39	.50	ปาน กลาง	2.92	.45	ปาน กลาง	3.38	.49	ปาน กลาง	3.23	.48	ปาน กลาง
49. นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอย่าง หลากหลายจากการร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้	4.17	.51	มาก	3.68	.47	มาก	3.93	.79	มาก	3.93	.59	มาก
50. นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ และความสามารถทางอาชีพของตน	4.39	.50	มาก	3.44	.50	ปาน กลาง	3.63	.51	มาก	3.82	.50	มาก

จากตาราง 14 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

พบว่า ฝ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.72-4.39$) ปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X} = 2.67-3.11$) ฝ่ายสนับสนุนอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ($\bar{X} = 3.68$) ปานกลาง 4 ข้อ ($\bar{X} = 2.68-3.44$) ฝ่ายบริการอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ($\bar{X} = 3.63-3.93$) และปานกลาง 4 ข้อ ($\bar{X} = 2.51-3.38$)

1.2 การประเมินความคิดเห็นของของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ
จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ประกอบด้วยด้านที่ 7 - 8 ผลปรากฏดังตาราง 16 - 18

ตาราง 15 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ
จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน

รายการประเมิน	ผู้ดำเนินงาน			ผู้รับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
7. ด้านนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน	4.26	.55	มาก						
8. ด้านนักเรียนสามารถสร้างรายได้จากการร่วมโครงการ	3.32	.49	ปานกลาง	2.79	.53	ปานกลาง	3.05	.51	ปานกลาง

จากตาราง 15 ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ฝ่ายดำเนินงานพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ฝ่ายบริการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$)

ตาราง 16 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ดำเนินงาน จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ด้านนักเรียนมีทักษะในการประกอบงานอาชีพ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
51. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนและได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ	4.33	.59	มาก
52. นักเรียนได้พัฒนากระบวนการคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้	4.17	.62	มาก
53. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วเรียบร้อยและถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด	3.94	.54	มาก
54. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้โดยคำนึงถึงความประณีตและประหยัด	4.06	.64	มาก
55. นักเรียนมีทักษะในการเลือกใช้และรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ	4.17	.51	มาก
56. นักเรียนเก็บวัสดุ อุปกรณ์เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.06	.54	มาก
57. นักเรียนมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	4.39	.50	มาก
58. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานในรูปของกระบวนการกลุ่มหรือทีมได้	4.56	.51	มากที่สุด
59. นักเรียนมีคุณลักษณะในด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน	4.39	.50	มาก
60. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานอาชีพ	4.56	.51	มากที่สุด

จากตาราง 16 ผู้ดำเนินงานมีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ด้านนักเรียนมีทักษะในการประกอบงานอาชีพ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ($\bar{X} = 4.50$) ระดับมาก 8 ข้อ ($\bar{X} = 3.94-4.56$)

ตาราง 17 ผลการประเมินความคิดเห็นของฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายรับบริการ จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ด้านนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ

รายการประเมิน	ผู้ดำเนินงาน			ผู้รับบริการ			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
61. นักเรียนแต่ละคนมีกำไรหรือรายได้จากการดำเนินงานตามโครงการ	3.11	.47	ปานกลาง	2.65	.48	ปานกลาง	2.88	.48	ปานกลาง
62. นักเรียนเห็นคุณค่าของเงิน และเกิดความภาคภูมิใจกับรายได้ที่ตนหามาได้	3.17	.51	ปานกลาง	2.73	.57	ปานกลาง	2.95	.54	ปานกลาง
63. นักเรียนสามารถช่วยแบ่งเบาภาระทางการเงินของผู้ปกครอง	3.22	.55	ปานกลาง	3.06	.50	ปานกลาง	3.14	.53	ปานกลาง
64. นักเรียนสามารถสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว	3.78	.43	มาก	2.71	.55	ปานกลาง	3.25	.49	ปานกลาง
รวม	3.32	.49	ปานกลาง	2.79	.53	ปานกลาง	3.05	.51	ปานกลาง

จากตาราง 17 ฝ่ายผู้ดำเนินงาน และฝ่ายรับบริการ มีความคิดเห็นในจุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ด้านนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการพบว่า ฝ่ายดำเนินงานพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ($\bar{X}=3.78$) ปานกลาง 3 ข้อ ($\bar{X}=3.11-3.22$) ฝ่ายรับบริการพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.65-3.06$)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการที่ได้จากการสัมภาษณ์

1. การประเมินความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานโดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงาน ในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนเองและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยด้านที่ 1-6 ผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านที่ 1 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการดำเนินการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์สถานศึกษาเพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย วิเคราะห์ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความสามารถของครูผู้รับผิดชอบและความเหมาะสม ความคุ้มค่าในการดำเนินงานโครงการในการเรียนรู้ตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ผู้ปกครองและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะเพื่อฝึกประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน

ด้านที่ 2 มีการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรทำโครงสร้างของเวลาเรียนและให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูสาระอื่นได้สอดแทรกการจัดการเรียนรู้และบูรณาการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะและฝึกประสบการณ์งานอาชีพตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้ปกครองได้รับทราบเพื่อช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ด้านที่ 3 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการเป็นแกนนำชี้แจงและสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน มีการสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อบูรณาการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ มีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนโดยการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่เกี่ยวกับงบประมาณเพื่อนำมาจัดหาทรัพยากรสำหรับการใช้ในการปฏิบัติงาน

ด้านที่ 4 มีการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้ในการดำเนินงานอาชีพและประสานงานกับองค์กรเอกชนเพื่อนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และความรู้ใหม่มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

ด้านที่ 5 มีการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ มีการปรับตารางเรียนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมภาคปฏิบัติในการฝึกทักษะและนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามศักยภาพและความถนัดของตัวเอง

ด้านที่ 6 มีการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนจัดกิจกรรมการแข่งขันโครงงานเกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ที่นักเรียนได้ปฏิบัติและนำเสนอผลงานอย่างภาคภูมิใจและตลอดทั้งนักเรียนได้แสดงความสามารถแสดงออกตามที่ตนเองถนัด

1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินงาน ในจุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ประกอบด้วยด้านที่ 7-8 ผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านที่ 7 นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ผลการสัมภาษณ์พบว่า เกี่ยวกับการวางแผนนักเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน อย่างคล่องแคล่ว เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ มีการทำงานเป็นกลุ่มสร้างความสามัคคีในกลุ่ม นักเรียนชอบและแบ่งหน้าที่ในการทำงาน นักเรียนมีความสุขและรักที่ได้ปฏิบัติงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน มีการทำงานเป็นกลุ่มและแบ่งหน้าที่กันทำงาน มีการจัดทำโครงงานเพื่อศึกษาและแก้ปัญหาการทำกิจกรรม มีการจดบันทึกการจัดทำบัญชี แล้วนำข้อมูลต่างๆ มาเขียนเป็นรายงานโครงการ นักเรียนสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามีการทำความสะดวกเก็บเป็นระบบ มีการจัดทำระเบียบการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ

ด้านที่ 8 โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีรายได้ระหว่างเรียนและนำเงินมาฝากตามโครงการออมเงินของโรงเรียน เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้จ่าย เช่น อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นก็มีการบันทึกความจำเป็นเสนอขออนุญาตถอนเงินเพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์เป็นการสร้างวินัยการประหยัดช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

2. การประเมินความคิดเห็นของผู้สนับสนุนโดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

ผลการสัมภาษณ์ผู้สนับสนุน ในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยด้านที่ 1-6 ผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านที่ 1 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการดำเนินการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย และสำรวจงานอาชีพที่มีความเหมาะสมกับ

สถานที่ของโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว เพื่อไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณในการเตรียมพื้นที่สำหรับการดำเนินงานโครงการโดยไม่จำเป็น

ด้านที่ 2 มีการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ฐานอาชีพ ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรและให้ครูผู้รับผิดชอบ ครูวิชาการ โรงเรียนเป็นผู้ขับเคลื่อนการจัดทำหลักสูตร โดยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ ดำเนินงานตามขั้นตอนและแจ้งให้กับคณะครูในโรงเรียนได้รับทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานจัดทำหลักสูตร

ด้านที่ 3 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการจัดเตรียมด้านอาคารสถานที่ พื้นที่ที่จะใช้สำหรับการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาปรับแต่งให้เหมาะสำหรับการจัดทำโครงการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านที่ 4 มีการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียน ประสานความร่วมมือและนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอนงานอาชีพให้กับนักเรียน และมีการของบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจาก องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่แจ้งให้โรงเรียนจัดทำโครงการขอสนับสนุน

ด้านที่ 5 มีการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการนำหลักสูตรมาใช้ และให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง มีผลผลิต ออกจำหน่ายให้กับโรงเรียนและชุมชน

ด้านที่ 6 มีการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเกี่ยวกับ งานอาชีพ หรือนำโรงเรียนเข้าประกวดโครงการเกี่ยวกับงานอาชีพ และร่วมจัดนิทรรศการในงาน วิชาการต่าง ๆ

3. การประเมินความคิดเห็นของผู้รับบริการโดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

3.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้รับบริการ ในจุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการวางแผนโครงการ บริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยด้านที่ 1-6 ผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านที่ 1 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับความสนใจ ในเรื่องของการงานอาชีพที่ต้องอยู่บนบริบทของโรงเรียน ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะดำเนินงานเกี่ยวกับงานอาชีพ ลักษณะสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียนช่วยกันกำหนดงาน อาชีพที่จะดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน

ด้านที่ 2 มีการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ

โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรโดยมีครู ตัวแทนนักเรียน ผู้ปกครองได้ร่วมฟังและแสดงความคิดเห็นในการยกร่างหลักสูตรตามความเหมาะสม ซึ่งจะมีคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นรับผิดชอบในการจัดทำโดยตรง

ด้านที่ 3 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการจัดเตรียมสถานที่ พื้นที่ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับปฏิบัติงาน โครงการ มีการช่วยกันพัฒนาพื้นที่ที่จะใช้ดำเนินงานโครงการ

ด้านที่ 4 มีการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ผลสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการสำรวจ เก็บข้อมูลและช่วยกันคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำหน้าเป็นครูช่วยสอนงานอาชีพให้กับนักเรียน

ด้านที่ 5 มีการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานอาชีพ และให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง มีการกำกับ ติดตามการทำงานของนักเรียน

ด้านที่ 6 มีการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการสัมภาษณ์พบว่า

โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันตามเวทีต่าง ๆ ที่หน่วยงานได้จัดขึ้น และนักเรียนได้ถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับนักเรียนด้วยกันเองตนเอง

3.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้รับบริการ ในจุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ประกอบด้วยด้านที่ 8 ผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านที่ 8 โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ผลการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีรายได้พิเศษจากดำเนินงานโครงการ ซึ่งนักเรียนจะนำเงินมาจ้างหรือฝากกับผู้ปกครอง หรือบางคนก็ฝากออมทรัพย์ที่ห้องเรียนของตนเอง

ตอนที่ 4 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากการสังเกตและวิเคราะห์เอกสารของผู้วิจัย ผลปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากการสังเกตและการวิเคราะห์เอกสาร

ที่	รายการที่สังเกต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. สังเกตสภาพโดยรวมของโรงเรียน				
1.	โรงเรียนจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการ	4.00	.89	มาก
2.	โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ	4.17	.75	มาก
3.	โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานโครงการอย่างชัดเจน	4.05	.55	มาก
4.	โรงเรียนมีหลักสูตรใช้ในการเรียนการสอนตามโครงการงานอาชีพ	3.78	.80	มาก
5.	โรงเรียนมีการกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานได้สัมพันธ์กับลักษณะของงาน	4.17	.75	มาก
รวม		4.03	.75	มาก
2. สังเกตสภาพโดยรวมของครูที่รับผิดชอบโครงการ				
6.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการปฏิบัติงานกลุ่ม	3.83	.75	มาก
7.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน	4.17	.41	มาก
8.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีการประเมินผลการดำเนินงานของนักเรียนและรายงานต่อคณะกรรมการ	3.33	.52	ปานกลาง
9.	ครูที่รับผิดชอบโครงการเอาใจใส่ดูแลการดำเนินงานของนักเรียน	4.33	.52	มาก
รวม		3.91	.55	มาก
3. สังเกตสภาพโดยรวมของนักเรียน				
10	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.58	.91	มาก
รวม		3.91	.55	มาก
11	นักเรียนปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน	3.61	.59	มาก
12	นักเรียนเลือกใช้และรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงานได้ถูกวิธี	3.62	.88	มาก
13	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานในรูปของกระบวนการกลุ่มหรือทีม	4.11	.80	มาก
14	นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความสุขความสามัคคี มีน้ำใจต่อเพื่อน	3.58	.91	มาก
รวม		3.7	.82	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ที่	รายการที่สังเกต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
15	4. สังเกตสภาพแวดล้อมทั่วไป โรงเรียนมีอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมหรือพื้นที่ที่เอื้อต่อการทำโครงการเพียงพอ	2.96	.53	ปานกลาง
16	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการดำเนินงานโครงการบริการแก่นักเรียน	3.31	.55	ปานกลาง
17	โรงเรียนมีการติดป้ายชื่อโครงการ ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3.73	.68	มาก
18	โรงเรียนมีการจัดทำและใช้เป็นแหล่งเรียนรู้งานอาชีพให้กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ	3.47	.86	มาก
19	โรงเรียนจัดอำนวยความสะดวกและบริการนักเรียน เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม น้ำดื่ม ฯลฯ	4.10	.69	มาก
20	สภาพแวดล้อมมีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างหลากหลาย	3.90	.63	มาก
รวม		3.57	.66	มาก

จากตาราง 18 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการที่ได้จากการสังเกตและวิเคราะห์เอกสารของผู้วิจัยพบว่า

การสังเกตสภาพโดยรวมของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78-4.17$)
 ภาพรวมของครูผู้รับผิดชอบโครงการอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ($\bar{X} = 3.83-4.33$) ปานกลาง 1 ข้อ ($\bar{X} = 3.33$) ภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58-4.11$) ภาพรวมของสภาพแวดล้อมทั่วไปอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ($\bar{X} = 3.47-4.10$) ปานกลาง 2 ข้อ ($\bar{X} = 2.96-3.31$)

ตอนที่ 5 ผลการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ได้จากแบบวัดผลงานภาคปฏิบัติงาน
ของนักเรียน โดยผู้วิจัยดังปรากฏตามตาราง 35 ดังนี้

ตาราง 19 การประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยผู้วิจัย

รายการประเมินทักษะการปฏิบัติงานนักเรียน.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิภาพ
1. การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.20	.55	มาก
2. การวางแผนการทำงาน	3.38	.53	ปานกลาง
3. การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนอย่างมีเหตุผล	4.02	.42	มาก
4. การปรับปรุงผลงาน	4.07	.49	มาก
5. เวลาในการปฏิบัติงาน	4.10	.60	มาก
6. การใช้เครื่องมือเครื่องใช้อย่างคล่องแคล่ว	4.07	.60	มาก
7. ผลงานความประณีตเรียบร้อย	3.43	.50	ปานกลาง
8. การใช้เครื่องมือตามขั้นตอนได้อย่างปลอดภัย	4.08	.71	มาก

จากตาราง 19 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยผู้วิจัยพบว่า
อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ($\bar{X} = 4.07-4.20$) ปานกลาง 2 ข้อ ($\bar{X} = 3.38-3.43$)

ตอนที่ 6 ผลการสรุปปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ผลการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูวิชาการ ครูที่ไม่ใช่กรรมการ ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้วิจัยปรากฏผลดังต่อไปนี้

6.1 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการตามความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สรุปเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

	ความถี่
1) วัสดุ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอในการดำเนินกิจกรรม	25
2) ขาดงบประมาณในการจัดเตรียมด้านอาคารสถานที่ที่เพียงพอ	19
3) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังจัดไม่สมบูรณ์และต่อเนื่อง	17
4) การทำงานเป็นทีมของนักเรียนยังขาดประสิทธิภาพ	10
5) การนิเทศ ติดตามการดำเนินงานยังไม่ต่อเนื่อง	9
6) ผู้ปกครองส่วนมากไม่ได้อยู่กับนักเรียน	6
นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตายาย และญาติทำให้นักเรียนขาดการดูแล	
7) ขาดงบประมาณในการให้ค่าตอบแทนวิทยากรท้องถิ่น	5
8) การรายงานผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาปรับปรุงยังขาดความต่อเนื่อง	3
9) การประชุมแสดงความคิดเห็น ตัวแทนที่เป็นชุมชน และท้องถิ่นไม่กล้าแสดงออกมอบให้ทางโรงเรียนดำเนินการ	2
10) การจัดทำหลักสูตรคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ในการมีส่วนร่วม	1
11) ครูขาดทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้ามวิชา	1

6.2 ข้อเสนอแนะของโครงการตามความคิดเห็นของผู้ดำเนินงาน สรุปเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

	ความถี่
1) ควรเพิ่มงบประมาณที่สนับสนุนในการดำเนินโครงการ	21
2) ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	17
3) ควรมีการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติให้เพียงพอ และต่อเนื่อง	15
4) ควรจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อหารูปแบบในการ ดำเนินการและผู้ปฏิบัติได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	10

6.3 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการตามความคิดเห็นของผู้สนับสนุนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สรุปเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

	ความถี่
1) ผู้ปกครองไปประกอบอาชีพต่างถิ่น ต่างจังหวัด นักเรียน ไม่ได้อยู่กับผู้ปกครอง	29

2) ชุมชนบางกลุ่มห่วงผลประโยชน์ของตนมากเกินไป จนไม่สนใจความถูกต้องและผลกระทบที่ตามมา	25
3) การประสานงานระหว่างชุมชนและหน่วยที่เกี่ยวข้องมีน้อย	15
4) ขาดการวางแผนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	9
5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง	7

6) ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ	5
6.4 ข้อเสนอแนะของโครงการตามความคิดเห็นผู้สนับสนุนสรุปเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้	

	ความถี่
1) โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ควรมีกิจกรรมประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันสม่ำเสมอ	26
2) ควรจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อรูปแบบในการทำงานร่วมกัน	14
3) ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ชุมชนได้รู้จักอย่างต่อเนื่อง	11
4) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน	10

กับบ้าน

5) ควรมีการนิเทศติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	8
6.5 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการตามความคิดเห็นของผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สรุปเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้	

	ความถี่
1) นักเรียนต้องนำอุปกรณ์ที่บ้านไปใช้ปฏิบัติงานที่โรงเรียน	22
2) นักเรียนซื้อวัสดุเพิ่มเติมด้วยเงินตนเอง	10
3) นักเรียนขาดการกำกับ ติดตามอุปกรณ์ที่นำไปใช้ ทำให้หาย	8
6.6 ข้อเสนอแนะของโครงการตามความคิดเห็นผู้รับบริการสรุปเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้	

	ความถี่
1) ให้โรงเรียนช่วยกำกับการใช้และเก็บอุปกรณ์	15
2) ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินงาน	10
6.7 จากการวิเคราะห์การดำเนินงาน ของผู้วิจัยที่พบข้อมูลที่เป็นจุดเด่นและจุดอ่อนบางประการ ผลปรากฏดังนี้	
จุดเด่น	

1) บุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญโครงการและเห็นว่ามีประโยชน์ และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ	
2) โรงเรียนดำเนินโครงการอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ	
3) ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี	

4) นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการทำกิจกรรมเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการทำงานที่ดี

จุดอ่อน

- 1) ขาดงบประมาณที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 2) กิจกรรมความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนและชุมชนมีน้อย
- 3) ครูมีภาระงานที่รับผิดชอบ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานมากไม่สามารถดำเนินการ

กิจกรรมตามโครงการได้เต็มที่

ข้อสรุป

โครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานให้กับนักเรียน ควรดำเนินการต่อไปในการดำเนินงานควรนำจุดอ่อนมาศึกษาและหาวิธีดำเนินการให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การประเมินโครงการครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) ซึ่งเป็นการประเมินตามจุดประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน
- 1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ
- 1.3 ด้านการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ
- 1.4 ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการ

ดำเนินงาน

- 1.5 ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม
- 1.6 ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้จากกิจกรรมระหว่างเรียน ดังนี้

- 2.1 ด้านทักษะการปฏิบัติในเรื่องงานอาชีพ
- 2.2 ด้านการสามารถสร้างรายได้จากการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

สรุปผล

จากการประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เมื่อพิจารณาตามจุดประสงค์และตัวบ่งชี้ ผลการวิจัยสรุปดังนี้

จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้ดำเนินงาน ผู้สนับสนุนและผู้รับบริการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ด้านที่ 1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ ศักยภาพของโรงเรียน ด้านที่ 2 โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ ด้านที่ 3 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ ด้านที่ 4 โรงเรียนมีการสร้าง เครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ด้านที่ 5 โรงเรียนมีการจัดการ เรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม ด้านที่ 6 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานตามลักษณะบริบทพื้นที่ ของตนและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก ผู้สนับสนุนและผู้รับบริการอยู่ในระดับปานกลาง บรรลุจุดประสงค์ข้อที่ 1 ของโครงการ

จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้จาก กิจกรรมระหว่างเรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน ด้านที่ 7 นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติในเรื่องงานอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้จากกิจกรรมระหว่าง เรียน ตามความคิดเห็นของผู้ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และผู้วิจัยอยู่ในระดับมาก ด้านที่ 8 นักเรียน สามารถสร้างรายได้จากการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน ผู้ดำเนินงานและผู้รับบริการมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลาง บรรลุจุดประสงค์ข้อที่ 2 ของโครงการ

ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

ด้านปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ตามความคิดเห็นของผู้ดำเนินการ ผู้สนับสนุนและผู้รับบริการมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันดังนี้ ผู้ปกครองไปประกอบอาชีพต่างถิ่น หรือต่างจังหวัด นักเรียนไม่ได้อยู่กับผู้ปกครองนักเรียนขาดคนดูแล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง การประสานงานระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีน้อย การวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ต่อเนื่องงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอ ขาดการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องจากสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา โรงเรียนมีกิจกรรมอื่น ๆ มากทำให้ผลต่อการปฏิบัติงานโครงการ การจัดหาตลาด จำหน่ายสินค้าอยู่ในวงจำกัด การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลผลิตของโครงการยังไม่กว้าง ชุมชนยังมี ส่วนร่วมในกระบวนการของโครงการน้อยไม่ต่อเนื่อง การจัดเวทีวิชาการหรือการจัดนิทรรศการมีน้อย ครั้ง ข้อเสนอแนะของโครงการได้เสนอแนะว่า ควรเพิ่มงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนในการ ดำเนินงานตามโครงการให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้สำหรับการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์ ของโครงการ ควรมีการจัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความ ตระหนักและเข้าใจจุดประสงค์ของการดำเนินโครงการตรงกัน มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันของคณะ ครูในโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของนักเรียนตามโครงการไปพร้อม ๆ กัน ทุกฝ่าย ส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการทำโครงการให้มากยิ่งขึ้น มีการกำกับ ดูแล ร่วมกันในทุกขั้นตอน โรงเรียนและหน่วยงานหรือหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการทำ บันทึกข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยการให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร บุคลากรในการดำเนินงานโครงการ ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานระดับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาควรให้ความสำคัญและจริงจังกับการกำกับ ติดตามการดำเนินงานโครงการมากกว่านี้ และ

ควรมีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิทินอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง

จากการสังเกตของผู้วิจัย ข้อสังเกตที่ค้นพบที่เด่น คือ การสังเกตสภาพโดยรวมของโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เกี่ยวกับงานอาชีพ และมีการกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานได้สัมพันธ์กับลักษณะของงาน การสังเกตสภาพโดยรวมของครูผู้รับผิดชอบโครงการอยู่ในระดับมาก ครูผู้รับผิดชอบโครงการให้การเอาใจใส่ดูแล การดำเนินงานของนักเรียนในทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด การสังเกตสภาพโดยรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก นักเรียนสามารถปฏิบัติงานในรูปของกระบวนการกลุ่มหรือทีมและปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน การสังเกตสภาพโดยรวมของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โรงเรียนจัดอำนวยความสะดวกและบริการ นักเรียน เช่น ห้องน้ำห้องส้วม น้ำดื่ม ฯลฯ และจัดสภาพแวดล้อมมีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ อย่างหลากหลาย ส่วนจุดด้อยคือโรงเรียนมีอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมหรือพื้นที่ที่เอื้อต่อการทำ โครงการไม่เพียงพอ ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการของนักเรียน และรายงานต่อคณะกรรมการไม่ต่อเนื่อง ส่วนนักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และการเก็บดูแลรักษาอุปกรณ์เมื่อใช้งานเสร็จแล้ว

อภิปรายผล

การประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบประเด็นสำคัญที่ควร อภิปรายผล ดังนี้

1. จุดประสงค์ที่ 1 โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ตามลักษณะบริบทพื้นที่ของตนเองและเกิดการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูวิชาการ ครูที่ไม่ใช่กรรมการ มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก ยกเว้นนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับกลาง ที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องจากทางโรงเรียนได้ใช้ แนวทางการบริหารหรือกลยุทธ์ทางการบริหารที่เชื่อว่าจะนำโรงเรียนไปสู่คุณภาพซึ่งจะต้องใช้หลักการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Base Management) โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการ พัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นครูมืออาชีพ สามารถนำกระบวนการวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและชุมชนมีความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการบริหารโครงการและจัดการศึกษา ในสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เพราะผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนถือเป็น ผู้ที่มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาโดยตรง มีอำนาจที่ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมดำเนินการ ร่วมตัดสินใจและร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการ จึงทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจบริหารและจัดการศึกษาได้ด้วยตนเองในการจัดการศึกษา และมีโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการ ทำให้มีอิสระมีความคล่องตัวในการบริหาร ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานที่กำหนด เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเมธี ดิสวัสดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลยุทธ์พื้นฐานในการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ควรมีการดำเนินการดังนี้

1) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียนในรูปแบบใหม่ที่จะเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างมาก ที่ให้โรงเรียนมีอำนาจในการบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ บุคลากร การเงินและการบริหารทั่วไป การให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียน จะทำให้เกิดความเข้าใจและความตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในรูปแบบใหม่การประชาสัมพันธ์จะทำให้ทราบถึงบทบาทและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ตลอดจนความสัมพันธ์กับโรงเรียนซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกัน

2) กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีความชัดเจนและทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ชี้แจงกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนให้รู้และเข้าใจโดยทั่วกัน

3) การจัดการฝึกอบรมหรือสัมมนาในคณะกรรมการจากทุกฝ่ายที่ร่วมกันดำเนินงานทั้งโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในภาระงานที่สำคัญของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งภาวะผู้นำ พร้อมทั้งจัดให้มีคู่มือชี้แจงการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษา รายงานผลปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้าใจการทำงานของโรงเรียน

4) การสนับสนุนให้ครูอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด การสนับสนุนให้ครูอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดและควรอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ แก่คณะกรรมการสถานศึกษาตามที่ร้องขอ รวมทั้งแผนการทำงาน/กิจกรรมการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษาให้ชัดเจนและปฏิบัติตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะทำให้การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่พอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

5) จัดให้มีเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา จัดให้มีเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษาเกิดขึ้น ก็เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานร่วมกัน ศึกษาดูงานการดำเนินงานคณะกรรมการสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและจัดให้มีการประชุมสมัชชาคณะกรรมการประจำปีละ 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อเสนอแนะและประสบการณ์การทำงานร่วมกัน

6) จัดให้มีการกำหนดมาตรฐานงานคณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแลติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด การจัดให้ทีมงานของสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานงานคณะกรรมการสถานศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด รวมทั้งเป็นพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานแก่โรงเรียนต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาแก้ไขปัญหา ให้ความช่วยเหลือในกรณี

ประสบปัญหา การดำเนินงานรวมทั้งทำหน้าที่ประเมินคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ข้อมูล
ป้อนกลับเพื่อยกย่องให้เกียรติและให้รางวัล เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

7) พิจารณาให้สวัสดิการบริการและสิทธิพิเศษแก่คณะกรรมการสถานศึกษา
นอกจากยกย่องให้เกียรติในฐานะที่เป็นผู้เสียสละทางการศึกษา เนื่องจากเป็นการทำงานในลักษณะ
อาสาสมัคร ไม่มีรายได้ตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ควรมีการ
พิจารณาให้สวัสดิการ บริการ และสิทธิพิเศษแก่คณะกรรมการสถานศึกษา เช่น การรักษาพยาบาล
ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เบี้ยประชุม การได้รับสิทธิการเข้าเรียนของบุตรหลาน เป็นต้น
ส่วนผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่ไม่เป็นคณะกรรมการมี
ความคิดเห็นแตกต่างจากคณาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการ อาจเป็นเพราะชุมชนบาง
กลุ่มห่วงผลประโยชน์ของตนมากเกินไป จนไม่สนใจความถูกต้องและผลกระทบที่ตามมา
คณะกรรมการยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง ผู้ปกครองไปประกอบอาชีพต่างถิ่น ต่างจังหวัด
การประสานงานระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีน้อย ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่าง
คณะกรรมการ ขาดการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (ข้อมูลจากปัญหาและอุปสรรค) นอกจากนั้น
โครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน เป็นโครงการใหม่สำหรับชุมชน จึงทำให้
คณะกรรมการยังไม่เข้าใจในด้านการวางแผน การกำหนดยุทธศาสตร์ และเป้าหมายในการดำเนินงาน
เท่าที่ควร สอดคล้องกับ โจนส์ (อวิล อนันตพงษ์. 2544 : 27) ได้วิเคราะห์งานตามกระบวนการ
บริหารแบบ POSDCORB และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาของชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียน
ประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าการวางแผนงานในการกำหนดโครงการ
เพื่อนำทรัพยากรจากทุกส่วนของชุมชนมาร่วมกันพัฒนาการศึกษา เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด และ
กระบวนการบริหารมีความสำคัญต่อการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชน ดังนั้นทาง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นหนักในการสร้างความรู้ความเข้าใจกับคณะกรรมการที่เป็นผู้นำชุมชนและ
ผู้ปกครองอย่างละเอียดและต่อเนื่องจึงจะทำให้การบริหารโครงการบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จุดประสงค์ที่ 2 นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพและสามารถสร้างรายได้จาก
กิจกรรมระหว่างเรียน จากการประเมินโดยใช้แบบวัดทักษะปฏิบัติงานนักเรียนและการสังเกตอยู่ใน
ระดับมาก ยกเว้นนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 มาตรา 78 กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมการ
ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุก
ระดับและทุกระดับให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สนับสนุนให้มีการ
พัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ค้ำครอง ส่งเสริม
และขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญา
ท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าบริการ และการประกอบอาชีพ ส่งเสริม
บำรุงรักษาและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจน ควบคุมและกำจั
ดมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชนชุมชนท้องถิ่น
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา
ประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้
นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืนและเพิ่มศักยภาพการ
แข่งขันของประเทศ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช 2553 มาตรา 23 จนถึงปัจจุบันได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณภาพกระบวนการ เรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีความเป็นไทย สามารถปรับตัวได้ เหมาะสมกับสถานการณ์โลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญการจัดการศึกษาต้องเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ในปัจจุบันยังไม่มีหลักสูตรการศึกษาที่ เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่เรียนจบการศึกษามัธยมศึกษาบังคับและขั้นพื้นฐาน ที่ผู้เรียนสามารถใช้ ศักยภาพของตนเองในการสร้างอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้อง กับคาน มงคุณ (2551 : 77-79) ได้ประเมินโครงการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนโรงเรียน สุทธสิริโสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 พบว่าแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนิน โครงการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนในโรงเรียนสุทธสิริโสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 มี 2 ด้านคือ ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ โดยด้านปัจจัยนำเข้าควรมีการจัดสรรงบประมาณให้โครงการอย่างเหมาะสม ชุมชนองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการตามโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนหรือ คณะทำงานควรกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการจัดทำโครงการให้ชัดเจน ครูที่ปรึกษาโครงการต้องมีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานอาชีพและการทำกิจกรรมกลุ่มแก่นักเรียน ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ควรมีบุคคลภายนอกเช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน ผู้นำชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในโครงการ ควรมีสถานประกอบการใน ชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้นักเรียนใช้ฝึกและศึกษา ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนนักเรียนทำ โครงการ มีตลาดสำหรับนักเรียนนำผลผลิตไปจำหน่ายและโรงเรียนควรจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ ควรให้นักเรียนมีการร่วมลงทุนด้วยเงินของตนเองและ รวมกับค่าวัสดุฝึกที่ได้รับจัดสรรจากเงินอุดหนุนของโรงเรียน ส่วนด้านกระบวนการควรมีการแต่งตั้ง คณะทำงาน คณะกรรมการและครูที่ปรึกษาโครงการ ครูที่ปรึกษาโครงการควรมีปฏิทินการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจน ชุมชนองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการตามโครงการ ควรมีการพิจารณาอนุมัติโครงการและอนุมัติงบประมาณจาก รายหัวคำวัสดุฝึกแก่โครงการอย่างพอเพียง กำหนดให้สมาชิกในกลุ่มมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมี ส่วนร่วมทุกคน โรงเรียนควรมีการเปิดรายวิชาเลือกที่เอื้อต่อโครงการหรือกิจกรรมการปฏิบัติงานที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ มีการจัดกลุ่มสนใจ เปิดโอกาสให้ปฏิบัติหลาย ๆ อาชีพหรือหลากหลาย กิจกรรม มอบหมายให้นักเรียนได้ลงมือทำงานตามที่ได้แบ่งงานกันอย่างมุ่งมั่นจนสำเร็จ จัดคาวาง หรือคากิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และกลุ่มนักเรียนควรมีการประชุม ปรึกษาหารือร่วมกับครูที่ปรึกษาโครงการอย่างสม่ำเสมอ โดยครูที่ปรึกษาคอยกำกับ นิเทศ ติดตามผล ให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ซึ่งปัญหาพบว่า งบประมาณที่สนับสนุนสำหรับจัดเตรียมด้านวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่มีไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุน นิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องและจริงจังจากหน่วยงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังไม่สมบูรณ์และต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีมยังขาดประสิทธิภาพ ความคิดเห็นของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พบคือ ผู้ปกครองนักเรียนไปทำงานต่างถิ่น ต่างจังหวัด นักเรียนอาศัยอยู่กับตายาย ชุมชนบางกลุ่มห่วงผลประโยชน์ของตนมากเกินไป ส่วนข้อเสนอแนะที่พบว่า ควรเพิ่มงบประมาณที่สนับสนุนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างเพียงพอ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างสม่ำเสมอเพื่อหารูปแบบในการดำเนินการและปฏิบัติได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โครงการนี้เป็นโครงการที่มีประสิทธิภาพ ควรได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นโครงการที่สามารถส่งเสริมศักยภาพในการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความสนใจหรือความถนัดของนักเรียน เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงสามารถนำไปประกอบอาชีพหรือทำเป็นงานอดิเรกที่ก่อให้เกิดรายได้และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 บุคลากรในโรงเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจอย่างชัดเจนและตระหนักถึงการดำเนินงานโครงการตรงกัน โรงเรียนจึงควรจัดอบรมให้ความรู้ โดยเฉพาะครูที่เป็นกรรมการจะต้องได้รับทั้งภาคความรู้ ภาคปฏิบัติในการดำเนินงาน

1.3 คณะกรรมการควรเป็นแกนนำในการดำเนินงาน และพัฒนางานทุกด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ควรสร้างความเข้าใจ และความตระหนักให้ชุมชนได้รับทราบและเข้าใจถึงจุดประสงค์การดำเนินงาน

1.4 โรงเรียนและชุมชนควรร่วมมือกันดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน โดยการกำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด เมื่อเกิดปัญหาร่วมกันแก้ไขให้งานสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ร่วมประเมินผลการดำเนินงานและเกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานงานร่วมกับครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อจัดหาและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานให้ได้รับการพัฒนายิ่งขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพปัจจัยสำคัญ ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการต่อไป

2.3 การศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐานระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง

2.4 ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการให้ความสนับสนุนทรัพยากรสำหรับการดำเนินงานโครงการ โดยการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานให้ได้รับความสำเร็จและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการทำงาน : สร้างเศรษฐกิจไทยสู่เศรษฐกิจโลก. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.
- . หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
- คาน มงคุณ. ประเมินโครงการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนโรงเรียนสุทธสิริโสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.
- เชิดศักดิ์ โฉมาสินธุ์. การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันทน์. การประเมินผลงานฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : อีระป้อมวรรณกรรม, 2544.
- ดิเรก ศรีสุขโข. โครงการและการประเมินโครงการ. รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ไตรนาถ โพธิ์รุกข์. ประเมินโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ถวิล อนันตพงษ์. การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.
- ทวีป ศิริรัมย์. การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.
- นพรัตน์ อัจใจ. ประเมินโครงการจัดการศึกษาอาชีพของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- นิตา ชูโต. การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : เฟรมโปรดักชั่น, 2541.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2553.
- ประชุม รอดประเสริฐ. การบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2547.
- ประยูร อาษานาม. การประเมินโครงการ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
- พรศรี รัตนประดิษฐ์. ประเมินโครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรมอาชีพสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548.
- พิสนุ พองศรี. เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : พิมพ์งาม, 2553.
- เมธี ดิสวัสดิ์. การประเมินโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน บริบท 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2546.

- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- รัตน์ บัวสนธิ์. การประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ : ดันฮอแกรมมี, 2540 ก.
- _____. “การประเมินผลการปฏิบัติงาน : แนวพินิจเชิงระบบ,” วารสารข้าราชการ. 42(3) : 28 – 46 ; พฤษภาคม - มิถุนายน, 2540 ข.
- วันชัย วงศ์เรียน. การประเมินผลโครงการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาอิสระ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2553.
- วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. การประเมินผลระบบเปิด. กรุงเทพฯ : สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์, 2541.
- วิเชียร แสนคำ. ประเมินโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาดอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รป.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- สมคิด พรหมจ้อย. เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : จตุพร ดีไซด์, 2552.
- สมชาย ดรงค์เดช. การประเมินผลโครงการ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2551.
- สมบูรณ์ ตันยะ. การประเมินทางการศึกษา. นครราชสีมา : วิทยาลัยครูนครราชสีมา, 2541.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. รวมบทความทางการประเมินโครงการ ชุดรวมบทความ เล่มที่ 4. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- สุขุม มูลเมือง. กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2543.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เลียงเชียง, 2541.
- สุนทร ช่างถม. ประเมินโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวงอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ รป.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.
- สุรสิทธิ์ สิทธิอมร. ประเมินโครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- สุวิมล ติรกันันท์. การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. โครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน : การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555. ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2555.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. สารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2555. ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2555.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ข้อเสนอทางเลือกเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพ : ข้อค้นพบจากการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554.
- อนงค์ พิขสิทธิ์. ประเมินโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- Dwoaczky, William J. "Use of Stufflebeam's CIPP Model to Assess a Change Effort in a Division of a University Library," Dissertation Abstracts International. 59(7) : 2382 - A ; January, 1999.
- Larner, Mary. Linking Family Support and Early Childhood Program in Issues Experiences, Opportunities Best Practices Project Commissioned Paper 1. 1995. <<http://www.eric.ed.gov/copyright>> 2010.
- Silva, Karen E. "A needs Assessment to Determine Acceptable Customer Service Levels in an Academic Institution" Dissertation Abstracts International. 54(12) : 4372 - A ; June, 1994.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามฉบับที่ 1

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

(สำหรับผู้ดำเนินงาน)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบไทเลอร์ (Tyler) เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งการตอบแบบสอบถามให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือข้อคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งแนวทางการดำเนินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในปีงบประมาณต่อไป ลงในพื้นที่ว่างตามที่กำหนดไว้หรือท่านสามารถเขียนเพิ่มเติมในกระดาษอื่นได้ตามความเหมาะสม

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางธัญรัตน์ ปานขาว

นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1
ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 41 – 50 ปี
☐ 31 – 40 ปี ☐ 51 ปี ขึ้นไป
3. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
☐ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ
☐ ครูวิชาการ
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
☐ ต่ำกว่า 10 ปี ☐ 10 ปี ขึ้นไป
5. วุฒิการศึกษาสูงสุด
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน					
	ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน โรงเรียนจัดประชุม ปรึกษาหารือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง					
2.	โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน					
3.	นักเรียนได้เข้าร่วมการประชุมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน					
4.	โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่ สุด
5.	โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					
6.	โรงเรียนมีการจัดประชุมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน ผู้ปกครอง และสภาพท้องถิ่น					
7.	โรงเรียนมีการสรุปผลการวิเคราะห์และ เรียงลำดับความจำเป็นแล้วนำเสนอผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง					
8.	<u>ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งาน อาชีพ</u> โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียนรู้งานอาชีพ					
9.	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ					
10.	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการยกร่างหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ					
11.	ผู้บริหาร ครู จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วย การเรียนรู้					
12.	การกำหนดเนื้อหาหรือองค์ความรู้เหมาะสมกับ ผู้เรียนและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
13.	หลักสูตรและวิชาเรียนมีความเหมาะสมกับความ ต้องการของนักเรียนและสภาพท้องถิ่น					
14.	มีการพัฒนาครูให้สามารถพัฒนาหลักสูตรและ สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้งานอาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพ					
15.	มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร แผนการจัดการ เรียนรู้และเผยแพร่ระหว่างโรงเรียนหรือ หน่วยงานอื่น					
16.	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17.	ด้านโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน สำหรับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการและครูผู้รับผิดชอบการดำเนิน โครงการ					
18.	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ โครงการให้กับนักเรียน					
19.	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติใน การดำเนินโครงการชัดเจน					
20.	โรงเรียนจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและ แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ					
21.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีปฏิทินการปฏิบัติงาน					
22.	ครูที่รับผิดชอบโครงการได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ และนโยบายในการดำเนินโครงการให้กับ นักเรียนทราบ					
23.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการปฏิบัติงาน กลุ่ม					
24.	โรงเรียนมีอาคารสถานที่ หรือพื้นที่ที่เอื้อต่อการ ทำโครงการเพียงพอและเหมาะสม					
25.	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการ ดำเนินงานโครงการแก่นักเรียน					
26.	โรงเรียนมีการจัดหาตลาดสำหรับให้นักเรียนนำ ผลผลิตไปจำหน่าย					
27.	นักเรียนได้ร่วมลงทุนด้วยเงินตนเองในการ ดำเนินโครงการ					
28.	ชุมชนมีสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้ให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและศึกษาเพิ่มเติม					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29.	<u>ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน</u> โรงเรียนนำเสนอแผนปฏิบัติการระดับโรงเรียนให้กับชุมชน ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
30.	โรงเรียนเห็นความสำคัญในการร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมพัฒนาของผู้ปกครองและชุมชน					
31.	โรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานอาชีพ					
32.	โรงเรียนติดตามผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่และสนับสนุนการเรียนของนักเรียนที่บ้าน					
33.	คณะกรรมการจากชุมชนมีความตั้งใจและส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
34.	ครู ผู้ปกครองนักเรียนได้พบปะเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับความประพฤติและการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน					
35.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงาน					
36.	โรงเรียนจัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย					
37.	<u>ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม</u> โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
38.	โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
39.	โรงเรียนมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
40.	โรงเรียนมีการวางแผนการใช้ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับกิจกรรมงานอาชีพและผู้เรียน					
41.	ครูมีการจัดทำเครื่องมือหรือสื่อประกอบการสอน					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42.	โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจนและได้ดำเนินการอย่างจริงจัง					
43.	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียนให้สามารถปฏิบัติงานอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่น					
44.	การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้ส่งเสริมและสอดแทรกความรู้ให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม					
45.	มีการจัดเวลาเรียนให้นักเรียนได้ทำโครงการ					
46.	นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสเรียนรู้จากการทำงานกลุ่มและการฝึกปฏิบัติจริง					
47.	นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข					
48.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการเอาใจใส่ดูแลการดำเนินงานของนักเรียน					
49.	โรงเรียนมีการตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ					
50.	โรงเรียนมีการติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
51.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมค่ายเพื่อส่งเสริมในเรื่องงานอาชีพ					
52.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการคอยกำกับ นิเทศติดตามให้ขวัญกำลังใจผู้เรียนสม่ำเสมอ					
53.	<u>ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้</u> มีการจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานด้านอาชีพของนักเรียน					
54.	มีการจัดตลาดนัดด้านอาชีพของนักเรียน					
55.	มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะด้านงานอาชีพ					
56.	นักเรียนสามารถนำเสนอและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม					
57.	นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอย่างหลากหลายจากการร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่ สุด
58.	นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสนใจและความสามารถทางอาชีพของตน					
59.	นักเรียนมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ					
60.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชื่นชมเกี่ยวกับงานอาชีพที่ได้รับความสำเร็จ					
61.	2. นักเรียนมีทักษะในเรื่องงานอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ					
	ด้านนักเรียนมีทักษะในการประกอบงานอาชีพ นักเรียนสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนและได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ					
62.	นักเรียนได้พัฒนากระบวนการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้					
63.	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อยและถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด					
64.	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและประหยัด					
65.	นักเรียนมีทักษะในการเลือกใช้และรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ					
66.	นักเรียนเก็บวัสดุ อุปกรณ์เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย					
67.	นักเรียนมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี					
68.	นักเรียนมีทักษะที่ดีในการปฏิบัติงานมากขึ้น					
69.	นักเรียนมีการปรับเปลี่ยน พัฒนาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานดีขึ้น					
70.	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานในรูปของกระบวนการกลุ่มหรือทีมได้					
71.	นักเรียนมีคุณลักษณะในด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
72.	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานอาชีพ					
71.	นักเรียนมีคุณลักษณะในด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
72.	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานอาชีพ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
73.	<u>ด้านนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ</u> นักเรียนแต่ละคนมีกำไรหรือรายได้จากการดำเนินงานตามโครงการ					
74.	นักเรียนเห็นคุณค่าของเงิน และเกิดความภาคภูมิใจกับรายได้ที่ตนหามาได้					
75.	นักเรียนสามารถช่วยแบ่งเบาภาระทางการเงินของผู้ปกครอง					
76.	นักเรียนสามารถสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว					
77.	นักเรียนมีส่วนช่วยเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

3. อื่น ๆ

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 2

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

(สำหรับผู้สนับสนุน)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบไทเลอร์ (Tyler) เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งการตอบแบบสอบถามให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือข้อคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งแนวทางการดำเนินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในปีงบประมาณต่อไป ลงในพื้นที่ว่างตามที่กำหนดไว้หรือท่านสามารถเขียนเพิ่มเติมในกระดาษอื่นได้ตามความเหมาะสม

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางธัญรัตน์ ปานขาว

นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1
ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 41 – 50 ปี
☐ 31 – 40 ปี ☐ 51 ปี ขึ้นไป
3. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
☐ ครู
☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
☐ ต่ำกว่า 10 ปี ☐ 10 ปี ขึ้นไป
5. วุฒิการศึกษาสูงสุด
☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน					
	ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน โรงเรียนจัดประชุม ปรึกษาหารือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง					
2.	โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน					
3.	นักเรียนได้เข้าร่วมการประชุมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน					
4.	โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					
5.	โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	โรงเรียนมีการจัดประชุมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน ผู้ปกครอง และสภาพท้องถิ่น					
7.	โรงเรียนมีการสรุปผลการวิเคราะห์และ เรียงลำดับความจำเป็นแล้วนำเสนอผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง					
8.	<u>ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งาน อาชีพ</u> โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียนรู้งานอาชีพ					
9.	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ					
10.	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการยกร่างหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ					
11.	ผู้บริหาร ครู จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วย การเรียนรู้					
12.	การกำหนดเนื้อหาหรือองค์ความรู้เหมาะสมกับ ผู้เรียนและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
13.	หลักสูตรและวิชาเรียนมีความเหมาะสมกับ ความต้องการของนักเรียนและสภาพท้องถิ่น					
14.	มีการพัฒนาครูให้สามารถพัฒนาหลักสูตรและ สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้งานอาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพ					
15.	มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร แผนการจัดการ เรียนรู้และเผยแพร่ระหว่างโรงเรียนหรือ หน่วยงานอื่น					
16.	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17.	ด้านโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน สำหรับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการและครูผู้รับผิดชอบการดำเนิน โครงการ					
18.	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ โครงการให้กับนักเรียน					
19.	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติใน การดำเนินโครงการชัดเจน					
20.	โรงเรียนจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและ แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ					
21.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีปฏิทินการปฏิบัติงาน					
22.	ครูที่รับผิดชอบโครงการได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ และนโยบายในการดำเนินโครงการให้กับ นักเรียนทราบ					
23.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการปฏิบัติงาน กลุ่ม					
24.	โรงเรียนมีอาคารสถานที่ หรือพื้นที่ที่เอื้อต่อการ ทำโครงการเพียงพอและเหมาะสม					
25.	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการ ดำเนินงานโครงการแก่นักเรียน					
26.	โรงเรียนมีการจัดหาตลาดสำหรับให้นักเรียนนำ ผลผลิตไปจำหน่าย					
27.	นักเรียนได้ร่วมลงทุนด้วยเงินตนเองในการ ดำเนินโครงการ					
28.	ชุมชนมีสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้ให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและศึกษาเพิ่มเติม					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29.	<u>ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน</u> โรงเรียนนำเสนอแผนปฏิบัติการระดับโรงเรียนให้กับชุมชน ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
30.	โรงเรียนเห็นความสำคัญในการร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมพัฒนาของผู้ปกครองและชุมชน					
31.	โรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานอาชีพ					
32.	โรงเรียนติดตามผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่และสนับสนุนการเรียนของนักเรียนที่บ้าน					
33.	คณะกรรมการจากชุมชนมีความตั้งใจและส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
34.	ครู ผู้ปกครองนักเรียนได้พบปะเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับความประพฤติและการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน					
35.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงาน					
36.	โรงเรียนจัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย					
37.	<u>ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม</u> โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
38.	โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
39.	โรงเรียนมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
40.	โรงเรียนมีการวางแผนการใช้ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับกิจกรรมงานอาชีพและผู้เรียน					
41.	ครูมีการจัดทำเครื่องมือหรือสื่อประกอบการสอน					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42.	โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจนและได้ดำเนินการอย่างจริงจัง					
43.	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียนให้สามารถปฏิบัติงานอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่น					
44.	การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้ส่งเสริมและสอดแทรกความรู้ให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม					
45.	มีการจัดเวลาเรียนให้นักเรียนได้ทำโครงการ					
46.	นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสเรียนรู้จากการทำงานกลุ่มและการฝึกปฏิบัติจริง					
47.	นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข					
48.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการเอาใจใส่ดูแลการดำเนินงานของนักเรียน					
49.	โรงเรียนมีการตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ					
50.	โรงเรียนมีการติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
51.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมค่ายเพื่อส่งเสริมในเรื่องงานอาชีพ					
52.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการคอยกำกับ นิเทศติดตามให้ขวัญกำลังใจผู้เรียนสม่ำเสมอ					
53.	<u>ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้</u> มีการจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานด้านอาชีพของนักเรียน					
54.	มีการจัดตลาดนัดด้านอาชีพของนักเรียน					
55.	มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะด้านงานอาชีพ					
56.	นักเรียนสามารถนำเสนอและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม					
57.	นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอย่างหลากหลายจากการร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
58.	นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสนใจและความสามารถทางอาชีพของตน					
59.	นักเรียนมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ					
60.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชื่นชมเกี่ยวกับงานอาชีพที่ได้รับความสำเร็จ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3. อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามฉบับที่ 3

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

(สำหรับผู้รับบริการ)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบไทเลอร์ (Tyler) เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งการตอบแบบสอบถามให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือข้อคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งแนวทางการดำเนินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในปีงบประมาณต่อไป ลงในพื้นที่ว่างตามที่กำหนดไว้หรือท่านสามารถเขียนเพิ่มเติมในกระดาษอื่นได้ตามความเหมาะสม

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางธัญรัตน์ ปานขาว

นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1
ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักเรียน	สำหรับผู้ปกครอง
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ อายุ 12 ปี ☐ อายุ 13 ปี ☐ มากกว่า 13 ปี	2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 51 ปี ขึ้น ไป
3. อาชีพของบิดา / มารดา ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ เกษตรกรรม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	3. อาชีพ ☐ รับราชการ ☐ รับจ้างบริษัท ☐ รับจ้างทั่วไป ☐ เกษตรกร ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ
	4. วุฒิการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่า ปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
	5. รายได้ต่อเดือน ☐ น้อยกว่า 5,000 บาท ☐ 5,000 – 10,000 บาท ☐ มากกว่า 10,000 บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน					
	ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน โรงเรียนจัดประชุม ปรึกษาหารือระหว่าง ผู้เกี่ยวข้อง					
2.	โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันศึกษา และวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียน					
3.	นักเรียนได้เข้าร่วมการประชุมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียน					
4.	โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					
5.	โรงเรียนมีการสำรวจความคิดเห็น ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					
6.	โรงเรียนมีการจัดประชุมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน ผู้ปกครอง และสภาพท้องถิ่น					
7.	โรงเรียนมีการสรุปผลการวิเคราะห์และ เรียงลำดับความจำเป็นแล้วนำเสนอผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง					
8.	ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ อาเซียน โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียนรู้แกนอาเซียน					
9.	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ					
10.	ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ร่วมประชุมปฏิบัติการร่างหลักสูตรการเรียน การสอนของโครงการ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11.	ผู้บริหาร ครูจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้					
12.	การกำหนดเนื้อหาหรือองค์ความรู้เหมาะสมกับผู้เรียนและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้					
13.	หลักสูตรและวิชาเรียนมีความเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและสภาพท้องถิ่น					
14.	มีการพัฒนาครูให้สามารถพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้งานอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ					
15.	มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้และเผยแพร่ระหว่างโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น					
16.	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ					
17.	<u>ด้านโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน</u> สำหรับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการและครูผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ					
18.	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจโครงการให้กับนักเรียน					
19.	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินโครงการชัดเจน					
20.	โรงเรียนจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ					
21.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีปฏิทินการปฏิบัติงาน					
22.	ครูที่รับผิดชอบโครงการได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และนโยบายในการดำเนินโครงการให้กับนักเรียนทราบ					
23.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการปฏิบัติงานกลุ่ม					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24.	โรงเรียนมีอาคารสถานที่ หรือพื้นที่ที่เอื้อต่อการ ทำโครงการเพียงพอและเหมาะสม					
25.	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการ ดำเนินงานโครงการแก่นักเรียน					
26.	โรงเรียนมีการจัดหาตลาดสำหรับให้นักเรียนนำ ผลผลิตไปจำหน่าย					
27.	นักเรียนได้ร่วมลงทุนด้วยเงินตนเองในการ ดำเนินโครงการ					
28.	ชุมชนมีสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้ให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและศึกษาเพิ่มเติม					
29.	<u>ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงาน อื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน</u> โรงเรียนนำเสนอแผนปฏิบัติการระดับโรงเรียน ให้กับชุมชน ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
30.	โรงเรียนเห็นความสำคัญในการร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมพัฒนาของผู้ปกครองและชุมชน					
31.	โรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนฝึก ปฏิบัติงานอาชีพ					
32.	โรงเรียนติดตามผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่และ สนับสนุนการเรียนของนักเรียนที่บ้าน					
33.	คณะกรรมการจากชุมชนมีความตั้งใจและ ส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
34.	ครู ผู้ปกครองนักเรียนได้พบปะเพื่อ ปรึกษาหารือเกี่ยวกับความประพฤติและการ เรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน					
35.	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานและนำ ผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงาน					
36.	โรงเรียนจัดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เครือข่าย					
37.	<u>ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่าง ครอบคลุม</u> โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เกี่ยวกับงานอาชีพ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
38.	โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน เกี่ยวกับงานอาชีพ					
39.	โรงเรียนมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานของ โรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
40.	โรงเรียนมีการวางแผนการใช้ พัฒนาและ ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับกิจกรรมงาน อาชีพและผู้เรียน					
41.	ครูมีการจัดทำเครื่องมือหรือสื่อประกอบการ สอน					
42.	โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน และได้ดำเนินการอย่างจริงจัง					
43.	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ ความรู้กับนักเรียนให้สามารถปฏิบัติงานอาชีพที่ สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและท้องถิ่น					
44.	การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้ส่งเสริม และสอดแทรกความรู้ให้นักเรียนร่วมทำ กิจกรรม					
45.	มีการจัดเวลาเรียนให้นักเรียนได้ทำโครงการ					
46.	นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสเรียนรู้จากการ ทำงานกลุ่มและการฝึกปฏิบัติจริง					
47.	นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข					
48.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการเอาใจใส่ดูแลการ ดำเนินงานของนักเรียน					
49.	โรงเรียนมีการตรวจสอบผลการเรียนของ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ					
50.	โรงเรียนมีการติดตาม ประเมินผลการจัดการ เรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
51.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมค่ายเพื่อส่งเสริมใน เรื่องงานอาชีพ					
52.	ครูผู้รับผิดชอบโครงการคอยกำกับ นิเทศ ติดตามให้ขวัญกำลังใจผู้เรียนสม่ำเสมอ					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
53.	ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานด้านอาชีพของนักเรียน					
54.	มีการจัดตลาดนัดด้านอาชีพของนักเรียน					
55.	มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะด้านงานอาชีพ					
56.	นักเรียนสามารถนำเสนอและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม					
57.	นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอย่างหลากหลายจากการร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
58.	นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสนใจและความสามารถทางอาชีพของตน					
59.	นักเรียนมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ					
60.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชื่นชมเกี่ยวกับงานอาชีพที่ประสบความสำเร็จ					
61.	2. นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ					
	<u>ด้านนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานโครงการ</u>					
	นักเรียนแต่ละคนมีกำไรหรือรายได้จากการดำเนินงานตามโครงการ					
62.	นักเรียนเห็นคุณค่าของเงิน และเกิดความภาคภูมิใจกับรายได้ที่ตนหามาได้					
63.	นักเรียนสามารถช่วยแบ่งเบาภาระทางการเงินของผู้ปกครอง					
64.	นักเรียนสามารถสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว					
65.	นักเรียนมีส่วนช่วยเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3. อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

(สัมภาษณ์ผู้ดำเนินงาน)

ชื่อโรงเรียน
ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด ศรีสะเกษ
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
สถานที่ให้สัมภาษณ์.....สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี () 41 – 50 ปี

() 31 – 40 ปี () 51 ปี ขึ้นไป

3. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

() ผู้บริหารสถานศึกษา () ครูวิชาการ () ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

() ต่ำกว่า 10 ปี () 10 ปี ขึ้นไป

5. วุฒิการศึกษาสูงสุด

() ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่ฐานหรือไม่ อย่างไร

1.1 ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ (ขั้นตอนการดำเนินงาน)

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ
(การวางแผน นโยบาย บุคลากร ทรัพยากร การประสานงาน)

.....

.....

.....

1.4 ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

.....

.....

.....

1.5 ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม

.....

.....

.....

1.6 ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

.....

.....

.....

2 นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบงานอาชีพในด้านต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร

2.1 ด้านการวางแผน

.....

.....

.....

2.2 ด้านการดำเนินงาน

.....

.....

.....

2.3 ด้านการเก็บอุปกรณ์ / เครื่องมือ

.....

.....

.....

3. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ชื่อ นางสาวธัญรัตน์ ปานขาว
นิสิตปริญญาโท ภาควิเศษ รุ่น พ.24
สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2

การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
(สัมภาษณ์ผู้สนับสนุน)

ชื่อโรงเรียน
ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด ศรีสะเกษ
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
สถานที่ให้สัมภาษณ์..... สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ
() ชาย () หญิง
2. อายุ
() ต่ำกว่า 30 ปี () 41 – 50 ปี
() 31 – 40 ปี () 51 ปี ขึ้นไป
3. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
() ครู
() คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
() ต่ำกว่า 10 ปี () 10 ปี ขึ้นไป
5. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่ฐานหรือไม่ อย่างไร

1.1 ด้านการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน

.....
.....
.....

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้งานอาชีพ (ขั้นตอนการดำเนินงาน)

.....
.....
.....

1.3 ด้านการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ
(การวางแผน นโยบาย บุคลากร ทรัพยากร การประสานงาน)

.....

.....

.....

1.4 ด้านการสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

.....

.....

.....

1.5 ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม

.....

.....

.....

1.6 ด้านการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ชื่อ นางธัญรัตน์ ปานขาว
 นิสิตปริญญาโท ภาควิเศษ รุ่น พ.24
 สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3
การติดตามและประเมินโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
(สัมภาษณ์ผู้รับบริการ)

ชื่อโรงเรียน
ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด ศรีสะเกษ
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
สถานที่ให้สัมภาษณ์..... สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

สำหรับนักเรียน	สำหรับผู้ปกครอง
1. เพศ () ชาย () หญิง	1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () อายุ 12 ปี () อายุ 13 ปี () มากกว่า 13 ปี	2. อายุ () ต่ำกว่า 30 ปี () 41 – 50 ปี () 31 – 40 ปี () 51 ปี ขึ้นไป
3. อาชีพของบิดา / มารดา () รับราชการ () ค้าขาย () รับจ้าง () เกษตรกรรม () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	3. อาชีพ () รับราชการ () รับจ้างบริษัท () รับจ้างทั่วไป () เกษตรกร () ธุรกิจส่วนตัว () อื่น ๆ โปรดระบุ
	4. วุฒิการศึกษาสูงสุด () ต่ำกว่า ปริญญาตรี () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
	5. รายได้ต่อเดือน () น้อยกว่า 5,000 บาท () 5,000 – 10,000 บาท () มากกว่า 10,000 บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

1. โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยยึดพื้นฐานหรือไม่ อย่างไร

1.1 การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน

.....

.....

.....

1.2 การจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ฐานอาชีพ (ขั้นตอนการดำเนินงาน)

.....

.....

.....

1.3 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานโครงการ (การวางแผน นโยบาย บุคลากร ทรัพยากร การประสานงาน)

.....

.....

.....

1.4 การสร้างเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

.....

.....

.....

1.5 การจัดการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาอย่างครอบคลุม

.....

.....

.....

1.6 การจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

.....

.....

.....

2. โครงการนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ชื่อ นางสาวธัญรัตน์ ปานขาว
นิสิตปริญญาโท ภาควิเศษ รุ่น พ.24
สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสังเกตภาพรวมของโครงการบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
(ผู้ประเมินเป็นผู้สังเกต)

-
1. โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัดศรีสะเกษ
2. วันที่เวลา.....สถานที่.....
3. โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
- ตอนที่ 1 เป็นการสังเกตสภาพโดยรวมของโครงการ

ลำดับ ที่	รายการที่สังเกต	ระดับปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	1. สังเกตสภาพโดยรวมของโรงเรียน โรงเรียนจัดให้มีเอกสารแนะนำโครงการและ แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการ					
2.	โรงเรียนมีการกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ใน แผนปฏิบัติการของโรงเรียนเกี่ยวกับงานอาชีพ					
3.	โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานโครงการ อย่างชัดเจน					
4.	โรงเรียนมีหลักสูตรใช้ในการเรียนการสอนตาม โครงการงานอาชีพ					
5.	โรงเรียนมีการกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานได้ สัมพันธ์กับลักษณะของงาน					
6.	2. สังเกตสภาพโดยรวมของครูที่รับผิดชอบ โครงการ ครูที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการปฏิบัติงานกลุ่ม					
7.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีการปฏิบัติงานอย่างเป็น ขั้นตอน					
8.	ครูที่รับผิดชอบโครงการมีการประเมินผลการ ดำเนินงานของนักเรียนและรายงานต่อ คณะกรรมการ					
9.	ครูที่รับผิดชอบโครงการเอาใจใส่ดูแลการดำเนินงาน ของนักเรียน					

ลำดับ ที่	รายการที่สังเกต	ระดับปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	3. สังเกตสภาพโดยรวมของนักเรียน					
10.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน					
11.	นักเรียนปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอน					
12.	นักเรียนมีทักษะในการเลือกใช้และรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ					
13.	นักเรียนเลือกใช้และรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงานได้ถูกวิธี					
14.	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานในรูปของกระบวนการ กลุ่มหรือทีม					
15.	นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความสุข ความสามัคคี มี น้ำใจต่อเพื่อน					
16.	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน					
	4. สังเกตสภาพแวดล้อมทั่วไป					
17.	โรงเรียนมีอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมหรือพื้นที่ที่ เอื้อต่อการทำโครงการเพียงพอ					
18.	โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการ ดำเนินงานโครงการบริการแก่นักเรียน					
19.	โรงเรียนมีการติดป้ายชื่อโครงการ ที่สามารถ มองเห็นได้ชัดเจน					
20.	โรงเรียนมีการจัดทำและใช้เป็นแหล่งเรียนรู้งาน อาชีพให้กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ					
21.	โรงเรียนจัดอำนวยความสะดวกและบริการนักเรียน เช่น ห้องน้ำห้องส้วม น้ำดื่ม ฯลฯ					
22.	สภาพแวดล้อมมีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับงาน อาชีพอย่างหลากหลาย					
23.	อุปกรณ์ เครื่องมือที่ชำรุดมีการซ่อมแซมและนำ กลับมาใช้อีก					
24.	โรงเรียนมีการจัดป้ายนิเทศเพื่อแสดงรายละเอียดใน การดำเนินงานโครงการในพื้นที่การปฏิบัติงานจริง					
25.	โรงเรียนจัดทำและพัฒนาโครงการให้เป็นแหล่ง ศึกษาดูงานของต่างโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงาน อื่น ๆ					

ตอนที่ 2 ข้อสังเกตที่ค้นพบที่เด่นหรือชัดเจน

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อสังเกตอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สังเกตชื่อ นางธัญวรัตน์ ปานขาว
นิสิตปริญญาโท ภาควิเศษ รุ่น พ.24
สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบวัดผลงานภาคปฏิบัติงานนักเรียน
กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

คำชี้แจง

แบบวัดผลงานภาคปฏิบัติงานนักเรียน เพื่อพิจารณาทักษะในการปฏิบัติงานอาชีพของนักเรียน ที่ได้ปฏิบัติตามโครงการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน								
	การปฏิบัติงานร่วมกันในกลุ่ม	การวางแผนการทำงาน	การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนอย่างมีเหตุผล	การปรับปรุงผลงาน	เวลาในการปฏิบัติงาน	การใช้เครื่องมือเครื่องใช้อย่างคล่องแคล่ว	ผลงานมีความประณีตเรียบร้อย	การใช้เครื่องมือตามขั้นตอนได้อย่างปลอดภัย	รวม
	5	5	5	5	5	5	5	5	40

เกณฑ์การประเมิน

ระดับปรับปรุง	ได้คะแนนต่ำกว่า 25 คะแนน
ระดับพอใช้	ได้คะแนน 25 – 28 คะแนน
ระดับดี	ได้คะแนน 29 – 32 คะแนน
ระดับดีมาก	ได้คะแนน 33 – 36 คะแนน
ระดับมากที่สุด	ได้คะแนน 37 – 40 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนการวัดผลงานภาคปฏิบัติของนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
1.การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	1.1 ปฏิบัติงานตามแผนร่วมกันทุกขั้นตอนและบรรลุผลดีมาก	5
		4
	1.2 ปฏิบัติงานตามแผนร่วมกันทุกขั้นตอนและบรรลุผลดี	3
	1.3 ปฏิบัติงานตามแผนร่วมกันทุกขั้นตอนและบรรลุผลดีพอใช้	2
	1.4 ปฏิบัติงานตามแผนร่วมกันบางขั้นตอนและบรรลุผลพอใช้	1
	1.5 ปฏิบัติงานตามแผนร่วมกันบางขั้นตอนและบรรลุผลน้อยมาก	
2. การวางแผนการทำงาน	2.1 การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งมีการวางแผนที่ดีและมั่นใจว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้ผลดีทุกขั้นตอน	5
	2.2 การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งมีการวางแผนค่อนข้างดีและคาดว่าจะนำไปปฏิบัติได้ผลดี	4
	2.3 การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งมีการวางแผนและคาดว่าจะนำไปปฏิบัติได้ผลดี	3
	2.4 การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งมีการวางแผนไม่ค่อยดีและคาดว่าจะนำไปปฏิบัติได้ผลพอใช้	2
	2.5 การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งมีการวางแผนง่าย ๆ ไม่เป็นระบบและคาดว่าจะได้ผลน้อยมาก	1
3. การยอมรับฟังความเห็นของเพื่อนอย่างมีเหตุผล	3.1 เปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นและนำมาร่วมพิจารณากับความเห็นของกลุ่มอย่างมีเหตุผลและนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ผลดีมาก	5
	3.2 เปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นและนำมาร่วมพิจารณากับความเห็นของกลุ่มอย่างมีเหตุผลและนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ผลดี	4
	3.3 เปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นและนำมาร่วมพิจารณากับความเห็นของกลุ่มบางประเด็นและนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ผลพอใช้	3
	3.4 เปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นและนำมาร่วมพิจารณากับความเห็นของกลุ่มบางประเด็นและนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ผลค่อนข้างน้อย	2
	3.5 เพื่อนในกลุ่มเสนอความคิดเห็นและนำมาร่วมพิจารณาในกลุ่มน้อยมาก และนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ผลน้อยมาก	1

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
4. การปรับปรุงงาน	4.1 มีการปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและร่วมกันอภิปรายหาแนวทางการปฏิบัติงานได้ผลดีมาก	5
	4.2 มีการปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและร่วมกันอภิปรายหาแนวทางการปฏิบัติงานได้ผลดี	4
	4.3 มีการปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและร่วมกันอภิปรายหาแนวทางการปฏิบัติงานได้ผลพอใช้	3
	4.4 มีการปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและร่วมกันอภิปรายหาแนวทางการปฏิบัติงานได้ผลค่อนข้างน้อย	2
	4.5 มีการปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลงานและร่วมกันอภิปรายหาแนวทางการปฏิบัติงานได้ผลน้อยมาก	1
5. เวลา	5.1 ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยในเวลาที่กำหนด	5
	5.2 ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยใช้เวลาเกิน 5 นาที	4
	5.3 ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยใช้เวลาเกิน 10 นาที	3
	5.4 ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยใช้เวลาเกิน 15 นาที	2
	5.5 ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยใช้เวลาเกิน 20 นาที	1
6. การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ ได้อย่างคล่องแคล่ว	6.1 ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งได้ถูกต้อง คล่องแคล่วในระดับดีมาก	5
	6.2 ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งได้ถูกต้อง คล่องแคล่วในระดับดี	4
	6.3 ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งได้ถูกต้อง คล่องแคล่วในระดับพอใช้	3
	6.4 ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งได้ถูกต้อง คล่องแคล่วในระดับค่อนข้างน้อย	2
	6.5 ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งได้ถูกต้อง คล่องแคล่วในระดับน้อยมาก	1
7. ผลงานมีความประณีต เรียบร้อย	7.1 ผลงานมีความประณีตเรียบร้อยดีมาก	5
	7.2 ผลงานมีความประณีตเรียบร้อยดี	4
	7.3 ผลงานมีความประณีตพอใช้	3
	7.4 ผลงานมีความประณีตค่อนข้างน้อย	2
	7.5 ผลงานมีความประณีตน้อยมาก	1

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
8. การใช้เครื่องมือ ตามขั้นตอนได้อย่าง ปลอดภัย	8.1 ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนและปลอดภัยร้อยละ 90 ขึ้นไป	5
	8.2 ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนและปลอดภัยร้อยละ 70 – 89	4
	8.3 ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนและปลอดภัยร้อยละ 50 – 69	3
	8.4 ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนและปลอดภัยร้อยละ 40 – 49	2
	8.5 ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตามขั้นตอนและปลอดภัยร้อยละ 30 - 39	1

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ที่เข้าเกณฑ์และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สำหรับผู้ดำเนินงาน

ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก	ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.77	33	.66
2	.68	34	.83
3	.68	35	.63
4	.56	36	.62
5	.75	37	.67
6	.68	38	.51
7	.81	39	.66
8	.75	40	.51
9	.84	41	.84
10	.89	42	.79
11	.75	43	.66
12	.42	44	.66
13	.83	45	.88
14	.53	46	.83
15	.74	47	.83
16	.66	48	.74
17	.83	49	.57
18	.73	50	.46
19	.39	51	.42
20	.61	52	.51
21	.68	53	.66
22	.31	54	.87
23	.73	55	.63
24	.71	56	.51
25	.42	57	.63
26	.67	58	.64
27	.47	59	.52
28	.83	60	.30
29	.61	61	.52
30	.77	62	.65
31	.94	63	.69
32	.90	64	.65

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ที่เข้าเกณฑ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สำหรับสนับสนุน

ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก	ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.74	26	.62
2	.49	27	.63
3	.65	28	.93
4	.51	29	.59
5	.65	30	.83
6	.74	31	.70
7	.73	32	.71
8	.63	33	.76
9	.75	34	.52
10	.93	35	.53
11	.87	36	.67
12	.42	37	.81
13	.55	38	.50
14	.50	39	.53
15	.47	40	.37
16	.44	41	.76
17	.76	42	.59
18	.73	43	.52
19	.63	44	.48
20	.93	45	.82
21	.76	46	.66
22	.41	47	.76
23	.54	48	.66
24	.83	49	.64
25	.76	50	.66

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ที่เข้าเกณฑ์และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
สำหรับผู้รับบริการ

ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนกที่เข้าเกณฑ์	ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนกที่เข้าเกณฑ์
1	.54	28	.64
2	.49	29	.63
3	.54	30	.62
4	.41	31	.56
5	.41	32	.61
6	.49	33	.61
7	.60	34	.56
8	.41	35	.68
9	.50	36	.61
10	.50	37	.68
11	.49	38	.54
12	.60	39	.63
13	.57	40	.61
14	.50	41	.66
15	.50	42	.64
16	.76	43	.41
17	.71	44	.61
18	.60	45	.61
19	.71	46	.56
20	.57	47	.61
21	.46	48	.61
22	.64	49	.56
23	.63	50	.68
24	.62	51	.63
25	.48	52	.61
26	.61	53	.54
27	.66	54	.61

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางธัญวรัตน์ ปานขาว
วันเกิด	วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2516
สถานที่เกิด	อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 242 หมู่ที่ 1 ตำบลควนใหญ่ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ 33270
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านตาสุต หมู่ที่ 13 ตำบลจะกง อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ 33140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนครศรีลำดวนวิทยา อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีสิริเกศ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2539	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการประถมศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
พ.ศ. 2557	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผล การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

